

Phạm Ngọc Hùng

My Wife and Me

Hà Nội Tháng 2-2021

My Wife and Me

Hà Nội Tháng 2-2021

Viết cũng mang lại hạnh phúc (Thay lời nói đầu)

Viết ra cái gì đó vốn không phải là độc quyền của nhà thơ, nhà văn và cái gì đó viết ra cũng được gọi là “tác phẩm nghệ thuật”, chỉ khác nhau về giá trị. Có lẽ trong số các tác phẩm nghệ thuật, bên cạnh bức tranh của nghệ thuật hội họa; bức tượng của nghệ thuật điêu khắc; bài hát của nghệ thuật âm nhạc; vai diễn của nghệ thuật sân khấu, điện ảnh... thì bài viết thông dụng hơn và là những tác phẩm không kén chọn người sáng tạo ra nó, theo cái nghĩa phải có chuyên môn chẳng hạn.

Bởi vậy, ai cũng có thể viết và đều có được cảm giác của người sáng tạo nghệ thuật khi bài viết hoàn thành: niềm vui (tôi không nói hạnh phúc vì có lần một bạn đọc blog tôi đã sửa rất đúng trong comment hai chữ ấy, cũng vì lý do tôi cố lấy hai chữ trên tí bài đặt vào). Điều đó lý giải tại sao người ta cứ viết, mặc dù rất bận rộn và nhiều khi “tác phẩm”... chả để làm gì? Nói thế tưởng đủ, và có thể coi là đủ nhưng thực ra, có thể kể thêm nhiều lý do để người ta viết: thử lý giải một điều gì đó; giải tỏa một bức xúc nào đó mà không có điều kiện nói ra và nói chung là không thể nói ra một cách ngắn gọn vì những điều cần nói phải được suy nghĩ cẩn thận, thấu đáo mà chỉ nói ta không thể đạt được, chưa kể là cần phải chọn người nghe nữa... etc.

Bạn sẽ lập tức nghĩ: Tại sao? Tôi cho rằng sở dĩ nói vậy, có thể đơn giản vì viết là cách thể hiện của ngôn ngữ nói, mà nói thì... ai cũng biết. Không những vậy, một cách vô thức, ai cũng muốn nói sao cho người nghe dễ hiểu ý mình cần biểu đạt khi giao tiếp, thậm chí là muốn nói cho hay, nhất là với kẻ đang yêu? Bản dịch cuốn sử thi nổi tiếng “I-li-at và Ô-đi-xê” thường gọi những câu “nói cho hay” đó là “những lời có cánh”. Tất nhiên khi viết (một cách văn bản hóa ngôn ngữ nói), người ta cũng muốn viết cho hay, thậm chí là hay hơn nói nhiều, do có điều kiện sửa sang, trau chuốt bài viết. Như vậy, dù là vô tình, mỗi chúng ta đã thực hiện công việc của một nhà nghệ thuật: sáng tạo, rèn rũa rồi lại sáng tạo không ngừng. Chính điều đó đã mang lại cho chúng ta những bài viết không chuyên (theo nghĩa tác giả của nó vốn không lấy viết làm nghề) nhưng xứng đáng là những tác phẩm nghệ thuật tuyệt vời.

Có thể lấy ví dụ về bài thơ “Hai sắc hoa Tigôn” của T.T.Kh, “Không để gửi mùa đông” của Thảo Phương... và đặc biệt ví dụ hợp với bài này là nhiều bài viết của các blogger trong list của chính các bạn. Những bài viết mà nhiều khi đọc xong, chúng ta phải thấy ngạc nhiên vì sự thú vị của nó, sự tài hoa và kể cả sự kỳ công nữa của người viết. Và chúng ta tin rằng, sau khi hoàn thành bài viết đó, cảm giác của họ không chỉ là niềm vui, đó có thể gọi là niềm hạnh phúc! Niềm hạnh phúc mang tính sáng tạo và đến lượt nó, niềm hạnh phúc đó kích thích sự phát triển tư duy của mỗi chúng ta cho những sáng tạo tiếp theo... **Bài này đăng báo QĐND cuối tuần (23/8/2010).**

Hà Nội Ngày 27/2/2

Mục lục các bài viết

1. My Wife

- Nhật ký chép lại.	Trang 5	- Tản mạn về mùa hoa cải	Trang 77
- Mẹ chồng?	Trang 6	- Hoa tầm xuân	Trang 79
- Cứ cháy lên tình yêu (Thơ)	Trang 11	- Về người chị trong thi ca	Trang 82
- Em ơi tình yêu (Thơ)	Trang 13	- Về quê	Trang 85
- My Love	Trang 14	- Phụng thành hoài niệm	Trang 87
- Bên nhau (Thơ)	Trang 17	- Take Me to with You (Thơ)	Trang 92
- Ảnh cũ giờ lại (Thơ)	Trang 18	- Mẹ tôi	Trang 93
- Khoảnh khắc (Thơ)	Trang 19	- Chuyện bài báo Tết (Tr.ngắn)	Trang 95
- Valentin giờ... (Thơ)	Trang 20	- Hai nửa con người (Tr.ngắn)	Trang 99
- Bà và Cháu (Thơ)	Trang 21	- Bỗng dưng nhớ lại	Trang 102
- Khúc hát cũ (Thơ)	Trang 22	- Một sợi tơ vương (Tr.ngắn)	Trang 103
- Sinh nhật Vợ (1) (Thơ)	Trang 23	- Về quê một mình (Thơ)	Trang 110
- Thơ tình 8/3 (Thơ)	Trang 24	- Bộ môn Nhiệt Thủy khí	Trang 111
- Sinh nhật Vợ (2) (Thơ)	Trang 25	- Love Story (Tr.ngắn)	Trang 120
- Em vẫn là em. Anh vẫn đây.	Trang 26	- Chuyện bao đồng	Trang 125
- Thu Hà Nội (Thơ)	Trang 27	- Nàng thơ	Trang 126

2. And Me

- Dỗ khéo	Trang 28	- Tản mạn về thời gian	Trang 128
- Mẹ	Trang 32	- Thời gian thời đưa	Trang 130
- Mặc tường (Thơ)	Trang 34	- Biên quê (Thơ)	Trang 132
- Hoa Chua me đất (Thơ)	Trang 36	- Giã từ (Thơ)	Trang 133
- Lớp Báo chí khóa 3 (1)	Trang 37	- Lỡ hẹn (Thơ)	Trang 134
- Thử cảm xúc (1) (Thơ)	Trang 45	- Tức cảnh (Thơ)	Trang 135
- Thử cảm xúc (2) (Thơ)	Trang 48	- Cáo tật thị chúng (Thơ)	Trang 136
- Mưa biển (Thơ)	Trang 50	- Tản mạn tháng Năm (Thơ)	Trang 137
- Hè về với biển (Thơ)	Trang 51	- Lên chùa (Thơ)	Trang 138
- Mùa Thu (Thơ)	Trang 52	- Thấy lại một thời (Thơ)	Trang 139
- Lập Đông	Trang 53	- Học và chơi	Trang 140
- Dòng thời gian	Trang 54	- Valentin này... (Thơ)	Trang 145
- Chút nắng vàng bay (Thơ)	Trang 56	- Lớp Báo chí khóa 3 (2)	Trang 146
- Comment tình yêu	Trang 59	- Thơ tặng mình (Thơ)	Trang 152
- Cừu vạn	Trang 62	- Tản mạn về ngáy	Trang 153
- Như tiếng hạc bay	Trang 65	- Về lại Lạng Sơn (Thơ)	Trang 155
- Nghỉ hè ở biển	Trang 69	- Cuộc hội ngộ 43 năm	Trang 156
- Vô đề (Thơ)	Trang 74	- Thơ Chiều cuối năm (Thơ)	Trang 162
- Thỏ lặn ác tà	Trang 75	- Ánh sáng (Thơ)	Trang 163
		- Bình minh sỏ trần trà (Thơ)	Trang 164
		- Răng giả (Thơ)	Trang 165

1. My Wife

Nhật ký chép lại

Posted on 11/08/2013

4/8/1981 (Những ngày này cách đây... 32 năm): Chàng bảo vệ đồ án tốt nghiệp Kỹ sư Cơ khí. Đề tài: “*Thiết kế chế tạo Máy mài nghiền bộ đôi Pittong-Xilanh bơm cao áp*”. Kết quả tốt nghiệp: Khá.

5/8 -14/8/1981: Chàng cùng Nàng đi làm các thủ tục đăng ký kết hôn. Biết tin được giữ lại làm giáo viên Học viện Kỹ thuật Quân sự.

Cả lớp Công nghệ Chế tạo máy K11 (Chàng là Lớp trưởng), chưa kể một số bạn lớp Gia công Áp lực và các lớp khác K11, cùng một số chiến hữu K12 kéo quân lên Viện Quân y 109, vào nhà bố mẹ vợ tương lai giúp dựng rạp kê bàn ghế chuẩn bị lễ cưới.

15/8/1981 (*Buổi tối*). Trăng 16/7 âm lịch sáng vàng vặc, cảnh tình hết như Nguyễn Bính miêu tả: “*Đêm nay mới thực là đêm/ Ai đem giăng sáng giải trên vườn chè*”. Khu vực Quân y viện 109 đầy nhóc người dự “đám cưới nhà binh”, trong số đó có đến mấy chục là các chàng trai Học viện KTQS vừa bảo vệ Kỹ sư Quân sự. Chàng cùng 2 phù rể (cũng cùng tên) đều gầy vêu vao, mặc áo bay Nga (model thời ấy) bên Nàng cùng hai cô bạn thân làm phù dâu. “Chàng mặc đồ quân nhân/ Đôi giày đinh bết đất hành quân/ Nàng cười xinh xinh bên ông chồng độc đáo”...

11/8/2013 (*5/7 âm lịch*)

Buổi sáng. Ngoài kia, nắng sau bão nhuộm vàng rực cây cối. Chàng ngồi gõ những dòng này post lên Facebook, trước khi sang phòng vẽ phiêu diêu với những bức sơn dầu dang dở... 32 năm rồi đấy! Nhanh hay không?

11/08/2013

Mẹ chồng! (Danh xưng mới mẻ ☺)

Posted on 28/05/2008

1. Đôi lời cảm tạ.

Bạn cứ ngẫm mà xem, có những việc, khi lâm sự, ta cứ làm băng băng. Xong việc rồi, nghĩ lại thấy mà... kinh! Tôi nói vậy để ám chỉ cái đám cưới mà vợ tôi vừa lo xong cho cậu cả nhà tôi. Nhưng tôi biết có nhiều người, cũng chưa coi là gì, so với công việc nào đó của họ. Đặc biệt là các mẹ vừa... đẻ xong, sẽ bĩu môi: “So với đẻ, nhá. Đám cưới chỉ là cái... đình!”.

Mà cũng đúng thế thật. Tôi nghĩ, nếu ai đó có cái quyền được phán: “Đám cưới làm ... búi xùi quá, làm lại!”. Kể cũng không... kinh bằng, bỗng ai đó lại có cái quyền cao giọng hét: “Đẻ thế à! Đẻ lại!”. Tôi e, các mẹ nghe xong sẽ (bể con) chạy mất... dép!

Nói thế để tôi muốn nhân đây gửi những lời tri ân chân thành nhất đến những người bằng cách này hay cách khác đã góp phần giúp đỡ gia đình tôi lo xong cái đám cưới... “đầu tay”, đầy lo toan vất vả này. Tôi dù rất muốn kể ra vài ví dụ, nhưng e rằng lời nói vốn dĩ không đầy đủ để diễn tả cho hết nhẽ, lại e rằng như tấm chăn mỏng mùa đông, kéo cho đủ ấm bên này lại hở cho rét bên kia... Chỉ mong quý vị hiểu cho tấm lòng thành của gia đình, là chúng tôi lấy thế làm thỏa mãn lắm rồi.

Một số tấm ảnh lưu lại đôi chút kỷ niệm những ngày vất vả ấy, bên blog vợ tôi ở [Opera](#) hoặc [Yahoo](#), dù nhiều cũng chẳng đủ mặt hết thầy quý vị, âu lại cũng là một thiếu

sót lớn. Nhưng, một phần người chụp vốn chẳng biết hết ai với ai; phần khác chúng tôi lúc “lâm sự”, cứ như người đi trên mây, chẳng đủ tâm trí để nhận ra hết mọi người. Cứ cuốn đi, cuốn đi... vậy thôi. Hẳn quý vị am tường mọi sự, nên sẽ thể tất cho những sơ suất ấy, chúng tôi rất biết ơn nhiều.

Trở lên là là đôi lời cảm tạ sau ngày cưới mà gia đình tôi muốn gửi đến quý vị. Còn sau đây, tôi xin “chiềng làng” Entry về nhân vật chính đã kiến tạo nên thành công của những ngày lo toan vất vả đó của gia đình tôi, người mà mấy hôm rồi, ai cũng luôn gọi vui bằng cái tên khá mới mẻ: mẹ chồng!

2. Mẹ chồng! Vợ tôi: Ngày ấy? Bây giờ?

Ngày ấy, vào cuối năm 1979, tôi: kẻ viết bài này vừa thoát ra khỏi một cuộc “tưởng tình” (các bạn có thể hiểu rõ hơn khi xem “Những sắc thái của tình yêu 2” ở: Yahoo, ở: Opera hay “Đi bộ đội 5” ở: Yahoo hoặc ở: Opera), chưa kịp “hoàn hồn” thì liền vương luôn vào lưới tình của “cô chị” một cách tình cờ. Cứ như “thằng bé cỡi trường” rình sẵn, “tiu” luôn cho hai chúng tôi mỗi người một nhất... “tin tim” vậy. Cô chị ngày ấy, chính là vợ tôi, là “mẹ chồng” bây giờ đây ạ.

Lại nhớ hồi mới yêu nhau, tôi đang học ở Học viện Kỹ thuật Quân sự, Vĩnh Yên, Vĩnh Phúc, cũng là quê vợ tôi bây giờ. Một lần tôi xin phép đưa được... “cô chị” về Hà Nội để giới thiệu với các anh chị tôi. Các anh chị tôi vốn rất khó tính trong việc... “lờm nguyệt”

các em dâu và sau này là cháu dâu tương lai. Giờ các bác... già rồi, “thiếu tự tin” đi phần nào nên có đỡ hơn hay seo ý (?).

Vậy mà khi tôi đưa “cô chị” xuống ra mắt, ai cũng có cảm tình ngay, dù lúc đó “nàng” chỉ... nhỡn 21 tuổi! Chị cả tôi, giờ đã 75 tuổi, lúc đó đã đích thân đèo xe đạp đưa “cô chị” đi chơi khắp Hà Nội, giới thiệu và thăm hỏi các nhà họ hàng, ra chiều yêu quý lắm. Tôi ngoài mặt không nói gì nhưng trong bụng thì cứ... vênh lên, vênh lên... Đại để thế!

Mặc dù kém tôi 5 tuổi và những việc lớn nhỏ đều tin tưởng ở một tay tôi xử lý, nhưng hễ động đến các việc liên quan đến đối ngoại phức tạp cầu kỳ thì tôi xin lùi một bước nhường đón vợ tôi lên trước. Tôi biết vợ tôi có một thứ năng khiếu bẩm sinh nào đó liên quan đến xã giao, đối ngoại.

Nói bẩm sinh là vì hầu như vợ tôi chẳng “mất sức” gì vào việc khiến cho người khác tin tưởng và hết lòng giúp đỡ mình trong các mối giao tiếp. Hay chính xác hơn là vợ tôi luôn có một niềm tin đặc biệt trong mọi hành vi liên quan đến việc thuyết phục đối tác, với lòng chân thành tuyệt đối nào đó, nên dễ dàng thuyết phục được người khác.

Bởi vậy, khi có việc cần đến sự hoàn hảo và cầu kỳ, tôi hoàn toàn yên tâm với sự lo toan và tính toán của vợ tôi. Mặc dù thú thực là vốn tính nhanh nhẩu, đôi khi tôi cũng thấy thực sự là... “sốt ruột” với những sắp đặt rất chi là... “thái-tác-củ-tỷ” của vợ mình. Được cái, khi đã “hiểu ra vấn đề”, tôi lại hoàn toàn ủng hộ vợ tôi theo cách rất hữu hiệu, khiến cho công việc của vợ tôi dễ dàng đạt đến thành công hơn. Một phần, đó cũng do ở cái “mệnh” đấy nhé. Vợ tôi mệnh “Mộc”, Bình địa Mộc; tôi mệnh “Thủy”, Trường lưu thủy.

Anh trai tôi vốn rành tử vi, bửu đại ý: “Thím Vân (là gọi... tắt, tên vợ tôi là Vân Anh) được “dựa mệnh” chú Hùng, nên mọi việc “nhớ” mà có chú Hùng ủng hộ coi như OK (tôi vênh lắm ý!). Riêng chú Hùng lại chẳng dựa được gì ở thím Vân về mệnh cả (nẫu quá)”. Vợ tôi cũng biết điều đó nên khi gặp việc thành công “nhớ”, mà hứng chí lên, có vênh cũng vênh in ít thôi, nếu vênh nhiều, tôi dọa lần sau không cho “dựa mệnh”, là... sợ ngay! He he...

Quay lại chuyện lo đám cưới cho con, vợ tôi tính toán như... Tướng Giáp hỏi đánh cái “Điện Biên Phủ” trên Lai Châu. Cách hàng năm đã lo đi đặt chỗ (?), bài binh bố trận ra sao, ô tô đi đứng một chiều hai chiều, bãi đỗ thế nào. Vợ tôi luôn có ý thức lo sao để không để mất thể diện các cán bộ của cơ quan Thành hội Phụ nữ Hà Nội, hôm các vị khách đến dự đám cưới con.

Mặc dù là bộ đội, chúng tôi không cầu kỳ lắm chuyện thủ tục và địa điểm, nhưng tôi cũng hiểu được lo lắng của vợ nên rất ủng hộ sao cho vợ tôi thấy hài lòng nhất. Kết quả là vợ tôi đã có một quyết định khá quan trọng, – chẳng kém gì... Tướng Giáp đạo kéo pháo

ra, không “đánh nhanh thắng nhanh” trận Điện Biên Phủ nữa, – là bỏ đặt cọc ở Bách Thảo, kéo “bản doanh” về Nhà khách Trúc Bạch!

Nguyên là vợ tôi nghe hai con và... tôi nữa, vốn chủ trương “đơn giản gọn nhẹ”, nên đã “buộc phải gật”, đồng ý cho đặt ở Bách Thảo. Nhưng sau khi cùng cô Hoa, phó GD Trung tâm nơi vợ tôi công tác đi “thị sát” một vòng, thấy... chán quá: địa điểm xấu, món ăn kém, lại đắt... “thé lé”. Liền về bêu: “Làm ở đó coi như... “bị mặt” quan khách cơ quan em rồi, chả còn mặt mũi nào dám lên cơ quan sau khi đám cưới xong nữa...”

Tôi thấy vấn đề nghiêm trọng rồi, “hai phe” (vợ và hai con lỡ đặt tiền trước) đã rất... Ban-Căng rồi, liền quay sang... ủng hộ vợ, vì biết một khi vợ tôi mà đã quyết những vấn đề liên quan đến đối ngoại là chắc đúng (?). Mà tôi luôn nghiệm ra là rất hay... đúng, như đã nói ở trên. Tôi vốn chủ trương, cái gì không ở tầm... “Vĩ mô”, thì nên đơn giản, ai bêu sao cũng... OK.

Ủng hộ rồi, vấn đề là sẽ can thiệp thế nào đây. Tất nhiên tôi luôn tìm ra lý lẽ để thuyết phục “đối tác”, trong đó, quan trọng nhất, cũng chí lý nhất, là “khách của mẹ là chủ yếu”: Chia số khách ra làm 6 phần, mẹ chiếm 3, tôi chiếm 2, thằng Ku... nhõn 1, sao lại cứ khăng khăng theo ý mình?

Có lẽ sự chính xác của... Toán học đã góp phần “đánh thông tư tưởng” chẳng, nên cuối cùng cả nhà đã ủng hộ bỏ đặt cọc bên Bách Thảo, chuyển “bản doanh” sang Trúc Bạch. Và quả nhiên, vợ tôi đã... “đại thắng”, cả về địa điểm (cảnh quan trong và ngoài đều hết ý, ai cũng khen), thực đơn tốt (thức ăn chất lượng, giá cả lại hợp lý).

Điều quan trọng nữa, là tài tính toán... “như thần” của vợ tôi: 300 suất ăn, không thừa một suất nào cả! (6 suất còn lại, coi như bù vào một số bạn bè ngồi ghép mâm, hay một vài người nhà không kịp ăn cho đúng suất). Vợ tôi, dù liều xiêu về sức khỏe do hàng tháng trời lo toan (là tôi còn chưa kể bà còn đi lo đặt từng gói chè, từng quả cau, từng gói mứt sen, tham khảo “lễ lạt” sao cho đầy đủ, tươm tất hôm ăn hỏi nữa đấy nhé!), nhưng sau khi kết thúc “chiến dịch” đã rất phấn khởi khi nhận được những lời ngợi khen, khích lệ của quan khách, người thân, bạn bè.

Tôi chả biết làm gì, có khen cũng chỉ như “vỗ tay vào”, bèn tự hứa sẽ viết một Entry chuyên đề... “khen vợ”, đặt tên như trên. Ngẫm ra thì thấy, văn đàn những năm 30 của thế kỷ XX có hai phái: “Nghệ thuật vị nghệ thuật”, đại để là văn chương nghệ thuật chỉ vì... nghệ thuật thôi, phi chính trị, phi con người phạm tục... Phái này do ông Phan Khôi làm chủ xị. Phái khác là “Nghệ thuật vị Nhân sinh”, chủ trương văn chương Nghệ thuật phải vì con người và trước hết là vì con người... Phái này do ông Hải Triều làm chủ xị.

Tôi viết bài này theo một nghĩa nào đó, là xếp vào trường phái “Nghệ thuật vị... thân nhân”, vì “cam tội lãng xê vợ mình” ra mặt. Nếu vậy thì hóa ra, mình trông... cả mềng thế này, mà cũng là chủ xị một trường phái cơ đấy. Thôi thì, ít ra đó cũng là một niềm an ủi, để đỡ... tủi thân vậy! Mà vợ tôi tuy bận bịu vậy, cũng có một câu chuyện vui để hầu bà con, nhân dịp ghé thăm blog tôi kia đấy. Tôi xin được coi như quà... khuyến mại, kể lại nguyên văn như sau.

Bonus: Mẹ chồng hay cô dâu?

Nguyên là vợ tôi đã trang điểm khá cầu kỳ, lại “hơi trẻ một tẹo”, tóc “Hai-lai” rất chi là... Xi-tin. Khi đi xin dâu cùng chị thứ hai của tôi, đã ngoài 70, trông thoáng qua, hết như “mẹ chồng nàng dâu” vậy (?). Lúc hai người vừa từ ô tô bước xuống, một tay “bình luận viên vỉa hè”, ngồi quán cóc ở phố Đội Cấn (phố nhà gái), nhắc trông liền bủ: “Cô dâu hơi bị... già”?

Khi được giải thích, anh ta liền... “trở gió”, bủ: “Mẹ chồng hơi bị... trẻ”? Thế mới biết, một là: khó mà chiều lòng cánh... “nhà báo” (?), cho dù là báo chí... vỉa hè đi chẳng nữa; hai là: những tay “bình luận viên vỉa hè” này quả là có tài, kiểu gì cũng bình được, lại khá là bất ngờ và... chí lý nữa! Thế đấy.

Hà Nội 28/05/2008

Cứ cháy lên, tình yêu...

*(Tặng vợ tôi nhân 8 năm ngày cưới:
15/8/1981— 15/8/1989)*

Có cái gì như thể tình yêu
Cứ mãi trinh nguyên không hề tàn úa
Có cái gì như là đốm lửa
Cứ mãi cháy bùng lên trong tôi

Có một thời, vâng chỉ một thời thôi
Được tất cả hoặc là không tất cả
Tình yêu cứ cháy lên như lửa
Hoặc lụi tàn ngay và băng giá vô biên...

Có một thời, vâng tôi đã gặp em
Dẫu buổi đầu hững hờ như tôi vẫn thế
Nhưng vài buổi bên em thì tôi chợt hiểu
Em là tình yêu của tôi!

Có một thời, vâng! Chỉ một thời thôi
Đã đọng mãi trong tôi êm đẹp quá
Và tôi hiểu tình yêu là bất tử
Ít ra là giữa tôi và em!

Em ơi, nếu cuộc đời là đêm đen
Thì tình yêu là ánh sáng
Là con sóng ngàn đời nơi bến cảng
Hôn mạn tàu sau những chuyến biển xa...

Cuộc đời tôi chở nặng phù sa
Cho bến bờ em xanh tươi cây lá
Tình yêu kết tinh trong màu chín quả
Mãi ngọt ngào, mãi có lúc đắng cay.

Hãy đừng trách cứ chi ngày mai
Khi có điều gì ta chưa vừa ý
Em ơi tình yêu vốn không phải dễ
Là chôn ta nướng trong sóng gió cuộc đời

Thời gian như dòng nước chảy trôi
Và cuộc đời với thác ghềnh khúc khuỷu
Đừng bận tâm khi chúng mình vẫn đủ
Hai trái tim đập rộn như thưở yêu nhau

Mà đúng vậy rồi, có phải “như” đâu
Phải thế không em khi trong anh sống dậy
Có cái gì như lửa bùng lên mãi
Cứ cháy lên tình yêu với em

Có cái gì như thể say men...

Vĩnh Yên 15/8/1989

Em ơi, tình yêu...

*(Tặng vợ tôi nhân 10 năm ngày cưới:
15/8/1981— 15/8/1991)*

Hai tám tuổi đời chưa nếm vị “quả yêu”
Em bỗng hóa thiên thần khi cho anh điều đó
Quả tình yêu chín đỏ
Cứ cháy lên, vị ngọt trên môi...

Em ơi tình yêu không chia đôi
Mà hóa thân hai chúng mình làm một
Khi em run lên trong vòng tay anh rạo rục
Anh hiểu rằng ta đã thuộc về nhau

Dòng sông hiền hòa cứ chảy mãi về đâu
Có thao thức đêm nay, như ta... không ngủ?
Gió chở mây về cuối trời rắng đỏ
Để một cơn mưa, tưới mát cho đời.

Tình yêu tuyệt vời em dành cho tôi
Như nước chở phù sa như mây gọi gió
Để một ngày không còn bờ ngõ
Ta đón em về, hai đứa sống bên nhau...

Đã mười năm rồi thời gian trôi thật mau
Vị ngọt trên môi buổi đầu yêu vẫn đây
Vẫn còn nguyên trong tay anh run rẩy
Phút yêu đầu ta dành trọn cho nhau...

Vĩnh Yên 6/8/1991

My Love...

Posted on 24/02/2014

(for my wife)

Cổ nhân nói ý: “Trời định duyên, không phải muốn là được”, câu chuyện của tôi với “my wife” là một trong những minh chứng cho tính xác thực của ý đó.

Giữa năm 1979, sau nhiều trăn trở, rồi “dững cảm” chủ động nói lời chia tay “mối tương tình”, tôi tự nhủ học xong ĐH, ra trường đi làm đâu rồi tính chuyện vợ con sau. Nào ngờ, cuối năm đó, sau khi thi xong rồi rã, tôi xin vào viện Quân y 109 nhờ cái răng khôn (răng số 8) vốn mọc lệch 90 độ, đã bắt đầu chọc nút cả răng số 7 ngay cạnh.

Hồi đó, cả nhà vợ tôi bây giờ gồm bố, mẹ và ba chị em gái đều làm trong Viện Quân y. Bố vợ nguyên là Chính ủy của Viện; mẹ vợ làm ở nhà trẻ Viện; chị cả là y tá Trung cấp khoa thần kinh; cô hai (là vợ tôi hiện nay) đang học lớp Y cụ do Viện mở; cô ba (mà tôi vừa quen qua cậu bạn cùng khóa) là nhân viên khoa ngoại. Riêng cậu thứ 4 và cô gái út lúc bấy giờ vẫn đang là học sinh Trung học.

Cùng năm viện với tôi đợt ấy có một cậu em học sau hai khóa (khóa 13), tên Hợp. Tôi vào viện buổi sáng thì tối đó, cô ba rủ bạn gái cùng phòng và cả chị gái (là cô hai) qua phòng bệnh nhân thăm tôi. Bạn của cô ba vốn cũng là bạn và cùng tuổi cô hai nên họ đi cùng nhau và chuyện trò rôm rả lắm. Tôi vốn nhút nhát nên bữa đó chả thể hiện gì nhiều. Và chẳng vừa trải qua một chút trục trặc gọi là “tình đầu” nên tôi tỏ ra thiếu nhạy cảm như thường phải có trong những dịp như thế.

Chính anh chàng Hợp đã phát hiện ra một chút “biệt nhân” của cô hai dành cho tôi sau khi cô ba và bạn cùng phòng có ý nhờ tôi đưa cô hai qua một cánh đồng vắng về chỗ trọ của lớp Y cụ. Sau lần đó, tôi còn mấy lần đưa cô hai về chỗ trọ và kết cục là sau một tuần nằm điều trị nhờ răng khôn, khi ra viện về lại Học viện, tôi và cô hai đã trở thành “một cặp giời sinh”, hết mực ý hợp tâm đầu. Lúc bấy giờ, nàng 21, còn tôi 26, đang học năm 3 tại Học viện Kỹ thuật Quân sự. Ấy là vì tôi đi bộ đội, 4 năm sau, khi đã 23 tuổi mới vào học năm nhất...

Hồi đó, Học viện Kỹ thuật Quân sự sơ tán tại Thị xã (nay là Thành phố) Vĩnh Yên, từ trường ra viện Quân y chỉ khoảng 4 km. Tôi là lớp trưởng nên buổi tối cứ hễ có sinh hoạt văn nghệ, vui chơi, chiếu phim... nghĩa là không phải học, tôi lại xin phép phóng vu ra thăm “cô hai”. Các ngày nghỉ thì hai chúng tôi luôn đi chơi cùng nhau khắp các chỗ có thể chơi được. Thường là chỉ có hai đứa, đến những chỗ núi non đồng quê thanh vắng, chẳng bao giờ thấy chán...

Vốn ít nói, vậy mà có lẽ do yêu mà tôi trở nên nói lảm và phát tiết năng khiếu hài hước, vốn là sở trường của mẹ và do đó là của các anh chị em tôi. Đó cũng là một phần lý do mà “cô hai” rất thích đi chơi chung và trong suốt thời gian yêu, chúng tôi hết sức hạnh phúc. Hầu như sau mỗi lần chia tay, chúng tôi lại gửi thư cho nhau vì hồi đó điện thoại bàn còn hiếm, di động chưa có. Thư tay thường do cậu Tư và thi thoảng là cô út làm nhiệm vụ phát chuyên.

Cô hai nền nã và duyên thầm, lại có khá nhiều cô bạn cũng xinh đẹp. Thi thoảng, tôi lại được giới thiệu với vài cô bạn thân và sau những lần đi chơi chung, cô bảo họ “cho điểm tôi hơi cao quá”? Tôi biết chắc một điều, nếu đúng vậy thì chỉ là vì tôi nói chuyện rất hài hước và thông minh, dí dỏm khiến cho không khí các cuộc gặp rất thoải mái. Các chị em gái của cô hai cũng đều thuộc diện xinh xắn và duyên dáng, tuy mỗi người một vẻ. Tính tình họ rất dễ chịu và lạc quan yêu đời, quan hệ của họ trong gia đình rất đầm ấm. Đó điển hình là một gia đình công chức nề nếp thời bao cấp.

Những khi cô hai theo lớp đi lao động xa đơn vị mấy hôm, tôi ra nhà chơi thì được cô chị cả nhận phần tiếp đón rất ra dáng, mặc dù cô chị còn kém tôi vài ba tuổi. Ông bố có vẻ nghiêm khắc nhưng bà mẹ thì đặc biệt thương tôi. Thậm chí có lần bà còn chuẩn bị thức ăn khô cho tôi mang về đơn vị ăn thêm. Vì thời đó các đơn vị bộ đội ăn uống rất kham khổ, còn sinh viên chúng tôi thì học rất cực nhọc chứ không amater như bây giờ. Vì thế hồi đó tôi gầy vêu vao, cao 1,68 m mà chỉ nặng bốn mấy ký...

Yêu nhau chừng hơn hai năm, hè 1981, sau khi bảo vệ tốt nghiệp Kỹ sư quân sự, tôi “đưa nàng về dinh”. Nói vậy cho oách chứ đạo đó giao thông lạc hậu, quê tôi cách đó ba trăm cây số nên thực ra là “nàng đưa tôi về dinh”. Mọi thủ tục cưới xin đều do nhà nàng và đơn vị hai bên lo toan. Thậm chí cái lớp Công nghệ có 32 tên mà tôi là lớp trưởng, sau

này dù tách ra vẫn kéo nhau đầy đủ đến ăn uống bên nhà vợ tôi không chỉ một bữa, ngoài ra còn bạn bè sau tôi một khóa nữa. Đó là do họ giúp dựng rạp, khiêng bàn ghế và làm đủ thứ việc cho đám cưới, chứ không phải như bây giờ kéo nhau ra nhà hàng là xong...

Đến nay, đã hơn 30 năm sống bên nhau và giờ chúng tôi đã có cháu nội. Dù trong thời gian ấy, có những lúc va chạm với những mức độ khác nhau, nhưng chúng tôi thường vượt qua rất nhanh và lại thấy rất dễ chịu khi ở bên nhau. Bởi vậy mà trừ khi phải xa cách, nếu ở nhà chúng tôi hầu như chưa bao giờ nằm xa nhau quá... 10 phân. Tôi nghĩ đó chính là đặc điểm gắn kết một cặp, khiến cho họ luôn gần gũi nhau, dù là còn trẻ hay đã về già. Tôi cũng nghĩ: ngay từ khi mới yêu nhau, mình đã được ông trời cung chiêu để cả hai có sự hòa hợp với nhau nhiều như vậy, đến bây giờ cũng thế.

Tất nhiên, qua ba mấy năm đó, vốn có tâm hồn nhạy cảm, tôi cũng từng bị... giời hành (có vẻ như ông giời cũng chả cho không ai cái gì bao giờ?) nên đã đôi lần bị... vương vấn tâm can. “Con ngựa tình tôi” vốn bất kham đã đôi lần có dịp thức dậy. Nhưng vốn là người tỉnh táo, tôi đã kịp thắt dây cương để đưa nó về... nước kiệu nên rồi mọi việc lại đâu vào đấy. Và chẳng, tôi luôn đánh giá đúng tầm quan trọng của người bạn đời, nên dù thế nào thì tôi cũng nhanh chóng đưa mối quan hệ của chúng tôi trở về đúng vị trí của nó. Có thể đó là bí quyết hạnh phúc chẳng?

Cho đến nay, dù ở nhà hay đi du lịch, cả hai chúng tôi hoàn toàn có thể thoải mái bên nhau bao lâu cũng được, chả bao giờ thấy nhàm chán, như thuở yêu đầu...

Hà Nội 24/02/2014

Bên nhau

Posted on 24/02/2014

Bên nhau từ thưở nàng 21
Từ bấy đến giờ chẳng đổi thay
Ba mấy năm rồi nay vẫn vậy
Men vẫn nồng và tình vẫn say...

24/2/2014

Ảnh cũ giờ lại...

Posted on 15/08/2014

(Nhân ngày cưới)

Một

Vườn xưa trưa nắng. Em đôi tám
Anh hãy còn xoan. Dưới bóng cây...
Lời yêu vẫn vút nương trong gió
Em áo vương đầy hoa cỏ may.

3/2014

Hai

Ảnh cũ năm xưa giờ giờ lại
Ba mươi năm lẻ đã vèo trôi
Bữa ấy Giăng Thu vắng vặc sáng
Nàng đã theo chồng gác cuộc chơi...

Sương khổ bao năm xài đủ hết
Giờ đây thanh thản đứng bên đời
Giăng cũ năm nao giờ vẫn sáng
Nàng lại theo chồng,, tiếp cuộc chơi!

(15/8/1981–15/8/2014)

Khoảnh khắc

Posted on 25/05/2015

Thêm một chút nắng vàng
Khẽ rơi bên thềm vắng
Thêm một giây im lặng
Thành khoảnh khắc này thôi

Thời gian như ngừng trôi
Dòng sông như ngừng chảy
Và ta như dừng lại...
Một chặng nghỉ bên đời.

25-5-2015

Va-len-tin giờ...

Posted on 17/02/2016

Va-len-tin giờ không đi cùng em
Rong ruổi đường tình, lối vắng.
Không còn Sô-cô-la và hoa
Không còn thì thầm lời yêu mơ mộng nữa
Va-len-tin giờ là Ông-là Bà, với cháu nhỏ kể
bên...

Va-len-tin giờ không đi cùng em
Tình yêu giờ kết thành tình thể
Tình yêu giờ hay xưa cũng thể
Dù chỉ riêng mình hay với cháu kể bên
Va-len-tin giờ, vẫn anh và em...

Valentine năm 2016.

Bà và Cháu

Posted on 11/03/2016

Chỉ là Bà và Cháu thôi mà
Nào có gì đặc biệt đâu để viết ra?
Làm sao để thành bài thơ được
Ngoài kia nó đang hỏi dồn: “Bà đâu rồi ta?”
Tôi lặng lẽ quan sát Bà và Cháu
Trong thăm sâu thấy một niềm xúc động
Vì tình thương vô điều kiện và bản năng
Bà dành cho cháu...

Tôi ngạc nhiên khi bà dặn con trai
“Dù hoàn cảnh nào cũng không được đánh Cháu
Khi con còn bé mẹ chả bao giờ đánh cả.
Nên giờ con phải luôn nhớ vậy, nghe chưa?”

Ông Bà bận bịu khi con cháu ra thăm
Nhưng căn nhà luôn ngập tràn hạnh phúc
Thăm sâu trong tôi là niềm xúc động
Trước tình cảm Bà và Cháu với nhau...

11/3/2016

Khúc hát cũ

Posted on 15/08/2016

Tôi lại về thời của chúng tôi xưa
Thuở mười tám đôi mươi em, tóc hát
Thuở ánh mắt em, trong tôi ngân điệu nhạc
Để tôi ngân ngơ hoài, như một kẻ tình si

Tình yêu là thời gian cứ trôi đi
Với ai đó, riêng với tôi chẳng vậy
Chim mãi hót trên vòm cây mê mãi
Giọt nắng cuối chiều cứ đậu mãi bờ vai

Tôi lại về cái thuở chẳng nguôi ngoai
Xa nhau chút là đã thao thiết nhớ
Vừa chia tay đã gửi vào trong gió
Dấu đôi dòng như chẳng thể chia xa

Tình yêu là cuộc đời hát khúc hoan ca
Với ai đó, và với tôi cũng thế
Dù cuộc sống vốn gập ghềnh dâu bể
Em vẫn cùng tôi đi suốt cuộc đời...

Tôi lại tìm về khúc hát cũ trong tôi
Em tình khôi tuổi đôi mươi khao khát
Dấu hai đũa tóc bây giờ đã bạc
Vẫn ngân ngơ hoài khúc hát cũ ngày xưa...

Nhân 35 năm ngày cưới: 15-8-1981--15-8-2016

Sinh nhật Vợ (1)

Posted on 10/07/2017

(For My Wife **Hà Vân Anh**)

Mua hoa sinh nhật Vợ
Nhưng Vợ đã mua rồi
“Trình chồng hơi bị kém
Nên Vợ không tin thôi...”

Cứ tưởng gì cũng giỏi
Hoá ra chuyện chọn hoa
Chắc mình còn kém lắm
Nên Vợ phải tranh mua

Ừ thôi, Vợ mua hộ
Vẫn là hoa của chồng
Vợ cắm hộ vào lọ
Chồng tặng. Vợ... phê không?

10/7/2017.

Thơ tình 8/3

Posted on 10/03/2018

Chồng đi chợ mua hoa
Tặng mừng tám tháng ba
Nhưng trình hơi bị kém
Nên vợ... bắt ở nhà

Đành gửi tiền nhờ vợ
(Để lấy “hơi” của chồng)
Hoa mua về vợ cắm
Hỏi chồng “Có đẹp không”

Ồ tất nhiên là đẹp
Năm nay sáu mươi rồi
Trông vẫn tươi, vẫn thắm
Như chỉ bốn mươi thôi...

Nhân tiện chúc vợ khoẻ
Luôn tươi tắn như hoa
Dù ngày thường cũng đẹp
Như ngày Tám tháng Ba...

8/3/2018

(Chú Chitbon tinh ý lắm, nó bâu sao ông bà lại gọi nhau là “anh, em”? Hỏi: vậy bố mẹ gọi nhau là gì? Nó trả lời, là “Chồng ơi. Vợ ơi”. Lại hỏi: thế ông bà ngoại gọi nhau là gì? Nó trả lời, là “Ông ơi. Bà ơi”. Nếu biết đọc bài này, nó sẽ ngạc nhiên lắm?)

Sinh nhật vợ (2)

Posted on 12/07/2018

Sáu mươi năm trước, ngày này
Em sinh ra để đợi ngày gặp anh?

Trời xe một mối tơ duyên
Đề anh tìm đến với em chung đường
Nay dù tóc đã pha sương
Vẫn thường ngó ý, vẫn vương tơ lòng
Vẫn là chín đợi, mười mong
Vẫn trong tình ý, vẫn nồng men say...

Sáu mươi năm trước, ngày này
Em sinh ra để anh say trọn đời...

(10/7/1958-10/7/2018)

Em vẫn là em, anh vẫn đây...

Posted on 15/08/2019

(Kỷ niệm 38 năm ngày cưới)

Cũng vườn trưa vắng xôn xao nắng
Chỉ khác ngày xưa dưới bóng cây
Anh chẳng còn xoan em đôi tám
Em vẫn là em, anh vẫn đây...

Bóng cầu vừa vút qua ngoài cửa
Gửi vội vào song chút nắng bay
Ba tám năm rồi nhanh quá nhỉ
Em vẫn là em, anh vẫn đây...

15/8/1981—15/8/2019

Thu Hà Nội

Posted on 14/11/2020

Hồ Gươm mờ trong sương chiều
Dập dìu người đi dạo phố
Lá vàng rơi trên lối nhỏ
Chuông chiều rơi trong thính không...

Người về nhớ mùa Thu không?
Hà Nội Thu vàng mấy độ
“Bữa ấy có người qua ngõ
Sau lưng thêm lá rơi đây...”*

(14/11/2020. Phố đi bộ một chiều Thu)

Ghi chú: (*): Lấy cảm hứng từ 2 câu thơ của Nguyễn Đình Thi:

*“Người ra đi đầu không ngoảnh lại
Sau lưng thêm nắng lá rơi đây”*

And Me

Đỗ khéo?

Posted on 03/12/2007

Tôi vốn dạy chuyên ngành (liên quan đến Chế tạo máy). Cách đây độ vài chục năm, nghe anh chủ nhiệm Bộ môn hỏi đó (vốn là chuyên gia về Toán-Cơ) xui đại(?), nghiên cứu thêm về Toán-Cơ, cụ thể là môn “Cơ học môi trường liên tục” để dạy. Chẳng là anh chuyên dạy các môn Toán-Cơ, trong đó có môn CHMTLT mà.

Đang yên ổn với vợ (trẻ) con (thor) trên “quê em miền Trung Du”, khăn gói quả mướp về Hà Nội học (Thầy Đào Huy Bích, Tiến sĩ Toán -Cơ bên ĐH Tổng hợp, mở lớp chung cho một số GV dạy CHMTLT ở các trường ĐH phía Bắc tại ĐH Bách Khoa) một khóa ngắn ngày. Tôi vốn hiểu thẳng, tự ái vật (kiểu: chẳng nhẽ ta lại không làm được cái này cái nọ ý) vậy là cũng học xong được cái khóa học “xương xẩu” đó và thế là danh mục môn học được add thêm môn CHMTLT!

Nói thêm về cái môn học này tý: Hỏi bất cứ University Teacher nào đã từng “nêm” môn CHMTLT (ở đại học hay Cao học), đều nhận được cái lắc đầu kèm câu cảm thán: Món đó, khó nhằn lắm! Mà quả thực, hội nghị ngành Cơ toàn quốc ra quyết định cho SV học

đại trà môn đó được mười năm thì rút quyết định đại trà, nghĩa là Trường nào, ngành nào thấy cần thì cho SV học, không bắt buộc.

Tôi bớt được một môn nhiều phen khiến mình đau dạ dày (tôi học ít không seo, học nhiều, lại... máu học, mà như đã nói, do tự ái nên hay... máu (?), y rằng lại tái phát DD, thế mới... củ chuối chứ lị). Cho đến tận hai năm vừa rồi, SV hệ dân sự (ngành Xây dựng và Cầu Đường) lại phải học CHMTLT, chỉ vì ngoài ĐH Xây dựng, người ta dạy nó!

Anh chủ nhiệm BM cũ đã nhiều tuổi, nhưng vốn là một chuyên gia có hạng, nên chưa được hưu, thấy quanh quẩn hung còn ai... thừa kế cái món gia tài “xương xẩu” này liền “xui” anh bạn Tổ trưởng BM mới, “nọc cỏ” tui, bắt dạy lại môn CHMTLT. Mà... của đáng tội, sau cái hội đào tạo cách đây vài chục năm đó cho cả mấy GV nữa, rồi tan tác hết, chỉ trơ khấc mỗi tui khả dĩ dạy được cái môn... củ chuối này???

Tui: Một là bỏ lâu, không sờ đến, muốn dạy tiếp phải... đau dạ dày? Vì không “chơi bời” với “nó” được. Để dạy được “nó”, lại phải suốt ngày ngồi giải bài tập. “Nó” là cái thứ “Siêu Toán”, lại liên quan nhiều đến các ứng dụng cho ngành cơ, rất... củ chuối? Hai là tui còn dạy hai môn nữa, mà “dưới trướng” hồng có ai! (Mãi năm ngoái mới thêm một, rồi một nữa, GV mới bổ sung, vẫn còn nặng gánh... tang bồng lắm?)

Vậy là nghĩ bụng: Chối đã! Nhưng, muộn roài. Gạo đã xay ra cám roài! Giấy báo dạy đưa xuống, hai ông TT Bộ môn (một cựu, một đương nhiệm) không thèm hỏi ý kiến “đương sự”, mặc dù còn là “phó tướng” nữa, chơi bài chắc ăn, điền tên tui vào KHGD, gửi thẳng lên phòng đào tạo rồi mới thông báo! Tui, vốn luôn lấy phương châm bên... ngành y (?) “còn nước còn tát” để xử thế, bèn chạy ngược chạy xuôi, tìm cách “nhường cái món xương xẩu” cho Bộ môn khác, nhưng không đặng.

Ai cũng “thông cảm cao”: môn đó khó nhằn, phải người học chuyên Toán-Cơ mới “điều trị” được! Nhưng cuối cùng, chẳng ai hứng thay cho cả. Thậm chí, có người còn ní nuận: Anh đã dạy nhiều “cua” môn đó rồi, chỉ cần ôn lại là... “chạy tốt”. Kể cả “dân Toán-Cơ”, nếu chưa dạy lần nào, cũng còn khướt, mới theo kịp anh (khen thật hay... bõn vậy ta?) Vậy là “thua”! Nhưng được cái, tôi “duy vật cao độ”, biết cố hết sức rồi, mà không được, tức là phải đối mặt.

Mà đối mặt là tôi hay... tự ái, tức là lại “mớ ní nuận” cũ rích: “Chẳng lẽ lại không làm được nó à”. Ý tôi là chẳng lẽ chịu thua cái môn... củ chuối này! Thế là tui lại ngày đêm giải bài tập. Đọc lại, giải lại, dung mà như... mới! Tôi có kinh nghiệm: để đỡ ngại việc gì, tốt nhất là... say mê nó. Tôi tự lí luận: “Tại sao thằng nọ thằng kia nó mê game, đến

mức quên ăn, quên ngủ, thậm chí báo nói có thằng “sang” thắng... Thiên đàng (ý là cũng Thiên đàng, nhưng là Thiên đàng ở... ngang ngang, “kém tầm” hơn loại Thiên đàng trên cao, phải “lên”? Hix)?, ta chẳng thấy gì hay ở mấy cái hình nhân thô thiển với cả bì bùm sùng sục! Đơn giản, chỉ là vì nó tìm thấy trong game có cái gì hay ho lắm ý, mê hoặc lắm ý, chẹp chẹp...

Tại sao có thằng mê chơi gà, suốt ngày hít bụi xem hai... “con diên” nhảy lên nhảy xuống đá vớ vẩn, có thấy thế võ vẽ giề đầu? Chỉ vì nó nhìn thấy thế võ thật, cảm được “mảnh miếng” của mỗi con gà khi giao đấu, chưa kể còn cái thứ kèm theo rất dễ nghiện là... cá độ nữa! Vân vân và vân vân... Tức là, phải tìm thấy trong những thứ... củ chuối mà số phận ấn vào tay mình điều gì đó mê hoặc được mình, dù chỉ riêng mình thôi?

Ví dụ: Nó ấn vào tay cái cuốc, bắt ra ngoài đồi, cuốc cỏ sắn, đại loại thía. Lại hung đi à? Đi. Vậy đi mà thanh thân (mà vui vẻ nữa, tại sao không?) thì thích, hay âm ức hậm hực thì hơn? Âm ức, hậm hực làm mình xấu tính, chưa kể nó... cắt com, chết đói! Vậy là ta nghĩ: chu cha, ngoài đồi thích thế, hoa vàng nè, khói người đốt rạ bằng lẳng bay nè, chiều đẹp đẽ, cô liêu nè... Thế là cuốc một lúc, bụng nghĩ, sao ít cỏ sắn thía, đã xong việc roài, mà chưa muốn via! Nào, có lý chưa?

Ví dụ nữa: Bị vợ bắt ở nhà trông nhà, nấu cơm. Kháng chỉ à? Thì ai nấu, không lẽ tôi về cả nhà nhịn? Lại nhần nhần nhó nhó, lại nặng nặng nhẹ nhẹ, mình cũng chả sướng gì. Vậy thì nấu. Nhưng hậm hực nấu, khó chịu nấu hay vui vẻ nấu? Đẳng nào cũng... nấu, chi bằng ta... phát minh ra món gì ngon ngon, hoặc thử nghiệm công thức nào đó trên... Blog của vợ. Hóa ra, thấy... cũng hay phết. Thế là OK, được biết tài mình, lại được món ăn ngon cho cả nhà. Nào, có lý chưa?

Vậy là tui rung đùi tìm tòi cách giải, không chỉ một cách mà còn tìm cách khác, nếu gặp bài hay và nếu... giải được! Tôi nói thía vì có khối bài giải cả buổi mới xong, lại có bài giải đến giờ vẫn... chưa được, có lần phải hỏi thầy cựu TT Bộ môn! Kết quả là tui phát hiện ra môn CHMTLT chả phải là khó đến thế, thậm chí là khá hay, vì nhiều lúc mình tìm ra cách giải một bài rất khó nhằn, mấy hôm không giải được.

Nói thêm: Đạo xưa, hồi còn học Cấp 3 (PTTH bây giờ) và cả Đại học hai năm đầu nữa, tôi hay có nhiều bài toán (Đại số, Lượng giác, Hình học, Tích phân...) thủ sẵn trong đầu (chỉ là do giải mãi chưa được nên nhớ). Khi rồi rã, khi đi bộ hay xếp hàng làm gì đó, là tôi thầm giải trong trí nhớ của mình. Vừa được việc, vừa giết... thời gian, đỡ sót ruột!

Rồi khi dạy môn CHMTLT, trước tiên là tôi dọa:

- “Môn này khó lắm (mà khó thật, lướt qua mấy trang tài liệu đã hoa mắt, chóng mặt, hạ đường huyết luôn) các bạn thấy thế không?”.

SV: “Có ạ”. Không có mới lạ chứ???

Tôi nói tiếp:

– “Nếu các bạn chú ý nghe giảng lý thuyết, sẽ hiểu được khoảng 20-30%”.

SV: “Oài!!!”

– “Nếu chịu khó làm bài tập sau mỗi chương, hiểu thêm lên tới 60-70%”

SV: (khấp khởi)?

– “Sau khi các bạn ôn thi: Môn này... dễ quá”.

SV: (Không nghe ra tiếng gì để “dịch” lại! Òn ào: một chút ngạc nhiên, một chút phấn khích, một chút nghi ngờ...)

Và trong giờ giảng sau đó thì có tâm trạng hồi hộp theo dõi xem sao!

Tiếp theo, tôi nhanh chóng tìm ra cách “dễ khéo” SV học môn CHMTLT. Rằng (thì là mà): Lý thuyết tuy khó nhưng mà phải chú ý mới làm được bài tập. Mà bài tập thì: bài này hay lắm (mời mời cho họ biết hướng giải. Khó quá làm sao thấy hay? SV vốn thích “mì ăn liền”, khó là em chán, hi hi). Khi họ giải được, tôi khen “tới số luôn”, vì tôi phát hiện ra... SV rất thích khen, hay thế chứ ỉ!?

Rồi tôi lại “úp mở” nói rằng: Bài này hay thía, sau còn hay hơn! Vì biết khi giải được là SV rất... máu. Cứ thế, họ hung bít tui đang “dụ khị”, đang “dễ khéo” cho họ mê, như tui đã từng mê việc giải bài tập vậy. Mà sự thực thì cuối cùng, sau mỗi chương, họ thấy tôi nói đúng: Không khó lắm. Họ làm được bài tập, tức là hiểu được lý thuyết, thậm chí tôi còn “kích”: “Thấy dễ chưa? Dễ thì... chán ngay thôi mà? Như yêu ý: yêu cô nào “kiêu, khó nhằn”, mới thích; cô nào yêu “dễ” quá, chán òm à??? Hix” (SV: Cười âm ỉ!!!)

Đặc biệt, giờ bài tập, tôi thấy họ im phăng phắc, cắm cúi giải, trong khi bình thường thì hơn trăm người, lớp học như cái chợ... Thậm chí, có lần nhìn họ học, im ắng, tôi muốn thực lòng khen một câu: “Lớp mình ngoan nè”, nhưng lại... nhịn, vì sợ họ mất tập trung, lại ồn ã cả lên, thì mệt!...

03/12/2007

Me.

Posted on 02/02/2008

(Tặng những ai đã, đang và cả những AI -tôi trân trọng viết hoa- sẽ có mẹ!)

Không phải bỗng dưng mà có ngày 8/3 lại có ngày 20/10, là ngày Quốc tế Phụ nữ và ngày... Việt Nam Phụ nữ. Lại có vinh danh “Người mẹ anh hùng” (mà không phải là là “Người bố anh hùng”?)... Có lẽ, đơn giản chỉ là vì người mẹ, với thiên chức cao quý của mình, đáng được vinh danh như vậy. Mà, nếu có thêm gì (dù xen đôi chút hài hước) thì đó là vì, nếu bỏ phiếu (để vinh danh bố hay mẹ) thì đàn ông (ai cũng có mẹ, chưa nói vợ, vì e có chút tranh cãi gì chẳng?) sẽ bỏ phiếu hết cho phụ nữ, là mẹ của họ (nửa số phiếu rồi) còn phụ nữ, lại chẳng bỏ phiếu cho giới mình ru? Vậy là hiểu được cái điều trên kia(!)

Con người ta, như bản năng, khi xa nhà, bao giờ cũng nhớ đến mẹ. Trẻ đã vậy, về sau, càng có tuổi, càng yêu kính mẹ hơn. Tôi đi bộ đội, hầu hết thời gian là đi... học. Mới vào bộ đội thì vào binh chủng Hóa học (từ khi binh chủng này mới thành lập, năm 1972) và học làm “Chiến sĩ Phòng hóa”. Nôm na là học về các loại chất độc mà Mỹ đã rải lên chiến trường miền Nam từ trước đến lúc đó (1972), ví dụ: Chất độc nhóm Thần kinh, như Sa-rin, Sô-man, Ta bun; nhóm gây Loét da, như: Yperít, Yperit Nitơ, Lovizit...

Đặc biệt, loại chất độc gọi là “diệt cỏ” như 2,4D; 2,4,5T Mỹ thả nhiều, tưởng chỉ phát hoang cây cối, sau này chúng ta mới biết rõ (tai hại thay), nó là loại gây tổn hại lớn nhất, do tác động phá hủy kéo dài qua nhiều thế hệ con người (và động vật nói chung). Tôi từng bắt chước các thầy giáo hồi đó, có thói quen (?) gửi mẫu chất độc, trước khi tiến hành thao tác thử theo quy trình, bằng hóa chất để phát hiện một số gốc hóa học, để nhận biết chúng thuộc loại nào, ngộ hầu dùng loại thuốc giải độc nào!

Nhân có vụ thuốc kích thích sinh trưởng rau phát trên chương trình thời sự VTV hai hôm nay (đang chờ kết quả kiểm chứng) nên nhân đó, tôi lan man sang “vụ” học... chất độc này dài một tẹo. Đó là một lần, chúng tôi mang mẫu chất diệt cỏ (ký hiệu 2,4D và 2,4,5T) dạng nước trong veo, nhúng bằng que giấy, bôi phớt lên một bên thân loại cây thân mềm (như cây thanh hao hoa vàng). Chỉ ít phút sau, phía bôi thuốc phát triển nhanh đến nỗi uốn cong thân cây sang phía không bôi thuốc!

Tức là, thuốc diệt cỏ hủy diệt cây cối (và con người nữa) bằng cách đẩy nhanh sự phát triển đến quá ngưỡng, thông qua nồng độ quá ngưỡng! Mà nồng độ quá ngưỡng này, tai hại thay lại rất thấp! Điều đó lý giải cây rau xanh mướt và tốt vượt lên, sau khi phun (thời gian dài ngắn tùy theo nồng độ!)

Đến đây, ai cũng hiểu, chất phun đó độc hay không, và tôi nghĩ, sao còn nhiều kê thử với chả nghiệm, hử giời(?) Cho dù là “nồng độ cho phép” cũng không nên dùng, vì loại đó có khả năng gọi là “tích lũy nồng độ”, tức là ít một, ít một, không (hoặc ít) phân hủy trong cơ thể, mà tích lũy dần đến nồng độ quá ngưỡng để hủy diệt con người (!)

Nếu ai đó nói, “nồng độ cho phép” thì được, vậy ai không chế cái “cho phép” ý, người trồng rau ư? Mà sao lại mang chính con người ra làm vật thí nghiệm cơ chứ, cho cái loại thuốc 5 sống, 5 chết, với ranh giới (hy vọng là có, dù chỉ là?) mong manh. Giờ thì tôi phải quay về đề tài mẹ. Sau cái “đạn” học đó (đúng dịp Hà Nội bắn cháy B52 đỏ rực trời đêm) về đơn vị một thời gian ngắn, tôi lại đi học rồi thi vào Đại học KTQS, nay là Học viện KTQS, nơi tôi đang công tác. Và vẫn học mãi không thôi, theo nhiều nghĩa với đủ sắc thái của một kẻ “mài đũng quần” trên ghế nhà trường.

Nhân một lần học thi, tôi cảm khái nhớ về người mẹ của mình, khi ngó cái “hoa đèn” trên ngọn đèn dầu (khi cháy, muội than kết lại thành cái đài hoa nho nhỏ quanh bấc, bị lửa đèn nung lên thành hoa, đỏ rực. Mà không phải ai cũng nhìn thấy, cũng gặp, khi đốt đèn dầu đâu ạ, nó như một điềm báo tin vui cơ, phải là bạn sẽ có tin vui cơ!...)

Và sau đây là bài thơ về mẹ của tôi. Tiêu đề bài thơ là “**Hoa đèn**”, có đề từ “Kính tặng mẹ”, đăng báo... tường của Khối (A) tôi học, hồi ở Trường văn hóa Bộ tổng tham mưu, ở thị xã Lạng Sơn, năm 1975, khi tôi tròn... 22 tuổi! Mời các bạn... “thưởng lãm”:

Có dịp ôn bài bên ngọn đèn khuya
Con lại nhớ câu ngày xưa mẹ dạy
Hoa đèn nở là niềm vui đến đây...
Nghe băng khuâng như một giấc mơ thơ.
Mẹ già rồi, tóc đã trắng nhiều chưa?
Những đêm rất khuya chong đèn dệt vải
Tiếng thoi đưa đêm thời gian vôi vôi
Đếm những nếp nhăn ghi mặt mẹ tháng ngày...

Có dịp ôn bài con lại thấy hôm nay
Bên ngọn đèn khuya hoa đèn nở đỏ
Nở rất tròn như niềm vui đến đó
Chúc mẹ vui nhiều khi nghe nói câu xưa...

Hoa đèn nở tròn như những vần thơ
Ta viết hôm nay gửi về tặng mẹ
Chúc mẹ khỏe nhiều, vui lên mẹ nhé
Hoa đèn nở đầy trên trang sách đêm nay.

02/02/2008

Mặc tưởng...

(Kính tặng Bố, mẹ và các anh chị em tôi)

Posted on 04/02/2008

Những đứa con từ một mẹ sinh ra
Tổ quốc gọi, người một nơi ly tán
Không ai đếm thời gian, nhưng thời gian để lại dấu trên mặt người ở lại
Bố mẹ gánh thêm trên vai mình, năm tháng của những đứa con.
Tuổi già ghi trên mặt mẹ những nếp nhăn
Đến cuối đời vẫn còn vất vả...
Tình thương mẹ bộc thành lời trong mỗi chúng tôi.

Khi quây quần dưới âm cúng mái rơm
Thì Bố xa nhà một mình cô đơn
Không được hưởng tình những đứa con sưởi ấm
Khi Bố về nhà... tuổi già cũng đến
Còn chúng con lại mang hơi ấm ra đi...

Bố xẻ tình thương cho mỗi đứa con
(Đứa xa nhất, được phần nhiều nhất)
Còn lại mình một căn nhà cô đơn
Bao nhiêu năm cho một lần đủ mặt?

Tình thương Bố, trong chúng tôi, đọng thành suy nghĩ
Để một ngày mưa lại thương nhớ khôn nguôi...

Đã lớn khôn rồi, mỗi đứa một nơi
Những phút gặp nhau cùng nhớ về quê cũ.
Không ai nói nhưng chúng tôi cùng nghĩ
Đến Bố Mẹ đã già, trong một nỗi niềm chung...

P/S: Bài thơ được viết năm 1979, khi tôi 26 tuổi.

Hoa chua me đất.

Posted on 04/05/2008

*(Hoa chua me cánh tím nhị vàng
Dành sắc cho đời, riêng giầu mùi hương...)*

Đẹp dịu dàng mà không đài các
Nhu Lay-zon hay Vi-ô-lét
Hoa chua me gần gũi với đời
Màu tím thanh tao dưới ánh mặt trời...

Những giọt vàng tươi như những nụ cười
Rất dễ mến không hề gượng nhẹ
Ở đâu đất hoang, ở đâu cũng thế
Kích thích tình đời, ơi hoa chua me...

Ta yêu em với lòng say mê
Nhu người yêu ta dịu hiền bé nhỏ
Bình minh dậy rồi, em ơi bừng nở
Cánh tím dịu dàng trước gió khẽ lay...

Màu tím bừng lên dưới nắng trưa nay
Những nụ cười vàng sáng ngời mặt đất
Ơi hoa chua me, ta yêu em nhất
Nhu mối tình đầu mênh mông bao la

Hoa chua me, ơi người yêu xa...

*Bài thơ đề Ngày 15-3-1975, khi tôi đang học ở Trường văn hóa
Bộ tổng tham mưu-Thị xã Lạng Sơn, lúc gần tròn 22 tuổi!:*

Lớp Báo chí khóa 3 (1)

Posted on 07/05/2008

*(Đề tặng các bạn lớp Báo chí bằng hai, hệ chính quy- Đại học KHXH &NV Hà Nội.
Khóa 3: 1996-1998-Phạm Ngọc Hùng)*

Nếu sắp xếp theo thư mục, bài này nằm trong “Đi bộ đội” thì mới đúng, chứ không phải trong “Tản mạn”. Và do vậy, lẽ ra còn lâu mới đến lượt “nó” ra đời, vì “Đi bộ đội” đang ở giai đoạn năm 1973-1974, mà bài này viết về giai đoạn 1996-1998, khi tôi học lớp Báo chí khóa 3, bằng 2, hệ chính quy của trường Đại học XH&NV Hà Nội! Chỉ là nhân dịp ngày Báo chí sắp tới, lại nghe Thiết Hùng nhắc đến lớp nên bỗng có cảm xúc mà viết bài này. Đề tạm ở mục tản mạn vậy, rồi sắp xếp sau.

Cần nói thêm là trong quân đội, nhưng là giáo viên nên tuy không có văn bản chỉ đạo nào, chúng tôi cũng luôn tự mình đăng ký theo học thêm những môn nào đó, nhằm nâng cao trình độ mọi mặt, ngõ hầu hoàn thành tốt nhiệm vụ giảng dạy của mình. Ở thời điểm đầu những năm 90, có những môn như Ngoại ngữ, tin học, phương pháp sư phạm

đại học, triết học... thì có thể đăng ký học và được trợ cấp học phí theo học, nếu trong Học viện không mở lớp. Đó là kể các môn thêm, ngoài bậc học chính quy như Cao học hay Nghiên cứu sinh. Còn học cái gì đó nữa, như tôi theo học lớp Báo chí này thì tự bố trí thời gian và tự túc kinh phí.

Quay lại bài viết này. Nguyên là hôm qua, tôi được Thiết Hùng, hiện là phóng viên báo Quân đội nhân dân, gọi điện báo là đang ở đám cưới con anh Nhã, trước cũng học cùng lớp Báo chí với nhau. Tôi nghe tiếng ồn ào qua máy, đoán là có mấy bạn cùng lớp đang ngồi cạnh đó. Thiết Hùng bảo sao anh không đi, tôi nói mình đang có cái đại hội Chi bộ nên xong rồi anh em cũng đi ăn. Và lại, chắc anh Nhã cũng chỉ báo được cho một số người thôi. Tôi được Thiết Hùng báo qua cái QC bên blog Yahoo, nhưng bạn nên không đi được. Thiết Hùng thông báo là ngày báo chí tháng 6 năm nay, vẫn tổ chức họp mặt lớp như mọi năm. Lại nhắc là lâu lắm tôi bỏ, không chịu tham gia. Đó là vì đã vài lần tôi có giờ vào đúng hôm đó, nên vắng mặt thôi. Tôi tự hứa năm nay sẽ cố gắng đi. Lớp thường thỏa thuận tổ chức ngay sau ngày báo chí, tức là là 22/6 hàng năm.

Phải công nhận một điều, học thêm được cái gì đó bao giờ cũng tốt. Tôi chưa chứng minh được có gì học thêm, – tất nhiên là có trường lớp hẳn hoi, – mà lại xấu cả (?). Và tôi, thường lúc này hay lúc khác, luôn nhắc các bạn sinh viên của mình, rằng (thì là mà) các bạn đừng bỏ phí việc học một môn nào đó, ít ra là trong chương trình mà người ta dạy cho mình. Vì thậm chí sau này nếu muốn, các bạn phải bỏ... “ói xiềng” ra, mới được học đấy! Sở dĩ một điều ngỡ đơn giản vậy mà phải nhắc, là vì sinh viên vốn ngại học, ai đi học mà chả thế (?) Nên có tâm lý coi môn nọ môn kia chả cần gì cho mình sau này cả, thậm chí còn... kêu inh lên? Cũng hiểu được tâm lý đó, nhưng mình biết là rồi sẽ có lúc họ cần, nên cứ khuyên nhủ vậy.

Nói vậy để quay lại lớp Báo chí này. Tôi nghe anh Tùng, vốn từng dạy “vỡ lòng” cho tôi về quay phim (giờ anh phụ trách phòng học chuyên dùng cho môn Truyền hình, đại học KHXH & NV Hà Nội), thông báo đang mở lớp bằng hai, khoa Báo chí khóa 3. Anh vừa học xong khóa 2 ở đó. Nhân tiện vừa học xong Cao học, hơi rỗi nên có thể thu xếp thời gian để học, tôi liền làm hồ sơ đăng ký nộp cho thầy Sơn, lúc đó là Phó khoa, phụ trách lớp Báo chí bằng hai này. Vào học, lớp toàn chị em bên VTV, HTV, TTX và các báo khác, vốn đã có bằng nào đó rồi, nhưng thiếu bằng Báo chí. Lại có một số như tôi, vốn chuyên ngành kỹ thuật nên phải đăng ký học thêm một loạt môn xã hội khác để có chứng chỉ tương đương ngành Xã hội nhân văn, coi như đầu vào bắt buộc.

Vào học chính khóa, có nhiều môn học khá hay mà tôi rất thích, nhưng do đi bộ đội rồi học kỹ thuật, nên tôi không có điều kiện theo học. Vốn có sở trường về các môn xã hội, nên học thêm cái bằng Báo chí này, tôi coi như đi... bát phố (?). Lại tích lũy cho mình được khá nhiều kiến thức về lĩnh vực Xã hội nhân văn. Bạn hỏi, vậy cái đó sẽ giúp gì cho chuyên môn của tôi ư? Xin thưa, hiểu biết rộng giúp con người tự tin, đứng không nào. Mà khi lên lớp, đứng trước đám học trò, điều gì làm cho thầy hoạt bát, thỏa mái, và do đó phát huy được năng lực tiềm ẩn của mình cho việc truyền giảng kiến thức, nếu không phải là sự tự tin? Ngoài ra, học các môn xã hội nhân văn, ta sẽ tích lũy được khá nhiều kiến thức hữu ích, ngõ hầu nắm bắt được tâm lý con người, một điều rất cần cho một giáo viên, nếu muốn tiếp cận với đối tượng sinh viên của mình.

Còn nữa, làm học trò, khi đang làm thầy giáo, cũng mang lại một lợi ích thứ phát (tạm gọi thế) là hiểu được rất rành rẽ một điều: là sinh viên người ta sẽ nghĩ gì, làm gì... khi thầy đang giảng bài! Kiến thức hữu ích này được tôi cảm nhận để hiểu sinh viên của mình, khi tôi trong vai trò là người đứng trên bục giảng. Nhờ đó, tôi có được những cách tiếp cận hợp lý với sinh viên trong quá trình lên lớp, mà nếu không làm học trò ta khó mà hiểu ra để ứng xử cho tối ưu, hay chí ít là cho hợp nhẽ.

Chẳng hạn, là học trò, đi học vậy nhưng không phải môn nào tôi cũng chú ý như nhau. Nói thế không có nghĩa là tôi trọng môn này khinh môn kia. Chỉ là môn nào hay, thầy cô dạy mà tôi thấy thích nghe thì tôi chú ý, quên hết... “em út” chung quanh. Buồn cười, giờ kể ra thì... hơi ngượng, vì “chắc là” mình... già rồi, nhưng dạo đó tôi chỉ... nhõn bốn mấy (?), lại còn khá là... lôm côm nữa? Tôi hay ngồi mà chung quanh toàn... các em, giờ nhắc lại chắc Quốc Khanh còn nhớ. Quốc Khanh ít hơn tôi một tuổi (sinh 54, tuổi Ngọ), xinh đến mức, văn công phải nghiêng mình trước cô. Khanh có vẻ đẹp quý phái, hễ ai nhìn là mê ngay, không có ngoại lệ, nói thế cho... nhanh! Quốc Khanh (ôi, cái tên đàn ông?) chuyên làm chương trình Thiếu nhi ở VTV2, rất thân với tôi.

Sau này Khanh dụ tôi viết kịch bản (Học trong sử sách- Chuyện của chúng mình- Hoạt cảnh cho mẫu giáo...) độc quyền cho riêng mình. Tôi còn vẽ hình con vật cho Khanh minh họa chương trình Mẫu giáo của mình nữa. Khanh có khiếu thuyết phục “vừa đám vừa xoa” rất hiệu quả, khiến có lúc như biến tôi thành con... la, thồ hàng chục kịch bản trên vai trong một khoảng thời gian rất ngắn. Đó là do có lúc, Khanh phải làm đơn hàng loạt chương trình để phát dân, rồi bận đi đâu đó... thậm chí là đi Pháp, đi Úc theo chồng. Vợ tôi cũng phải công nhận Quốc Khanh có tài làm... đóc công. Mỗi lần cô đến nhà tôi giục kịch bản là ôm tôi như cháy nhà. Gặp lần tôi sửa nhà bận bịu, lúc nào cũng chót vót trên dàn giáo với cánh thợ, Khanh tức lắm, nói như... mắng xơi xơi, làm vợ tôi

cũng phải bật cười. Được cái, tôi viết nhanh và chất lượng nên cũng không bỏ công cô đi lại. Giờ tôi còn lưu hàng bốn năm chục kịch bản đã phát trên chương trình Thiếu nhi, ban khoa giáo VTV của Khanh. Một số trong đó có trong tag kịch bản ở blog tôi bên Yahoo . Sau này Khanh thân với vợ tôi lắm, đi Pháp còn nhờ người mang nước hoa về tặng vợ tôi, đi Úc thì gửi kem cừ dưỡng da, toàn loại hảo hạng. Chỉ “nhỡn” có tôi là chả có quà gì, đúng thật là đàn bà... (nẫu quá?)!

Khanh bảo, kịch bản tôi viết thì miễn chê, đồ ông nào duyệt mà bỏ được một chữ. Đó là Khanh hơi quá lên một chút, nhưng quả là đã mượn ý ông Việt Tiến, trưởng ban VTV2, có lần cầm mấy kịch bản đang duyệt, trong đó có KB “Học trong sử sách” của tôi đi vào phòng làm việc. Lúc đó trong phòng đang có khá đông chị em phóng viên, trong đó có Quốc Khanh đang ngồi. Ông nhăn nhó chê, khiến cho Khanh lo toát mồ hôi: “Viết thế này à, chữa đở lòm cả đây này... Viết lại, hay thậm chí là bỏ hẳn đi nhé...” Rồi ông lại hỏi, tươi rói: “Ông Sơn Hà là ông nào? Ông này viết KB tôi không chữa được chữ nào...” Quốc Khanh sau đó bảo: “Em mừng quá, mặt... vênh cả lên. Vì trong phòng, ai chả biết KB của em là anh viết, lấy tên con trai là Sơn Hà...”. Đấy, đại loại thế. Rồi Khanh đi lâu, nên cũng đành... “bàn giao” tôi lại cho chị Hằng phó phòng, em Bích Ngọc, em Hương... một thời gian dài nữa. Nhưng người “ra roi” mạnh cho tôi chạy như... ngựa vía, thì chỉ mình Quốc Khanh mà thôi!

Quay lại lớp học. Khanh rất ghét cái kiểu tôi đã... già rồi mà cứ hay chuyện riêng trong lớp với mấy em tre trẻ (kiểu ta nói bây giờ là 7X) ngồi kín chung quanh. Em Liên Hương, em Vân Anh (VTV), em Mỹ Hạnh, em Thu Hoa (HTV)... Đó là lúc gặp môn tôi không... thích lắm, mới... buồn dựa lê thế. Môn mà thích thì tôi ngồi im re, há mồm nghe, khiến cho mấy em như... buồn quá, chán chứt, bèn nghĩ cách trêu tôi. Em Liên Hương có lần còn giả vờ xòe bàn tay hươu trước mặt, trong khi tôi mãi nghe giảng, ra ý xem tôi còn... sống, hay đã... tôi mất rồi? Sau này tôi cho nhân vật Tùng Chi tả hai tiết giảng, là lấy cảm hứng từ hai giờ dạy mà tôi thích: một của cô Đoàn Hương, môn Thi pháp học và một của thầy Quán dạy văn học Trung Quốc. Bạn cùng lớp Báo chí với tôi mà đọc “Tiểu Thuyết” đang viết dở của tôi, đến phần này là nhận ra ngay, dù chỉ có đôi nét chấm phá của thầy cô kể trên và còn ít hơn nữa nội dung tiết giảng của chính họ trong đó. Đó là do tôi tham khảo tài liệu, “gia công” thêm vào... (Xem Tiểu thuyết (5))

Cô Đoàn Hương đã từng cho tôi điểm 9 môn “Thi pháp học” của cô, bài tôi viết về Nguyễn Huy Thiệp, với cái tí: “Nguyễn Huy Thiệp, vạn lý độc hành nhân”, do tôi ví nhà văn tài năng này như một kiểu “Anh hùng bất bại” trong chốn giang hồ, một mình một ngựa, một con đường vạn lý... Là người duy nhất trên con đường văn chương của giai

đoạn cuối thập niên 80, đầu thập niên 90, thế kỷ XX. Khiến cho một thời, anh không bị trồn lẩn vào “đám lữ hành” đông đúc trên con đường ấy... Cô nói trước lớp, về triết lý xen chút hài hước: bài của tôi có thể được điểm tối đa, nhưng cô đã để lại một điểm, coi đó như một sự chưa hoàn hảo vốn có của sự vật?

Cần nói thêm là thầy Hà Minh Đức có lẽ ghét tôi lắm (?), vì đã đôi lần thầy bắt gặp tôi nói chuyện như... gió cuốn với mấy em chung quanh. Sau này tôi gạ thầy hướng dẫn cho làm luận văn, thầy lắc, vì đã hướng dẫn em Tú Anh, em Vân Anh... (trộm vía, toàn em xinh cả?) quá tải rồi. Nhưng có lẽ, một phần thầy vốn ghét thằng cha (là tui nè) hay chuyện riêng trong giờ thầy giảng? Nếu vậy thì cũng đúng thật rồi, chả oan tẹo nào! Nhắc đến em Vân Anh. Đạo đó em chưa hay lên hình Thời sự như bây giờ. Học đại học Sư phạm ngoại ngữ, khoa Nga-Anh ra, năm đó em mới... 22-23, như đa phần mấy em lúc đó. Vân Anh có vẻ đẹp hơi thô, do cao lớn, da ngăm đen, như cô gái gốc Án. Đặc biệt khi cười, Vân Anh có chút răng khềnh, lại có ánh mắt vui mà lém, lại ánh lên nét thông minh, rất có duyên. Kể đến em, phần vì ngồi trong lớp cạnh tôi, em thuộc loại... nói chuyện riêng như gió. Vân Anh có mẹ cũng làm trong VTV, nhưng trẻ và cũng xinh. Hai mẹ con mà trông như hai chị em. Mẹ là con gái ông Trung tướng khá nổi tiếng một thời, tên Trần Văn Quang, nên Vân Anh ghép cả họ bố và mẹ vào tên của mình thành Nguyễn Trần Vân Anh.

Tôi chép bài nhanh, lại chữ đẹp, Vân Anh cứ hay gạ đổi vở chép cho tôi. Có lẽ cũng có một chút mơ mộng, nhớ đâu sau này tôi lên... đại tướng, Bộ trưởng quốc phòng, lúc đó sẽ có lưu bút tích của tôi chẳng? À ha... Buồn cười, tình cờ mà vợ tôi lại ghét cái cô Vân Anh này, mặc dù cả hai trùng tên nhau. Nguyên là một lần, Vân Anh đến nhà tôi mượn bài về môn Ký hiệu học của Giáo sư Hoàng Trinh. Lúc đó vợ tôi đang ở nhà, nhưng có lẽ Vân Anh không để ý, lại... chào cô. Rồi cười khoe răng khềnh rất xinh, hồn nhiên xốc tới... buồn đưa lê với tôi, anh anh em em y như trên lớp. Đạo đó chả cô nào thèm gọi tôi là chú đâu, anh tuốt. Nhà báo không có khái niệm chú? Mà tôi thì có cái mặt... phản chủ, thoát nhìn thì trẻ tung, còn nhìn lâu thì... hung bít. He he... Ngoài ra, có lẽ do tôi có cái vẻ gì đó... lôm côm chẳng, nên người đối thoại thấy khó mà xuống... mồm gọi chú cho đừng? (Bây giờ thỉnh thoảng xem thời sự buổi 19 giờ, thấy Vân Anh, tôi lại trêu vợ tôi. Vợ tôi bảo, hồi đó cô ta trẻ con thế, giờ cứ mời đến xem, lại chả lịch sự thì chớ?)

Lại có em Kiều Phương, sau này làm chương trình Hộp thư truyền hình, hay kéo tôi đi quay phim cùng nên Thiết Hùng hay trêu, cứ gán ghép, em Phương nọ... em Phương kia với tôi. Kiều Phương sinh năm 71, tốt nghiệp đại học Văn hóa. Cô không

xinh lắm nhưng trắng trẻo, mỏng mảnh, có cái vẻ tiểu thư con nhà. Phương vốn là con gái một nhà báo khá nổi tiếng, tên Công Diễm, chuyên làm tin và phóng sự trên chương trình thời sự của VTV. Sau đó, khi đã sắp về hưu, ông bị tai nạn, phải nghỉ việc giữa chừng. Đạo đi học thêm môn Ký hiệu học, Phương đã bụng chữa vượt mặt. Trong nhóm đi học thêm, ngoài Phương, Vân Anh và Liên Hương, có tôi là đàn ông nên lãnh phần đèo Phương đi. Buồn cười, sau này tôi trêu, anh giống ông chồng đèo vợ đi học quá. Phương gạt gù: Ừ giống thật, nhè. Rồi cười. Đó là một cô gái rất hay, học cũng khá.

Một lần, cùng đi quay đầu đó, ngồi trên ô tô, Phương thật thà: Em thích ăn dứa lắm. Tôi ngạc nhiên, trêu: Eo ơi, thế thì chiều em ăn... ừ không à! (Lúc đó, chỉ hai nghìn bộ, đã được một quả dứa to tổ chẳng!) Em cười, thừa nhận là thế! À, em Liên Hương kia là bị gán ghép với tôi đây, chả là chúng tôi hay... chuyện riêng trong lớp mà. Hương sinh năm 74, học đại học Tổng hợp, giờ ở VTV2. Mỗi lần cười là sáng trưng cả khuôn mặt, tuy không xinh nhưng rất dễ mến. (Oai, có cô nào không dễ mến mà tôi lại tả vô đây ta? À ha...). Cả bốn chúng tôi sau đó thi môn Ký hiệu học của Giáo sư Hoàng Trinh đều được 9 điểm!

Ôi, tôi muốn kể lại nhiều gương mặt trong lớp Báo chí quá, mà dài rồi. Kiểu này mọi người đọc mà không thấy mình chắc gọi điện... chứ tôi inh lên mắt. Đành điếm qua một chút, khi nào có dịp thì kể kỹ hơn vậy. Thiết Hùng chẳng hạn, lẽ ra phải để lên đầu, vì khá thân với tôi, do cùng bộ đội đi học, phải kể dài. Nhưng chắc tại tôi... thích con gái hay sao á, kiểu Týp-Phờ-Nờ chẳng, nên cứ lờ con trai đi? Anh chàng Thiết Hùng này cao ráo, trắng trẻo, đẹp trai phết. Có cô vợ xinh hết ý. Tôi cứ dụ Hùng để ảnh vợ lên Avatar cho blog thêm... sáng láng? Nhưng chỉ ít hôm, sợ... mòn mắt vợ hay seo ý, lại lòi tuốt xuống cho ảnh hấn lên. Mà anh chàng này hâm ghê cơ, bao nhiêu ảnh đẹp không cho, lại cho cái ảnh có thất... cổ, trông ngố lắm, lại tưởng thế là nghiêm chỉnh? Tôi lừa lừa... hạ xuống, lại cho ảnh chụp chung với vợ lên, vì tôi lợi dụng vừa làm blog cho hấn ta mà. Hùng hiền lành, chịu khó học hành, lại cũng chịu đi đây đi đó nhiều, nên viết lách khá lắm.

Có vẻ như bao nhiêu giải thưởng về báo chí của báo QĐND là hấn nểng sạch? Hồi học Báo chí với tôi, Hùng làm biên tập ở Tạp chí Công nghiệp Quốc phòng. Biết tôi dạy ở Học Viện, Hùng gạ tôi viết bài về mảng nhà trường Quân đội cho tạp chí, không quên ngượng nghịu nhắc là chỗ em nhuận bút hèo lắm. Tôi xiêu lòng viết hai bài, một về dạy học cho đối tượng là sĩ quan ở Học viện; một về các chuyên ngành đặc thù trong Học viện, ví dụ về Chế tạo máy và Phòng hóa.

Cả hai bài được đăng, tiền không nhiều nhưng tình cờ lại hữu ích cho tôi: năm 1996 xét Giảng viên chính, cần nhiều tiêu chí, trong đó phải có ít nhất hai bài báo in Tạp chí cấp Bộ trở lên, vậy là tôi chỉ việc phôtô hai bài báo đó, đem nộp là OK! Đúng là “Thánh nhân đãi kẻ khù khờ”, nào ai tính trước được! Sau đó Hùng chuyển sang Báo QĐND, giờ đã trở thành một nhà báo ra dáng rồi. Cầu cho hai vợ chồng Hùng sớm trọn vẹn ước nguyện riêng tư.

Còn một anh chàng, mà giờ viết, e giống kiểu “thấy người sang bắt quàng làm họ” quá, nhưng cứ viết, dù chỉ mấy dòng thôi, đó là Đặng Hồng Quang, tức là Hồng Thanh Quang. Hôm nọ gặp chị Lộc, biết đã lên phó tổng báo Công an nhân dân rồi, to vật! Quang vốn là bộ đội, học kỹ sư Vô tuyến điện bên Nga về. Làm báo từ đơn vị lên. Quang có nhiều năng khiếu, đặc biệt hoạt khẩu, nói năng rất bạo, nhưng có vẻ vất vả như... lao động chân tay ý? Rất tự tin và đặc biệt... phát về đường quan lộc? Quang dịch thơ Nga khá hay, làm thơ cũng rất... xuya. Đạo cùng học Báo chí, Quang giữ chuyên mục “Nhìn ra thế giới” ở báo QĐND chủ nhật, viết rất khá. Gần đây sang báo ANTG, giữ chân tổng thư ký rồi lên Phó tổng như đã nói trên, lên nhanh như đi... thang máy Made in USA?

Một lần, lâu rồi, tôi đọc được bài báo trên ANTG số tết, lúc Quang đã là tổng thư ký. Là bài báo có vẻ không thuận cho Quang lắm, nói về Nghệ sĩ nhân dân Lê Dung, vốn mất đã lâu rồi, là vợ trước của Quang. Tôi gà mờ trong chốn... “báo trường”, tưởng là này nọ, liền viết một truyện ngắn, có tên “Về một bài báo tết” (*Có đăng trong tập này, xem mục lục*) hơi có ý bênh Quang? Truyện được đăng trên Tạp chí Gia đình, chỗ ông Trần Hòa Bình (Tâm Thư) làm phó tổng. Gọi điện khoe Quang, lại hóa ra có sự quen biết giữa Quang với Bình, chuyện rất chi là dích dắc và lãng nhách! Rồi một lần gặp Quang, mới té ra bài báo trên ANTG là do... Quang viết? Oai, oai oai... !!! Chúc mừng cho sự nghiệp của Quang và hy vọng một ngày gần đây, sẽ lên tướng và còn tiến xa nữa, nhé.

Ôi, các bạn lớp Báo chí của tôi. Hãy còn nhiều lắm, nào Thanh Hà, nào Phương Hà, thời sự quốc tế VTV1. À, em Thanh Hà này, Hồng Thanh Quang có một nhận xét mà có thể ít ai để ý, nhưng tôi nghe được, khá ấn tượng: Em Thanh Hà có dáng vẻ của một cô vợ tốt? Chu cha, hay ghê. Thế mới biết, anh chàng Quang này cũng tinh mà hóm phét! Còn Phương Hà thì nhỏ nhắn, “hơi xinh một tẹo”, nói như thằng Dâu Tây (?) Phương Hà học khoa Pháp, đại học Ngoại ngữ. Em thông minh và rất chững chạc, nói năng nhỏ nhẹ, dễ nghe. Hà có mấy năm theo chồng sang Mỹ, tranh thủ học hành thêm bên đó, rất khá. Có lần tôi nhờ giúp cho một cháu vô thực tập chỗ em, Hà nhiệt tình và chu đáo lắm.

Còn em Mỹ Hạnh, em Thu Hoa HTV; còn Mai Phương, Phương Anh, phòng nhà trường VTV2. Thu Hoa học Tổng hợp Sinh, bố cũng làm ở HTV, tên Triệu Chinh Hiếu. Em cũng là... chiến hữu luôn “sát cánh” bên tôi những tiết... buồn dựa lê như... chào chớp. Hoa sinh năm 72, người nhỏ nhắn, cười rất dễ mến, đặc biệt hay dùng từ “quên đi”, rất ấn tượng. Từ hồi đó, Thu Hoa vẫn làm Thư ký Biên tập cho đài truyền hình Hà Nội. Còn Hoàng Ngọc lớp trưởng, rất nhiệt tình với lớp, cùng Vinh bên phòng phim truyện HTV; còn em Khánh Thiện TTX, chị Mai Lộc VTV... là những nhân tố rất tích cực góp phần quan trọng níu giữ những kỷ niệm cho lớp Báo chí... À, Còn thầy Thích Minh Pháp nữa, mà tôi quên mất, thật sơ suất. Nói đến thầy Pháp, thì nhớ đến em Thúy Hảo, báo Nhi đồng hay Hoa học trò nhỉ? Em Hảo cứ khen thầy Pháp đẹp trai, mặc dù đầu thầy cạo trọc lóc, hơi lạ, không phải một... trọc như bây giờ. Mà cũng phải công nhận thầy đẹp trai thật, cười rất có duyên.

Tôi còn cái băng quay hôm liên hoan, thầy có vẻ thích cậu hai nhà tôi, lúc đó mới lớp 6, tôi cho đi theo chơi. Thầy cứ quán lấy nó suốt. Hôm đó thầy còn hát bài “Còn duyên ngồi gốc cây đa”, rất tình tứ. Thầy Pháp trước khi vào lớp Báo chí thì trụ trì ở chùa Hương. Sau về trụ trì chùa Khai Nguyên trên Xuân La, Xuân Đỉnh. Mỗi lần rủ lớp lên, lại có các bà phật tử làm mấy mâm cơm chay thết đãi cả lớp. Sau đó, thầy đi du học bên Phip-líp-phin hay In-đô-nê-xi-a gì đó, rồi về trụ trì trên Vĩnh Phúc, mấy lần mời lớp lên mà tôi không đi cùng được, tiếc quá.

Lẽ ra tôi còn kể nhiều nữa, mà dài rồi. Còn các thầy cô nữa chứ. Đành hẹn dịp khác vậy, nếu còn... duyên (ngồi gốc cây nào, hả thầy Pháp? ...)

07/05/2008

Thử cảm xúc (1)

Nghĩa là thử xem, nếu muốn làm một bài thơ về một chủ đề nào đó, liệu mình có còn viết được nữa không, trong khi “tiểu thuyết” cần một loạt bài thơ cho nhân vật chính? Vậy là tôi ngồi vào máy và thử viết về... Tình yêu. Có thể gõ một cái đầu đề như thế này: “*Bông hoa tình yêu*”, rồi viết ra sao nhỉ? Chẳng hạn như:

Bông hoa tình yêu

Posted on 03/06/2008

Có ai đã ví tình yêu như bông hoa không?
Hoa bưởi ư? Tinh khôi e ấp
Giản dị tỏa hương trong chiếc khăn tay
Cô hàng xóm năm xưa nào gói cho chàng hàng xóm?

Bằng lăng ư?
Tím như tình yêu thôn nữ?
Nhưng chỉ thấy mọc ở phố phường
Ngăn ngắt mỗi khi hè về chang chang tiếng ve.
Bằng lăng có cạnh tranh được không?
Với góc phố nở đầy phượng vĩ
Đỏ rực nổi nhớ học trò...

Hoa sim ư? Tím ngắt chiều hoang biên giới
Khi anh lính nhớ về em gái nhỏ
Nơi chiều quê cô liêu...

Hay là hoa hồng? Gai hay không gai?
Bạn thích tình yêu nào
Đắng cay trắc trở
Hay bình yên phẳng lặng?
Mà hoa hồng, ai biết là màu gì
Hồng, trắng, xanh, vàng?
Nư Tình yêu có màu chắng?

Tình yêu có thời không? Như hoa có thời.
Có thời tình yêu là Lay-zon
Chị ôm một bó tình khô
Bên cạnh anh chông độc đáo
Chân dận giày đinh
Minh xanh quân phục.

Có thời tình yêu là hoa hồng
Tết thành bím
Rủ dài đến gót...

Có thời tình yêu là Phong lan
E ấp nụ cười hàm tiếu
Em cười chân sáo bên anh

Không có thời nào Ti-gôn cho tình yêu
Nhưng ai cũng nhớ trái tim tan vỡ
Dành cho tình yêu mệnh yếu
Giữa chàng và nàng.
Ti-gôn nhị sắc
Mối tình đa mang, trái ngang
Anh cứ chờ còn em đi mãi, không về...

Có ai ví tình yêu như bông hoa không?
Tình yêu có thời không?
Và bạn thích tình yêu nào?
Đắng cay trái ngang
Hay phẳng lặng bình yên?

Bạn sẽ nói không thích được
Cuộc đời sẽ mang tình yêu đến cho mỗi người.
Dù là bình yên phẳng lặng
Hay trắc trở đa đoan
Làm sao biết trước?

Hãy nhận lấy thôi
Chỉ cần biết rằng đó là tình yêu
Ta hằng chờ đợi
Trong cuộc đời này
Tình khô!

Ví dụ thế. Bạn có cho đó là một bài thơ về tình yêu không? Nó có gợi cho bạn một chút cảm xúc nào không?

Thử cảm xúc (2)

Tình yêu đại khờ?

Posted on 05/06/2008

Ai đó bảo tình yêu là đại khờ
Lại ai đó bảo rằng không phải vậy
Vậy Tình yêu đại khờ là sao?
Không đại khờ là sao?
Anh đại khờ công em đi trong mưa
Thị xã hoang vu miền sơn cước
Mặc lưng em ngấm nước
Lạnh đến thấu xương.

Em bảo anh không đại khờ
Anh yêu em và tình yêu có lửa
Lửa tình yêu đôi lứa
Cháy mãi trong tim nhau
Em có thấy lạnh gì đâu?

Em đại khờ cứ tin lời anh
Rằng muôn ngàn tình thương mến
Anh chỉ dành tặng em!

Anh lại bảo em đâu có dại khờ
Khi yêu nhau là em hạnh phúc
Tình yêu anh trao em là có thật
Có đôi lừa gì đâu.

Dù giờ là mai sau
Hai đứa chia về đôi ngã
Nếu lại trở về năm cũ
Ta lại đến với nhau...

Hai đứa dại khờ đi chơi những đâu
Không đến nơi đông vui tấp nập
Chỉ riêng với nhau nơi hoang vắng nhất
Chơi gì nơi ấy hả em?

Chơi gì khi đi bên anh
Hai đứa chỉ nhìn nhau không nói
Dưới rặng cây mắt lá nhìn bối rối
Hai kẻ dại khờ... bên nhau?

Em có dại khờ gì đâu
Em yêu anh nên em mới thế.
Anh có dại khờ gì đâu
Anh yêu em nên anh mới vậy.

Tình yêu dại khờ là thế
Hãy yêu bạn biết ngay thôi
Tình yêu không dại khờ là thế
Không tin bạn cứ thử coi?

05/06/2008

Mưa biển

Posted on 13/06/2008

Tôi ngồi ngắm mưa trên biển
Bỗng dưng cứ nghĩ thế này
Ngoài kia như tình yêu vậy
Nồng nàn, mãnh liệt, đắm say...

Biển khát. Cường si biển hát
Mưa tuôn. Mê dại mưa tuôn
Biển cuộn dập dồn con sóng
Mưa òa ngậy ngát từng cơn...

Tình yêu vẫn luôn như vậy
Nồng nàn, mãnh liệt đắm say
Bạn cứ yêu rồi khắc biết
Tình như mưa biển thế này?

13/06/2008

(Nhớ về những cơn mưa biển)

P/S: Sửa lần 1 sau khi post: 17h. 13/6/2008.

Không hiểu sao, cứ sau một năm học mà không được về với biển, tôi cứ có cảm giác như mình chưa sẵn sàng cho một năm học mới. Bởi vậy cứ hè đến là tôi lại về quê mình, nơi có bãi biển sạch, đẹp và đặc biệt là vẫn còn dáng vẻ nguyên sơ hơn tất cả những bãi biển mà tôi đã từng qua. Ở đó, mỗi sáng mỗi chiều tôi lại ra với biển. Những lúc rỗi rãi trong ngày, tôi tranh thủ ngồi gõ, bổ sung bài giảng cho năm học mới... Và sau đây là một ngày của tôi ở biển đã được... “thơ thần” hóa.

Hè về với biển...

Posted on 27/07/2008

Nghỉ hè ta về với biển
Là để “ nạp năng lượng ” thêm
Năm giờ Bình minh đã gọi
Dậy thôi, nắng đã bên thêm...

Năm rưỡi, phóng xe ra biển
Mặt trời giỡn sóng ngoài khơi
Mênh mông chỉ trời với nước
Nắng uơm trên bãi cát dài...

Buổi chiều lại ra với biển
Muôn ngàn con sóng xô xao
Tắm xong lên bờ ngồi... nhậu
Hoàng hôn mới chia tay nhau...

Mỗi ngày cứ qua như vậy
Một tuần chốc đã vèo trôi
Giã Biển ta về với Phố
Bâng khuâng ngồi... gõ đôi lời.

27/07/2008

Chợt thấy mùa thu về.

Posted on 31/08/2008

Một sáng tôi đi bộ muộn hơn bình thường nên bắt gặp một khung cảnh như quen như lạ nơi cổng trường THCS Giảng Võ bên hồ: Cha mẹ các em học sinh vội ghé xe máy bên cổng trường và ríu rít khăn đỏ, đồng phục chen vai qua cổng. Để rơi lại những câu chào vội vã xen lẫn tiếng cười trong trẻo. Tôi chợt nhớ ra một mùa hè thế là đã qua. Mùa thu, mùa tựu trường của các em nhỏ đã lại đến rồi...

Mùa thu

Không phải lá vàng bay bay trên phố
Thầm thì nhắc ta về mùa thu
Mà qua cổng trường xôn xao em nhỏ
Hãy hãy má đỏ môi cười...

Một mùa hạ qua rồi
Cũng qua rồi cổng trường vắng lặng
Những chiếc xe vội dừng bên cổng
Ríu rít chân chạy, câu chào.

Tôi hỏi mùa thu lá rụng lao xao
Sao đã chia tay mùa hè vội thế?
Nụ cười thu- vàng như nắng nhẹ
Và bầu trời xanh- trong vắt thu.

31/08/2008

Lập đông.

Posted on 02/10/2008

Hôm nay mùng 2 tháng 10 lịch dương, nhằm ngày 4 tháng 9 ta, nghĩa là mới qua trung thu được gần 20 ngày. Nếu gọi là “lầy Kiều” thì đại để sẽ là “*Thu quang chín chục mới... gần sáu lăm*”. Vậy mà sáng qua đi bộ ra hồ, ta đã cảm giác được cái lạnh se se của lập đông... Lại nhớ đến cảm giác ngỡ ngàng khi bất chợt bắt gặp cái lạnh giao mùa tinh mơ một ngày tháng 10 năm 1976, cách đây đã hơn 30 năm, khi ta chỉ... nhỡn 23 tuổi:

*“Nàng lập đông tinh mơ này gõ cửa/ Anh trăn trở hoài trong tấm chăn đơn
Cuối thu đi không một lời từ giã/ Cho anh ngỡ ngàng khi thấy lập đông.”*

Nhớ lại tháng 10 năm 1976 ấy, mấy chàng lính trẻ từ Trường văn hóa Bộ tổng tham mưu trên Lạng Sơn “đổ bộ” về Học viện Kỹ thuật quân sự ở thị xã trung du Vĩnh Yên. Còn chưa quen cảnh quen người, nên gặp cảnh thì gọi tình. Mỗi lần gió bắc về lại băng quơ nhớ tới Lạng Sơn, nhớ tới cái thị xã miền biên ải đầy kỷ niệm mà vào mùa đông thì chao ơi là rét ấy: *“Đài liên tiếp báo tin gió mùa đông bắc/ Đêm trung du vẫn chưa thấy rét
Chạnh nghĩ về những đêm Lạng Sơn/ Trăn trở hoài thấy đêm dài hơn...”*

Mấy hôm nay nghe tin lũ về thị xã Lạng Sơn, nhìn trên TV thấy dòng sông Kỳ Cùng đỏ ngầu phù sa dâng ngập cầu, thấy se lòng vì cảm cảnh “cổ non” gặp hồi “thủy hỏa đạo tặc”. Cũng lại nôn nao nhớ lại một thời quá vãng: cứ tới mỗi phiên chợ Kỳ Lừa, mấy chàng lính trẻ chúng tôi lại rủ nhau qua cầu Kỳ Cùng sang thăm chợ phiên, coi mấy cô cậu người Nùng giao duyên câu hát lượn...

Hy vọng rằng, lập đông rồi thì sẽ hết cảnh lũ lụt này đi. Lại chợt muốn kêu lên: *“Mùa đông! Mùa đông! Một trăm năm trước thì mày có gây cho ai một chút ngỡ ngàng khi chợt gặp như thế không? Có gọi cho ai một chút băng khuâng về một thời và về một miền đất thương nhớ như thế không?”*

02/10/2008

Dòng thời gian...

*(Để nhớ những ngày mới về Học viện Kỹ thuật Quân sự,
nhân 42 năm thành lập trường)*

Posted on 22/10/2008

Gần đến ngày 28/10, kỷ niệm 42 năm ngày thành lập Học viện Kỹ thuật Quân sự, cũng đã tròn 32 năm, kể từ ngày chúng tôi, những chàng lính trẻ từ Thị xã Lạng Sơn (ngày ấy) “tràn về” Thị xã vùng trung du Vĩnh Yên. Vậy mà đã 37 năm kể từ khi là lính mới tò te... Dòng thời gian vèo trôi...

Chợt nghe thoang thoảng câu thơ nào đó về thời gian trong “Thi nhân Việt Nam”? Chính là khúc này của Đoàn Phú Tứ:

*“Màu thời gian không xanh
Màu thời gian tím ngắt
Hương thời gian không nồng
Hương thời gian thanh thanh”*

Theo tác giả “Thi nhân Việt Nam”, câu thơ miêu tả hoài niệm về tình yêu của thi nhân: gán màu hoa yêu thích trong tình yêu cho thời gian; gán mùi hương của thứ hoa yêu đó cho thời gian và vì thời gian đã chờ ký ức tình yêu lụi xa về dĩ vãng nên tất cả đã trở nên thanh sạch, nhẹ nhàng: “Hương thời gian thanh thanh”...

Thì ra là vậy. Gần 40 năm trôi qua đã gọi là “lụi về dĩ vãng” chưa? Hẳn là rồi, vì chẳng phải thế cũng đã coi là trải nửa đời người rồi sao? Gần 40 năm ấy, dù là tình yêu hay cuộc sống của một thời trẻ trai cũng đã thành dĩ vãng rồi. Đã thành dĩ vãng rồi thì tình yêu có trải nhiều cung bậc; cuộc sống có mang đủ sắc màu, tất cả cũng đã trở nên thanh sạch, nhẹ nhàng?

Phải rồi, qua một ngày con người ta cũng trải đủ ái, ó, hỉ, nộ hưởng chi một tháng, hưởng chi một năm, hưởng chi... gần 40 mươi năm? Dòng thời gian chờ ký ức vèo trôi như dòng thác cuốn chiếc lá đi trong chốc lát, rồi lại sạch tinh, trong veo.

Bạn yêu thích gì trong quãng thời gian đã qua thì màu thời gian, hương thời gian là của thứ bạn yêu thích đó. Và cho dù trong quãng thời gian đó đó có xảy ra điều gì thì khi ngoảnh lại, hy vọng như Thi nhân, ta cũng sẽ thấy:

“Màu thời gian không xanh
Màu thời gian tím ngắt
Hương thời gian không nồng
Hương thời gian thanh thanh”...

22/10/2008

Chút nắng vàng bay...

Posted on 04/11/2008

Lâu lắm không có được tâm trạng để viết được một chút gì khả dĩ khiến ta thấy lòng thư thái, nhẹ nhõm. Cảm xúc cứ chìm đi như lỡ phôi màu sai cách: bôi màu nặng trước, khiến cho màu nhẹ dù có bôi lên mãi, vẫn cứ bị chìm đi trên vải... Mà không hiểu sao, thỉnh thoảng một giai điệu quen quen lạ lạ cứ mơ hồ ngân lên: “*Chút nắng vàng bay? ... chút lá vàng bay? ...*”

Thử gõ “*chút lá vàng bay*” vào google thì bài hát của Giáng Sơn và Nguyễn Vĩnh Tiến hiện ra ngay, nó tự động sửa lời cho đúng: “*chút nắng vàng bay...*” Thì ra là vậy, đó là giai điệu mang... “thương hiệu Giáng Sơn”! Cô nhạc sĩ vốn là ca sĩ của ban nhạc “Năm dòng kẻ” này từng có bài hát “Giấc mơ trưa” cũng với giai điệu khiến cho người nghe thấy nao lòng như vậy.

Còn nhớ năm nào, tôi mang cái CD của Khánh Linh có bài “Giấc mơ trưa” về quê nghĩ hè. Khi mở ra nghe, cả anh tôi và cô con gái đều bị cái giai điệu đồng quê quyến rũ đó mê hoặc. Sau đó vài năm, có việc ra Hà Nội, cứ mỗi lần nghe thấy bài “Giấc mơ trưa”, anh tôi lại vô tình nhắc như một phản xạ: “À, cái bài mà chú Hùng thích”... Rồi anh lại tấm tắc nhắc lại lời khen về ca từ và giai điệu của bài hát ấy. Thì anh cũng mê chứ bộ...

Không hiểu sao anh chàng kiến trúc sư tài hoa Nguyễn Vĩnh Tiến từng nổi tiếng với những bài hát mang phong cách dân ca đương đại “Bà tôi”, “Giọt sương bay lên”... lại

kết hợp thật khéo với cô ca sĩ, nhạc sĩ cũng tài hoa không kém là Giáng Son để cho ra những “Giấc mơ trưa”, “Chút nắng vàng bay”... hết sức mê hoặc và quyến rũ như vậy?

Hè năm ấy, tôi thường nằm đưa võng ở quê trong cái nắng oi nồng, nghe “Giấc mơ trưa” và lần nào cũng bắt gặp cái cảm giác bất chợt thấy gai gai trong tâm thức như có một quả văng ấu thơ thỏn thức đâu đó trong mưa chiều, bên con sông mờ bạc hay trên cánh đồng mưa mênh mông trắng nước thời còn trọ học trường huyện, hay một buổi hoàng hôn chạng vạng những cánh cò trên những rặng tre xa mờ tối yên bình...

*“Em nằm em nhớ
Một ngày trong veo.
Một mùa nghiêng nghiêng
Cánh Đồng
Xa mờ
Cánh cò nghiêng cuối trời*

*Em về nơi ấy
Một bờ vai xanh
Một dòng tóc xanh
Đó là
Chân trời
Hay là mưa cuối trời*

*Và gió theo em trôi về con đường
Và nắng theo em bên dòng sông vắng
Mùa đã trôi đi những miền xanh thắm
Người đã quên đi những lần em buồn*

*Từng dấu chân xưa trên đường em về
Giờ đã lên hoa những cành hoa vắng
Người đã đi qua những lời em kể
Này giấc mơ trưa bao giờ em về
Một tiếng chuông chùa ...”*

Và hôm nay nghe “Chút nắng vàng bay”, tôi mới thấy không phải bỗng dưng cái giai điệu kia cứ vương vất mãi trong tôi. Nó chính là những kỷ niệm đâu đó một thời bỗng nhiên thức tỉnh, xâm thực vào cõi tâm linh của ta. Sở dĩ nó không ủa về ngay được là bởi những tác động u ám nào đó đã nhỡ bôi màu tối lên tâm trạng ta rồi. Cái màu sáng ký ức ấy cứ dập dềnh mãi mà vẫn bị chìm đi, không sao nổi hẳn lên được...

Rồi khi nghe lại bài hát này, tôi biết giai điệu kia gợi nhớ đến điều gì... Đó là tâm trạng của tôi những ngày cứ đếm thời gian để đến chiều thứ bảy, “ào đến với em như những

con lốc gió sinh ra sau một thời gian dài tích lũy từng cơn...” Cái thời mà tôi học như điên cả tuần để mong sao cho nhanh đến cái thời khắc được ra khỏi trại để đến với người mình yêu...

*“Chút nắng vàng bay
Chút gió mùa bay
Bàn tay ai vừa kết nụ
Nụ hoa nắng, nụ hoa cười xinh*

*Chút nắng vàng bay
Chiếc lá mùa bay
Vì sao rơi vào tay em
Tay em lành vắng, tay em rất mềm
Còn nguyên những dòng sông trôi*

*Giọt nắng bay hay giọt trong mắt em
Không còn ngân ngấn rơi trong vườn
Một bầu trời bay rất nhẹ
Trong từng tia nắng, trong từng mây trắng*

*Ngày nắng lên đôi bàn tay ấm thêm
Những dòng sông vẫn trôi trong lành
Em mơ những mùa hoa nhỏ
Từng nhành hoa mỏng manh”*

Thật kỳ diệu là những giai điệu và ca từ của một bài hát. Một cách vô hình và diệu kỳ, nó có thể kéo cả một thời quá vãng đầy kỷ niệm đã qua về cho ta, rung rung thương nhớ...

04/11/2008

Comment tình yêu...

Posted on 12/11/2008

*(Nhân đọc lại T.T.Kh, một thiếu nữ tài hoa, bí ẩn của thơ Việt-
Hãy click vào đây để đọc dần những bài viết của tác giả Trần Đình Thu)*

Mấy hôm nay có giờ nhiều, lại vương học chính trị hai ngày liền, có “chút nắng vàng” mãi chả chịu bay đi cho, mở blog ra thấy chính mình cũng... chán cho mình, hưởng chi hảo khách? Bèn nghĩ cách “đuổi nắng đi”? Tuy nhiên, biết lấy gì mà đuổi nắng đây ta? Buổi sáng đi bộ ra hồ, đã thấy tiết lạnh se se. Bỗng nhiên cứ thấy phảng phất mấy từ “Bài ca đan áo” nào đó đã từng đọc... Và rồi cũng mơ hồ nhớ ra, dường như đó là thơ của T.T.Kh? Liền bị cái chất thơ tình man mác như một thứ nhạc vàng thời tiền chiến trong “Hai sắc hoa tigôn” ám ảnh.

Gặp phút rỗi, tranh thủ gõ vô Google thì tìm được mấy bài thơ được cho là của T.T.Kh ngoài bài thơ nổi tiếng về hoa tigôn kia: “Bài thơ thứ nhất”, “Đan áo cho chồng” và “Bài thơ cuối cùng”. Đọc lại mấy bài này, bỗng thấy có chút cảm xúc, bèn quyết định lấy thơ T.T.Kh để... “đuổi nắng vàng” đi. Trước tiên là thử tìm nguyên cớ để một thiếu nữ bí ẩn nào đó mang tên T.T.Kh đã viết nên cái “tuyệt tình thi” mang tên loài hoa tigôn ấy.

Vào Wikipedia Việt ngữ, đọc được những dòng này: “Sau khi truyện ngắn *Hoa tigôn* của Thanh Châu đăng năm 1937 trên *Tiểu thuyết thứ bảy* (Hà Nội), tòa soạn nhận được hai bài thơ, ký tên T.T.Kh, do một thiếu phụ trạc 20, dáng bé nhỏ, thùy mị, nét mặt u buồn, mang đến gửi cho chủ bút, xin đăng báo”.

Thấy có chút manh mối, liền tìm đọc truyện ngắn “*Hoa tigôn*” của Thanh Châu và chợt nghĩ ra một cái... logic như thế này:

Chàng Thanh Châu nhà văn – hay cũng chính là chàng họa sĩ trong truyện? – lang thang đi vẽ ở Làng Mọc, thuộc ngoại ô Hà Thành, tình cờ bắt gặp một thiếu nữ tuổi chừng 17 bên giàn tigôn. Chỉ nhác thấy dáng hình mà đã yêu thắm trộm nhớ mà thành truyện?... Tình cờ, một thiếu phụ tuổi trạc 20, tên T.T.Kh ở tận “vườn Thanh” (?), đọc được truyện, thấy sao giống hệt chuyện mình:

*“Buồn quá! Hôm nay xem tiểu thuyết
Thấy ai cũng ví cánh hoa xưa
Nhưng hồng tựa trái tim tan vỡ
Và đỏ như màu máu thắm phai!”*
(Hai sắc hoa tigôn)

Thì ra, hai cô thiếu nữ 17 tuổi ấy đều yêu hoa tigôn, đều vương “lưới tình” của một “chàng nghệ sĩ”. Chỉ khác là ở cái tuổi 17 ấy, T.T.Kh và chàng nghệ sĩ đã từng quấn quýt bên nhau, giản dị, thân mật: “Người ấy thường hay vuốt tóc tôi”, còn thiếu nữ làng Mọc thì chưa chấp nhận cái nhìn... trộm qua hàng đậu thưa của chàng họa sĩ, nên đã “cau mày tỏ vẻ không bằng lòng.”

Tuy nhiên, về sau cả hai đi lấy chồng và đều dành cho người tình và người yêu mình thuở xưa những tình cảm sâu nặng: Thiếu phụ làng Mọc thì xuýt nữa đã bỏ chồng theo tiếng gọi của ái tình, nếu không “đến phút cuối cùng, em bỗng sợ...”. Còn thiếu phụ 20 tuổi ở “vườn Thanh” thì cứ mỗi thu về lại thấy nhớ đến quận thất cái “tháng ngày xa” ấy:

*“Anh ạ, tháng ngày xa quá nhỉ...
Một mùa thu cũ một lòng đau.
Ba năm ví biết anh còn nhớ
Em đã cầm lời có nói đâu?”*
(Bài thơ cuối cùng)

Có một thứ mâu thuẫn rất đỗi... đàn bà trong khổ thơ này: Vừa thăm mong người ấy đến, lại vừa không dám tin sẽ có chuyện đó. Lại run sợ ngay cả tâm tưởng của chính mình. Thành ra chỉ là chiếc lá thu rơi khẽ thôi mà thiếu phụ “vườn Thanh” lại cảm giác được tiếng xiết của cạnh lá lên mặt hè? Cái tiếng động mà nếu có, cũng chỉ chừa vào tâm can riêng người nghĩ đến nó mà thôi:

*“Tôi run sợ nót lặng im nghe
Tiếng lá thu khô xiết mặt hè
Như tiếng chân người len lén đến
Song đời nào dám tưởng ai về.”*
(Bài thơ thứ nhất)

Cái tâm trạng bất an của người thiếu phụ trẻ ấy hai lần được khắc họa bằng những tiếng than ai oán. Một lần ở Bài thơ thứ nhất: “Gió hơi làm sao lạnh rất nhiều”. Một lần ở Bài thơ cuối cùng: “Đêm hơi làm sao tối thế này?”. Thiết nghĩ, chỉ có tiếng “ma hời” của dân Chiêm Thành trong “Điêu tàn” của Chế Lan Viên mới khiến người đọc rùng mình lạnh gáy như khi đọc hai câu thơ tưởng như có mùi tử khí đó!

Và, cả thiếu phụ làng Mọc trong truyện, lẫn thiếu phụ “vườn Thanh” trong thơ đều bị ám ảnh bởi cái hình hài tim vỡ ứa máu của sắc hồng tigôn, khi chợt thấy (dù chỉ là) những cánh hoa khô! Thiếu phụ làng Mọc thì gửi hoa cho chàng họa sư: “một dây hoa ti gôn nhỏ ép rơi ra: những nụ hoa chum chúm hình quả tim vỡ, đỏ hồng như nhuộm máu đào”, còn thiếu phụ “vườn Thanh” thì “đọc” thấy hoa ấy mà thổn thức về một mối tình đã chết:

*“Đang lúc lòng tôi muốn tạm yên
Bỗng ai mang lại cánh hoa tim
Cho tôi ép nót dòng dư lệ
Nhỏ xuống thành thơ khóc chút duyên.”*
(Bài thơ thứ nhất)

....

Có thể viết rất nhiều về những bài thơ buồn mang mang và rất ấn tượng của T.T.Kh như đã kể trên, đặc biệt là “Hai sắc hoa tigôn”. Nhưng không thể phủ nhận điều này: truyện “Hoa tigôn” của Thanh Châu đã có một mối tương giao điệu tưởng nào đó với thi nhân, và bài thơ như một cái comment tình yêu khắc khoải của người thiếu phụ “vườn Thanh” mới chỉ vừa 20 ấy...

12/11/2008

Cửu vạn

Posted on 02/12/2008

“Cửu vạn” là tên một con bài “Tổ tôm”, kiểu như con “Tốt” trong cờ tướng, thuộc loại “vô danh tiểu tốt”, làm đầu sai, “ăn no vác nặng”, làm vật thế mạng, vân vân... Nói chung là chẳng ra gì mấy? Nhưng cũng có khi... ra gì, nếu đặt đúng lúc, đúng chỗ.

Là tán rộng ra vậy thôi, cho nó có màu có mè chứ bài này tôi nhắc đến “cửu vạn” chẳng phải theo nghĩa sâu xa đến thế, hay cố ý phức tạp ra thế. Hôm qua đi chào cờ, nhân tiện nói chuyện nộp thuế thu nhập cá nhân, thấy ai cũng... ngao ngán. Có người bêu: cái hồi lương không đủ sống, phải làm đủ thứ nghề... “cửu vạn” để nuôi con ăn học, chả ai kêu ca. Nay... thơ thở được một chút, chỉ là do con cái lớn rồi, hết “ăn bám” rồi, mới coi tạm sống được, chưa kịp sướng, thì lại nộp thuế.

Ngẫm ra thì khi thiếu đói, “Tự mà lo đi, nhá! Tay làm hàm nhai”. Còn nếu... bị coi là thừa, “A lê hấp, nộp đi mấy chú!”. Thực ra, chẳng ai kêu ca gì cái chuyện chủ trương của nhà nước, vì thế giới người ta cũng thế cả, chỉ chợt nghĩ ra vậy thôi. Nghĩ ra vậy, thì nhớ lại cái đận mình làm đủ thứ nghề... “cửu vạn” để kiếm thêm tiền tự nuôi mình tạm đủ sống và nuôi con ăn học.

Hồi ấy, nghề thông dụng của công chức nhà nước là... nuôi lợn (có đận còn nuôi chó Nhật!). Gọi là cải thiện, thực ra là “em tự dối mình”. Chỉ là gom góp, bóp mồm bóp miệng nhờ lợn giữ hộ (thế mới biết ai nghĩ ra làm “con lợn đất” cho trẻ con góp xu, quả

thật là “thâm nho”. Cũng chỉ là một hình thức “nuôi lợn” mà thôi), ít nữa xẻ thịt bán thì được một món, cứ tưởng là... lợn cho, té ra chả phải. Rủi lợn chết thì méo mặt. Cũng như con lợn đất bị trộm vào nhà... thuổng mất.

Đếm đầu ngón tay, tôi cũng từng kinh qua khá nhiều nghề cừ vạ để kiếm tiền, bù vào đồng lương còm của sĩ quan: cũng nuôi lợn (tất nhiên rồi!); làm thợ may, chuyên may áo lông Đức, cái một những năm 70 của thế kỷ trước. Mà vợ tôi hồi đó “phom” đẹp. Cứ may ra cho vợ mặc làm mẫu là ra đường lại có người mua luôn. Thảo nào cái nghề người mẫu hốt bạc, vì nó khiến cho người khác “mãn nhãn”, nhìn vào thấy muốn mua ngay, vì thế mà hàng bán đắt như tôm tươi. Ngày ấy, tôi như một “cừ vạ thứ thiệt”, vì tận đêm 30 tết vẫn hì hụi may, không được nghỉ.

Rồi khi về Hà Nội thì tôi chuyển sang nghề quay phim truyền hình, vì những năm 80, 90 của thế kỷ trước, hãy còn hiếm người quay phim. Mà nghề này... “sang” ra phết, cho dù kiêm luôn cả quay các đám hiếu hỉ, cũng kiếm bộn tiền. Đi quay cho mấy em bên VTV thì chủ yếu do các đơn vị họ... lì xì, nhưng nhiều khi cũng khá. Cái được lớn nhất là có cơ hội đi... du lịch miễn phí, lại được đối tác đón tiếp trọng thị. Tôi đi đó đi đây nhiều là ở cái thời làm “cừ vạ” quay camera này.

Cùng lúc, tôi còn làm “cừ vạ”... viết kịch bản, vẽ minh họa cho phim hoạt cảnh truyền hình. Tôi làm rất xuya cái vai này là nhờ cô hoa khôi có cái tên rất đàn ông là Quốc Khanh, một lão làng của chương trình Thiếu nhi VTV, từ cái thời nó còn mang tên “Bông

hoa nhỏ” nổi tiếng của nhà đài. So với nhuận bút viết báo thì viết kịch bản không bằng, vì số chữ nhiều hơn mà tiền ít hơn.

Bù lại, tôi viết nhanh như máy do Quốc Khanh thôi thúc, kể cả quát mắng, la hét, dục giã và không quên... nịnh nọt nữa. Cái OK của Quốc Khanh là “tiền tươi, thóc thật”. Khanh bủ: “Đợi nhà đài thì còn lâu. Hễ sếp ký duyệt kịch bản là em ứng ra cho anh ngay”. Và quả vậy, cứ nhận kịch bản vài hôm, đã thấy em lon ton mang phong bì sang rồi. Mà duyệt hai ba cái liền nên phong bì cũng kha khá. Em còn lộ bí mật cái “mỏ kịch bản” là tôi cho mấy đồng nghiệp nữa, nên tôi nhiều khi “cung không đủ cầu”, khá oải...

Mà hồi đó in-tẹc-nét còn chưa thông dụng như bây giờ, tôi mua hàng loạt sách về lịch sử về đề tra cứu. Ba tập “Đại Việt sử ký toàn thư” tôi tra đến thuộc, biết rõ nhân vật nào ở thời kỳ nào. Tôi đa phần viết về các danh nhân qua thi cử, có tên trong bia tiến sĩ ở Quốc Tử Giám để các em thiếu nhi hiểu về danh nhân đất Việt, qua đó học hỏi được điều gì đó từ họ. Cũng từ các kịch bản này mà tôi gửi tham dự cuộc thi “Biên soạn truyện tranh lịch sử cho thiếu nhi”, do NXB Giáo dục phát động trên toàn quốc, được giải khuyến khích và đã được in thành truyện tranh...

Khoảng từ năm 2000 gì đó thì tôi giảm dần... cường độ làm “cửu vạn”, rồi thôi hẳn. Một phần do quá nhiều giờ dạy, phần khác do nhu cầu kiếm tiền không bức bách nữa. Vì nếu không nhằm thì tôi cũng đã thuộc diện phải nộp thuế thu nhập, nghĩa là không những không thiếu ăn, mà đã thừa ăn, theo quan điểm của các nhà... “thuế học” rồi. Có nghĩa là: *“Thừa ăn rồi mấy chú! A la háp, nộp thôi!”*

02/12/2008

Như tiếng hạc bay...

Posted on 05/05/2009

Như tiếng hạc bay...

(Chỉ để giúp bạn chống hiện tượng... Ôxi hóa thần kinh?)

Trước hết, tôi khuyên bạn hãy đừng tự “Ôxy hóa” thần kinh của mình bởi suốt ngày chỉ quần quanh với công việc, học hành, mưu sinh và bao điều khó chịu khác. Thỉnh thoảng, hãy để đầu óc thanh thoi, thư giãn dạng phục hồi những tế bào thần kinh bị “oan uổng chết” bởi chính bạn. Một trong những cách thư giãn đó là để đầu óc phiêu diêu với thi ca của các bậc tiền nhân, chẳng hạn như với những câu thơ tả tiếng đàn thuộc hàng “Kim cổ kỳ tài” này của Nguyễn Du trong Truyện Kiều:

*“Trong như tiếng hạc bay qua
 Đục như tiếng suối mới sa nửa vời
 Tiếng khoan như gió thoảng ngoài
 Tiếng mau sầm sập như trời đổ mưa”*

Trước khi... tán phét về đoạn “thần bút” kia của họ Nguyễn Tiên Điền, để tôi sơ bộ tả hầu quý vị nguồn cơn tiếng đàn ấy của tuyệt thế giai nhân “thi họa gồm tài” Vương Thúy Kiều. Ấy là lần chàng sinh viên Kim Trọng cuối cùng rồi cũng lần ra được cái “nẻo Lam Kiều”, tìm được đến nơi ở của người trong mộng, bèn thuê nhà trọ ngay sát tường nhà nàng. Cái đoạn tìm cách liên lạc với Kiều mà không có di động, cũng không có cả cái phương tiện hay ho thời thượng là... noi.vn (?), đáng để cho cánh sinh viên ngày nay học tập.

Ấy là chàng Kim, từ sau khi thuê nhà bèn ngày đêm tìm mọi cách đánh động cho nàng Kiều bên kia bức tường biết “bên này có ta”. Rồi cũng đến lúc “kẻ có công thì trời chẳng phụ”, sau nhiều lần “dặng háng” (nôm na thế), Thúy Kiều -vốn cũng ngày đêm thầm mong trộm nhớ chàng Kim- biết được, bèn giả vờ đi dạo rồi “đánh rơi” cành thoa (trâm cài đầu) với chiếc khăn thêu sang bên kia tường. Chàng Kim nhặt được, thế là... xong bém, kết thúc chương một của ái tình: hẹn hò (café?)! Và tôi, để bài này bớt dài, đành tro cho quý vị sang bài này để quay lại tán phét về mấy câu thơ trên.

Giờ, nếu bạn để ý, bốn câu thơ trên kia đơn giản chỉ tả tiếng đàn khi bổng (trong) khi trầm (đục); khi chậm (khoan) khi nhanh (mau, hay nhặt thì cũng thế) miêu tả tâm trạng nàng Kiều lần hai mò sang với chàng Kim. Tôi dùng từ “mò” là cố ý, chỉ vì nàng Kiều... mò thật, lần thứ hai trong đêm, khi biết cha mẹ tối đó không về. Không thể “hoãn cái sung sướng” lại, Kiều bèn ôm đàn (mà không quên cấp theo be rượu! 9X ngày nay chắc chỉ bị đồn oan chứ làm sao so với nàng Kiều?) mò sang, khi mà ngay cả anh chàng sinh viên đa tình Kim Trọng cũng (chắc vì mệt) đã ngáy vang bên kê gỗ!

Cái tài tình của bốn câu thơ kia là bạn không bao giờ khai thác hết những cái hay của nó cùng lúc. Cứ nhẩn nha mỗi khi nghĩ đến, lại phát hiện ra những điều gì đó mới mẻ để lại thêm một lần khâm phục tài hoa của thi nhân họ Nguyễn. Đó chính là tầng tầng lớp lớp ý nghĩa lúc ẩn lúc hiện trong cả Truyện Kiều nói chung và trong bốn câu thơ kia nói riêng. Cái tuyệt vời của bốn câu thơ trên là sự liên tưởng huyền ảo giữa thiên nhiên kỳ thú với tiếng đàn. Tài hoa đến mức, người đọc bỗng nhiên mất phương hướng, không phân biệt nổi cái nào “như” cái nào.

Ví dụ, “Trong như tiếng hạc bay qua”. Là tiếng hạc “trong” như tiếng đàn Kiều, hay tiếng đàn Kiều lúc “trong” thì nghe như tiếng hạc? Cần khẳng định ngay rằng, “như tiếng hạc bay” là do Nguyễn Du phát minh ra; bản quyền là của thi nhân họ Nguyễn Tiên Điền đấy nhé! Hơi khó hiểu một chút chẳng? Để tôi dẫn thêm thế này: Bảo rằng “Công cha như núi Thái Sơn/ Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra” là chỉ sự lớn lao và vô tận của công cha, nghĩa mẹ. Đã là hay. Nhưng làm sao mà ta lẫn lộn hai khái niệm đó được chứ? Có phải không nào? Nghĩa là biết thế, rồi thôi! Vừa đủ và... chấm hết!

Còn bốn câu thơ kia thì sao? Tiếng hạc là một khái niệm rất mơ hồ, ai dám đoán chắc là mình đã nghe tiếng hạc bay? Không ai cả! Nhưng có hiểu được cái trong veo, xa tít trên thình không của tiếng hạc bay, khi nghe thi nhân họ Nguyễn phát minh ra thế không? Có chứ. Cảm được ngay chứ! Vậy thì theo thế là cảm nhận ra được cái trong veo của tiếng đàn Kiều rồi. Lại từ cảm nhận được tiếng đàn Kiều mà quay lại hiểu... nốt tiếng hạc bay

thôi! Và quả là ta hiểu được. Thế mới gọi là tài tình của lối so sánh, miêu tả “Kim cổ kỳ tài” của thi nhân họ Nguyễn Tiên Điền chứ, có phải “bổng dung” đâu!

Cũng tương tự vậy, đến câu “Đục như tiếng suối mới sa nửa vời”. Nhưng câu này thì tôi đoán chắc, đến... thánh nhân cũng phải “vỗ đùi” (nếu quả là thánh cũng... vỗ đùi?) khen rằng hay đấy. Tại sao ư? Vì nó không phải là kiểu so sánh tầm thường, ví dụ: “nhật như nước ốc”, tuy rằng cũng hay và được ưa dùng, nhưng rất... trần trụi, kiểu thế. Ở đây là lối so sánh hình tượng cơ, nó khiến cho hình ảnh so sánh không bị chết cứng, mà cứ mở ra mênh mông...

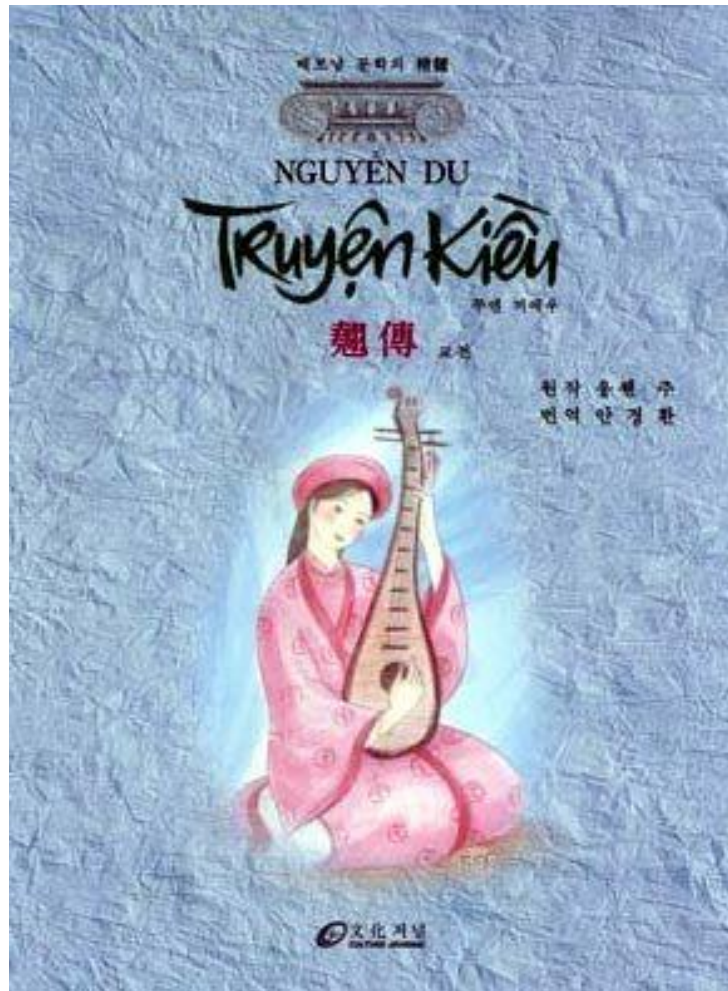
Ví dụ ở câu trên: Tiếng đàn đục (trầm), để ghép đủ thành cặp phạm trù với câu ngay trên, thành trong-đục, bổng-trầm. Lại được so sánh với cái hình tượng tiếng suối mà cát hay phù sa chưa lắng hết, chỉ mới “sa nửa vời” thôi. Có nghĩa là tiếng đàn không trầm hẳn, để nghe ra được thứ tình cảm ngọt ngào, đầm sâu... của người gảy. Hệt như hình ảnh (tôi nhấn mạnh hai chữ “hình ảnh” nhé) tiếng suối chảy khi mà phù sa không lắng hẳn, nghe trầm đục và mượt mà? Suối mà trong veo, nhìn thấu đáy thì tiếng róc rách nghe sắc lạnh, sao trầm đục đặc biệt như tiếng đàn kia được? Bên cạnh đó, lại có sự liên tưởng thú vị này mà bạn chớ bỏ qua: tiếng đàn đục, so với nước suối đục (mới sa nửa vời) để có thể hình dung ra một điều gì đấy.

Từ đó, cũng có thể mạnh dạn nghĩ đến tiếng đàn trong, như nước suối trong chứ, tại sao không nhỉ? Và sau cùng, bạn hãy luôn nhớ, tất cả những điều tôi mô tả ra thế, là chỉ sự liên tưởng của tự bạn thôi đấy nhé. Chỉ là tôi đành phải viết ra để hầu quý vị thôi, chứ than ôi, như thế gọi là “Yêu nhau như thế bằng mười phụ nhau” đấy. Là tôi đã... “ám sát” nàng thơ của tiền nhân rồi đấy... Đến hai câu “*Tiếng khoan như gió thoảng ngoài/ Tiếng mau sầm sập như trời đổ mưa*” thì quả là một sự bổ sung hoàn hảo cho cả bộ bốn câu miêu tả tiếng đàn tài hoa “trong- đục, nhật- khoan” của giai nhân họ Vương tên Thúy Kiều.

Hãy để ý mà xem, thơ người xưa hay có lối kết cấu đăng đối, cả về ý nghĩa lẫn câu chữ. Nó khiến cho câu thơ đẹp mê hồn, cả về nội dung và hình thức. Hình thức đăng đối thể hiện như hai cặp phạm trù kia. Nội dung thì đều sử dụng hình tượng thiên nhiên như có trên cao (tiếng hạc bay), có dưới thấp (tiếng suối chảy); có tiếng gió, lại có tiếng mưa... Thế đã là tài hoa rồi nhưng họ Nguyễn Tiên Điền lại còn đặc biệt tài hoa hơn một bậc, là điều khiển được hình tượng mình cần mượn để so sánh. Tỷ như tiếng gió.

Khi muốn so sánh với sự khoan thai của tiếng đàn Kiều thì thi nhân bảo tiếng gió khoan và quả là nó khoan thật, và ta dễ hình dung ra thế. Nhưng ai bảo tiếng gió chỉ khoan thôi, mà không đập liên hồi chứ? Rồi khi tả tiếng đàn dồn dập (là mau, hay nhất), thi nhân bảo “sâm sập” như mưa, và quả là trời đổ mưa thì dồn dập thật và ta cũng chẳng khó gì mà không hình dung ra thế. Nhưng ai bảo mưa mà không rả rích, mà không dầm dề hả cơ?

Còn nhiều nữa, nhiều nữa những sự liên tưởng tuyệt vời mà Truyện Kiều gợi mở ra cho bạn mỗi khi tình cờ đọc đến những câu thơ tuyệt bút. Nó giúp cho bạn có dịp rửa sạch những u uẩn trong tâm hồn hay xả bỏ những lo toan thường nhật mà không có nó, lắm lúc bạn cũng đã thấy... oải lắm rồi. Và cuối cùng, cho dù câu “Lời lời châu ngọc hàng hàng gấm thêu” được viết ra trong bối cảnh cực chẳng đã lúc Kiều gặp Thúc sinh, thì tôi cũng ngờ rằng đó là câu mà thi nhân họ Nguyễn Tiên Điền đã... thử sẵn, phòng khi 300 năm sau, hậu thế không có kẻ đủ tài, thì hãy lấy mà phê vào Truyện Kiều của ông chẳng? Thử hỏi câu đó và chỉ mình câu đó để chỉ cái trác tuyệt của Truyện Kiều, há lại chẳng là quá hợp đây ru?

Nghỉ hè ở biển

(Tân mạn nhân những ngày về quê nghỉ hè)

Posted on 26/08/2009

Hè này tôi về quê nghỉ muộn một nhịp. Nghĩa là tôi về vào ngày lẽ ra đã kết thúc kỳ nghỉ ở biển, so với mọi năm rồi. Đó là do anh cả tôi ra Hà Nội chữa bệnh và tôi đợi để cùng anh về quê luôn. Vả chăng, nếu không đợi thì về quê vắng anh, tôi không có “bạn” đều đặn đi tắm biển mỗi sáng, mỗi chiều. Và đặc biệt là không có... “bạn rượu” vào mỗi bữa ăn, nhưng thú vị nhất là sau ca tắm chiều, khi mặt trời đã bắt đầu khoan thai lặn xuống mặt biển tận ngoài khơi xa tít tắp, sau cái đường mở ảo tiếp giáp giữa biển với trời...

Gọi là anh cả, là tôi tính riêng về con trai trong số bốn anh em mà tôi là út, trên anh còn hai chị cả nữa cơ. Dễ hiểu là anh cũng xêm xêm... 70 cái xuân xanh rồi! Anh tuổi Tân Ty, tính ra âm vị chi là 69. Anh hơn tôi đúng một giáp, vì tôi Quý Ty, “đứng” ở 57! Nói vậy để thấy rằng anh còn rất trẻ trung và một phần tôi về nghỉ hè lâu ở quê là do hợp với anh.

Tôi ngừng ở đây một chút nhân nói đến chuyện “bạn rượu” ở trên. Tôi uống rượu gọi là được nhưng không quá mê đắm nó, để xếp vào hàng “lưu linh đệ tử”. Có lẽ là “chỉ được cái nói sau”, nhưng nhờ đó mà tôi có thể tự hào là mình không bao giờ bị “tửu (sắc?) sai khiến”. Anh uống rượu (cũng như hút thuốc lá hay suy rộng ra là về “cái gì đó”) mà thấy bị phụ thuộc vào nó, làm “đệ tử” cho nó (với rượu, thuốc... ta vẫn nói là nghiện), tức là anh “kém tẩm” rồi, miễn nguy biện! Mà tôi lại “có cái tính”, nếu ý thức được là mình bị “kém tẩm” về điều gì đó, là tôi hay... tự ái lắm. Đại để thế. Điều đó hẳn nhiên là không hoàn toàn tốt. Nhưng với hai cái khoản “rượu (mí cả) thuốc” ở trên, thì “Play dân” chỉ đơn giản là chia ngón tay cái ra, nhướn mày lên rồi... “to say O-ky-e”???

Tuy nhiên, tôi ngẫm ra là không phải ai cũng cho là thế. Đơn giản vì những người nghiện... “này nọ” – nhiều người cũng thấy rất “bất tiện” vì điều đó hẳn hoi – đâu phải là họ... “hung bit”! Nhưng họ vẫn không thoát được sự phụ thuộc vào chúng. Có thể là tôi biết “giữ mình” là do hoàn cảnh chẳng? Nói vậy vì một dạo đã lâu lắm rồi – chừng trước năm 2000, khi đa số “công chức nhà ta” còn phổ biến chuyện “kiếm thêm” nuôi con ăn học – tôi là cộng tác viên quay phim thường xuyên cho VTV. Tôi hay đi với mấy em bên Thời sự hay Chuyên đề, mà dù ở đâu, họ cũng là đối tượng cho các sếp ở địa phương cung chiêu, mời mọc rượu chè. Hẳn nhiên là các em không dám uống, họ thường là những cô gái “đáng nể”, không chỉ vì thông minh nhanh nhẹn mà còn rất ngoan và có học hành tử tế. Họ “đáng nể” nên các sếp không nỡ ép và do vậy, tôi trở thành “đối tác” bên bàn nhậu của các sếp.

Như đã nói trên, tôi vốn uống không tồi nhưng nắm bắt tình huống khá nhanh nhẹn và có... mưu mẹo(?). Hẳn là nhờ tôi từng đọc “Tam quốc”, hay “Binh pháp Tàu” gì đó, đại loại thía? Nhờ đó mà để không làm các sếp “mất hứng”, lại “đỡ” được cho các em, tôi thường dùng chiêu “không đợi nước đến chân mới nhảy”. Cần nói thêm là tôi cũng có chút kinh nghiệm “rượu chè” ở Bộ môn, những dịp liên hoan này nọ. Các thầy Bộ môn tôi có cái lệ, ai mới gia nhập, phải thể hiện “tửu lượng”, nghĩa là phải uống “tẹt ga”, để các thầy còn... “nắm tình hình”, liệu cách “đối xử”.

Có thể căn cứ vào “nền kinh tế” thời đó để đoán ra cái cung cách “đối xử” này, vì nó cũng “sặc mùi kinh tế”. Nghĩa là ai uống giỏi thì mời... ra rìa, lần sau không thềm chấp, vì ép nó uống cũng chỉ như... “đồ lỗ để”, phí rượu! Nhưng gặp phải anh rón ra rón rén vì... uống kém, là thôi rồi, các thầy “săn sóc” từng ly từng tý một, theo cái nghĩa mỗi lần liên hoan, ai cũng ân cần chu đáo tiếp chiêu! Tôi vượt qua cửa ải đầu tiên để “bị loại”, là do uống mãi mặt vẫn tỉnh khô, không đỏ tẹo nào. Cũng chỉ là may thôi, phần vì các thầy chừng cũng vừa... “chán cái mặt tôi”, phần còn tập trung vào anh chàng “nhát rượu”

khác, chứ đận ấy chỉ cần quá ngưỡng một chút đỉnh nữa, dù chỉ vài giọt (?), là tôi đã... tèo rồi.

Vậy là tôi uống được, nhưng dễ hiểu là “một mình chống Maphia” sao lại nổi, nếu không có mợ. Ai mà không biết những người uống rượu là chúa hay “đi” những anh cho là mình uống giỏi, đặc biệt là khi cả mâm đã... tây tây rồi? Vậy là tôi dùng chiêu “con cừ non giữa bầy sói”, để làm thỏa mãn máu iêng hùng của họ, ra về uống rất kém. Đương nhiên là vẫn phải uống. Cứ kiên trì như thế thì cho dù có cố mà ép, các sếp cũng thấy không có “động cơ” lắm với mình nữa, mà chữa mũi nhọn sang đối tượng khác, là OK rồi. Gặp mâm “quá đáng” lắm thì vẫn chưa bị quá ngưỡng chịu đựng của mình, còn thì với chiêu đó, tôi thường vẫn hết sức tỉnh táo để không bị “thất thố” trước các sếp, và do vậy các em đi cùng đỡ bị khó xử vì mình.

Lần này về nghỉ hè, anh chị tôi ở quê rất vui. Nguyên là cách đây hơn hai tháng, anh cả tôi bị cái hạn mang tên “tiền liệt tuyến”, căn bệnh mà người ta thống kê có đến 70% người có tuổi bị mắc, đa phần là dạng u xơ. Nói ngay để phá vỡ yên tâm: chỉ nhỡ mỗi đàn ông bị bệnh này thôi, đơn giản vì phụ nữ... không có tuyến tiền liệt!!! Nhưng, ông giờ vốn chả để ai chịu thiệt (?) bao giờ, nên cũng cho chị em “độc quyền” cái... tử cung (sorry), để đỡ ty nạn với cánh mày râu?

Vậy là đột nhiên, đang khỏe mạnh, rượu chè rất bốc, anh bị “bí tiểu tiện” do “cái anh tiền liệt tuyến” tự dung... “sung mặt” lên. Ra Hà Nội, hai cha con mặc dù rất hoảng nhưng cố chịu để người nọ không... nhất người kia? Cậu con cả tên Sơn (mà tôi từng viết bài bệnh Goutte về hắn) là trung tá năm cuối (sang năm lên thượng tá) vốn rất lắm tài lẻ. Hiện đang là đệ tử ruột về khí công trường sinh của ông Việt trên Thanh Xuân. Nhân tiện lại mách: Ông này hiện là “nhất đẳng huyền đai” về trục khối u mà không để lại dấu vết gì cho người bệnh, do (thậm chí là) không chạm vào... đối tác!

Lại nói về hai cha con ông anh tôi. Nghe tin, năm chị em tôi hoảng quá, ráo riết gọi điện nắm tình hình. Nhưng tịnh không có ai trên nhà cậu con trai nhắc máy. Chúng tôi lo lắng với nhau: cái thằng cháu này tệ quá, phong tỏa thông tin không cho ai biết khiến mọi người hoang mang ghê. Đến khi gặp được, nó nói một cách bí hiểm “là đang điều trị” nên không tiện trao đổi điện thoại hay tạm thời chưa thăm thú gì được. Cố gặp bằng được ông anh thì nghe giọng rất mệt mỏi, lại càng hoang mang tợn.

Sau này mới biết, anh bị u xơ tiền liệt tuyến, khối u chèn bàng quang, chèn đường tiết niệu nên bí tiểu tiện. Cậu con tham vấn sư phụ rồi cấp tốc đưa bố vào bệnh viện E xin

dùng ống thông thoát tiểu rồi đưa lên Trung tâm Thanh Xuân. Ông Việt xem rồi bảo OK, may mà không động dao kéo vào. Thông thường những ca như thế này mang vào viện là Tây y đề nghị ra mổ, lọc bỏ khối u bằng cách nội soi hay phanh hẳn ra. Cả hai cách đều gây tác dụng phụ có hại (bị dính, phải mổ lại hai ba lần ở hầu hết các ca), chưa kể chi phí cho nó phải là tiền hàng chục triệu. Ở Bệnh viện E, hai cha con phải tìm mọi cách hoãn binh mới thông tiểu được mà không bị lưu lại chờ mổ.

Tuy nhiên, chữa bằng khí công trường sinh như ông Việt, không phải theo kiểu “Trông tôi thoát cái xong ngay” như kéo mạng nhện được. Thông thường người bệnh chỉ được ông Việt (những ca như thế này thì chỉ riêng ông trong Trung tâm làm được mà thôi) thao tác trực khối u mỗi ngày một lần, mỗi lần chừng 5 – 10 phút. Riêng ku Sơn là đệ tử ruột, bệnh trạng của bố lại khẩn cấp nên anh tôi được ưu ái làm hai lần ngày, mỗi sáng và chiều. Ngoài ra, về nhà ku Sơn cũng tranh thủ ngồi thiền để hỗ trợ thanh lọc cơ thể cho bố. Dễ hiểu là tuy vậy, cả hai cha con đều hoang mang, vì chưa mục sở thị ai đã khỏi căn bệnh mà cho đến nay 100% đều phải mổ để bóc tách!

Chúng tôi lo lắng nhưng vì cậu con khuyến cáo, đề nghị chưa lên thăm vội, nên mấy hôm sau mới lẳng lặng đột kích lên nhà nó, vì quá hoang mang, sốt ruột. Lên mới thấy tình hình bi đát. Anh tôi hông mang túi chọc tiểu, mông bị zona thần kinh (kiểu như bị giời leo, rất kinh, tôi đã từng bị), đi lại trần trở đều khó. Thêm nữa, cả hai bố con đều nửa tin nửa ngờ với hiện trạng chữa bệnh nên không khí rất bất ổn. Cậu con cố tin sự phụ của mình nên cứ kiên trì hàng ngày đưa bố đi chữa, nhưng không khỏi chập chờn với ý nghĩ phải mổ. Anh tôi thì phó thác cho cậu con vì nó có vẻ rất tin sự phụ. Tổng hợp tình hình, chúng tôi đành động viên hai bố con rồi chờ mong vận may đến với anh vậy.

Chừng gần tháng sau, anh tôi hơn hờ khoe, thầy Việt thông báo đã teo lại rồi (theo ku Sơn thì ông có thể “nhìn” thấy khối u hàng ngày khi điều trị bằng phương pháp khí công trường sinh), và khi hồi hộp đi siêu âm, hai cha con mừng quýnh khi tuyến tiền liệt từ 80 gam nay xuống còn... 19 gam thôi! Cần nhớ bình thường, nam thanh niên có TTL trên dưới 20 gam, khi trên 50 tuổi, đa phần to lên. Nếu bị u xơ có thể lên 90 gam hay hơn nữa, lúc đó nó chèn ép bàng quang, niệu đạo và gây bí tiểu, phải mổ ngay. Lại nhớ, hôm đó thông báo tin vui xong, ku Sơn tuyên bố: chú đi siêu âm đi, chắc chắn là to rồi, nếu cần thì cháu nhờ sự phụ trị luôn, đừng chờ như bố cháu lại gay.

Tôi liền đi soi và mừng hú khi thấy, chao ơi, TLT của mình không những không bị to lên mà còn bé lại, chỉ có nhỡ hơn... 14 gam! Tôi thắc mắc thì bác sĩ siêu âm giải thích, đa phần là to lên, nhưng cũng có ca giảm đi, đó là do cơ chế nào đó của cơ thể từng người và

không có gì bất thường cả. Thậm chí là tốt, vì người ta còn bóc hẵn TTL đi cơ mà??? Bác sĩ đã nói, chẳng nhẽ không tin? Vả chẳng, nghe cũng có lý đấy chứ nhỉ? (Nói thêm là tình cờ, sau đó độ một tháng, ông Việt lại chữa khỏi một ca y hết anh tôi, cho một ông chừng bằng tuổi anh, là bố vợ cậu trường phòng, nơi ku Sơn là phó phòng)

Vậy là lần này về quê, cả hai anh chị tôi đều phân khởi vì không những anh tôi khỏi bệnh hiểm nghèo, mà còn béo trắng lên nữa. Vậy là đã thoát (một cách ngoạn mục) khỏi cái hạn không chỉ đe dọa tính mạng mà còn hứa hẹn... tổn khá nhiều tiền nữa, nếu phải vào mổ. Dễ hiểu là tôi cũng vui vì thú thực là hôm nghe tin anh bị như thế, tôi nửa đùa nửa thật: “Thôi chết, nhà chỉ còn anh biết uống rượu, sau lần này mà anh phải kiêng rượu nữa thì... tèo. Không lẽ mỗi hè về quê mình lại mất đi “lạc thú” uống rượu hải sản mỗi buổi chiều, sau khi tắm biển lên?”.

Hè rồi, hai anh em tôi đều đặn mỗi sáng mỗi chiều ra biển tắm và anh tôi không những vẫn uống tốt, mà còn giữ nguyên phong độ như xưa, trẻ trung và yêu đời. Và tôi còn hy vọng mọi chuyện cứ như thế mãi ở những mùa hè sau nữa...

26/08/2009

Vô đề

Posted on 17/10/2009

Một thời...

Cái gì cũng chỉ được một thời thôi?
Thanh xuân một thời
Vui vẻ một thời...
Một thời em phối phối xuân xanh
Đi thẳng chẳng hề ngoái lại
Một thời bè bạn vây quanh...
Tóc xanh rẽ thành hai mái
Da nõn nà
Mắt huyền lúng liếng...
Lúc nào cũng vui
Cũng thấy ai đó nhìn mình xao xuyến?

Nay đã thấy vui đi tiếng cười
Vui đi niềm vui vu vơ
Vui đi nỗi nhớ băng quơ
Vui đi nỗi buồn vô cơ...

Tuổi thanh xuân qua đi
Là khi nhìn thấy gì cũng rõ
Không còn vu vơ, băng quơ, vô cơ:

Niềm vui hồ nghi
Nỗi nhớ bỏ đi
Nỗi buồn đọng lại
Vô vi...

10/10/2009

Mùa đông?

Mùa thu dường như chưa đến
Mùa hè như chẳng muốn qua
Phố phường nóng như chảo lửa
Con mưa bất chợt vỡ òa
Chợt ngoảnh tháng 10 ủa đến
Mang theo một chút heo may
Tưởng như mùa đông gõ cửa
Khẽ khàng chiếc lá thu bay

Mùa hè mãi chơi nán nà
Để mùa thu khuyết trong năm
Bởi thế ta như bờ ngỡ
Khi mùa đông chợt ghé thăm...

17/10/2009

Thỏ lặn ác tà.

Posted on 02/11/2009

Trong tiếng Việt, có nhiều câu, nhiều từ thú vị chỉ thời gian trôi qua mang tính hình tượng, ẩn dụ chứ không chỉ rõ ra: “thấm thoát thoi đưa”, “bóng câu qua cửa”... Riêng Truyện Kiều của Nguyễn Du có nhiều câu ám chỉ sự dịch chuyển thời gian ứng vào ngữ cảnh một cách bậc thầy theo kiểu như vậy: “Tà tà bóng ngả về tây”, “Mùa xuân con én đưa thoi”, “Trải bao thỏ lặn ác tà”...

Tại sao lại “tà tà”? Những tưởng thời gian trôi đi vĩnh hằng: mỗi ngày 24 giờ, mỗi năm 365 ngày chứ? Sao ở đây thích nhanh thì bảo “thấm thoát thoi đưa” hay “bóng câu qua cửa”; thích chậm lại bảo “tà tà bóng ngả về tây”? Theo một nghĩa nào đó, ta cứ ngỡ như Nguyễn Du (nói riêng) hay dân gian (nói chung) đã tường tận “nguyên lý bất định” của thời gian, một phần quan trọng trong cái “tuyệt đối khó” của “Thuyết tương đối” Anhs-tanh rồi vậy. Với Nguyễn Du, thời gian không vĩnh hằng, thời gian là bất định, có thể nhanh chậm phụ thuộc vào tâm trạng nhân vật của ông.

“Tà tà bóng ngả về Tây” là ám chỉ thời gian trôi đi chỉ khi người ta không vội vã, thời gian giành cho đi dạo hay cho một công việc nào đó không ấn định giờ giấc. Ở ngữ cảnh

này là khi chị em Kiều đã tảo mộ xong, dạo chơi xong và đang “thơ thần”, thung thủng dắt tay nhau ra về. Dùng cho ngữ cảnh khác nhiều khi không hợp hay thậm chí là không được... Tỷ như khi Vương ông chưa kịp kể hết câu chuyện về “thằng bán tơ” cho nàng Kiều, mà “người nách thước, kẻ tay dao” đã ập đến, trói gô hai cha con “một lão một trai” bằng thứ “dây vô định” lại, thì tuyệt nhiên không thể dùng “tà tà bông ngả về tây” được rồi...

Mặc dù thông thạo Hán ngữ, thuộc lòng vô số điển tích Trung Hoa, nhưng nhiều khi Nguyễn Du tránh dùng những từ Hán Việt, hay có chăng là những ẩn dụ đã Việt hóa đi rồi. Chỉ thời gian trôi đi một cách tuần hoàn, hết đêm đến ngày, ông viết: “Trái bao thỏ lặn ác tà”. Dân gian ví mặt trăng hiền từ, trong trắng mát mẻ bằng những hình ảnh đẹp như chị Hằng (Hằng Nga), Thỏ ngọc, hay thậm chí là gián dị quen thuộc như chú Cuội, cây đa. Thỏ lặn nghĩa là trăng khuất núi, hết đêm rồi. Còn mặt trời, nóng nảy thiêu đốt, con người không ra ngắm như ngắm trăng được, thì ví với con vật xấu xí chẳng ai muốn nhìn như con quạ (chim ác). Ác tà là khi mặt trời khuất dần đi sau đường chân trời, đã là lúc ngày qua cho đêm tới rồi.

Tuy nhiên, đó là kể riêng ra mà bình luận cái sự tuần hoàn của đêm và ngày, để chỉ thời gian trôi đi thôi. Chứ dùng nó vào đâu, còn tùy thuộc vào những tình huống cụ thể nữa, điều này thể hiện tài năng của thi nhân. Thời gian trôi đi mà dùng câu “Trái bao thỏ lặn ác tà”, thì chỉ tuyệt khéo khi miêu tả nấm mộ Đạm Tiên bị mưa gió bào mòn đi qua năm tháng, trong sự lãng quên của người đời thôi, chứ dùng vào tình huống khác không đắt, thậm chí là không dùng được. Tỷ như ngày xuân là thời điểm con người thường khắc khoải nhớ mong, để ám chỉ người thiếu phụ ngóng chồng ngoài biên ải chẳng hạn, có thể dùng “con én đưa thoi”, chứ tuyệt nhiên không thể là “thỏ lặn ác tà”, mặc dù cả hai câu đều ngầm định thời gian trôi đi...

Thế mới biết cái tài của dân gian hay ở đây ta đang nói đến thi nhân họ Nguyễn Tiên Điền, đã khéo sáng tạo ra hình tượng, lại tuyệt khéo khi sử dụng đúng nơi, đúng lúc, đúng chỗ hình tượng đó, khiến cho Truyện Kiều hàng trăm năm nay vẫn được hậu thế xếp vào hàng “đệ nhất lục bát diễm tình”, xứng đáng như chính những câu thơ tuyệt bút mà thi nhân dành miêu tả thi tài của nàng Kiều, cái đêm nàng trở tài đọc thơ cho chàng Kim nghe: “Lời lời châu ngọc, hàng hàng gấm thêu”...

02/11/2009

Tản mạn về mùa hoa cải

Posted on 06/12/2009

*“Có một mùa hoa cải
Nở vàng bên bến sông...”*

Không hiểu sao khi nói về hoa cải, đặc biệt là khi xem những bức ảnh đám thanh niên nghịch ngợm làm dáng bên vườn cải vàng rực, tôi lại thấy văng vẳng bên tai hai câu hát ấy. Lắng mình chút nữa, tôi nhớ lại rõ mồn một những hình ảnh trong bộ phim “Mùa hoa cải ven sông” của đạo diễn Khải Hưng với cảnh chàng trai vạm vỡ cả đời mệnh mang buồn trên sông nước. Bỗng một ngày tình yêu đến, trong một đêm trăng nọ, anh chàng đã bơi vào vườn cải bên sông hái hoa tặng cho người mình yêu...

Tôi cũng lại nhớ những câu hát đậm chất dân gian của nhạc sĩ Nguyễn Vĩnh Tiến trong bài “Bà tôi” và đặc biệt thấy ấn tượng với những hình ảnh thú vị: “Bà ví lông gà vàng như vườn cải, ông ví mặt trời như lời mối lái, ai ví tình yêu như trò nghịch dại”...

Tôi từng nhiều lần thử hỏi mình tại sao? Tại sao hình ảnh vàng rực ấm áp của vườn cải lại gợi cho mình những ấn tượng về câu thơ ấy, về tình yêu thôn dã ấy, về những hình tượng thú vị ấy? Mà dường như tôi chưa một lần rất ráo tìm cho mình câu trả lời. Mùa cải

vàng năm nay, tôi lại tình cờ bắt gặp trên báo mạng những bức ảnh các cô gái xinh đẹp nghịch ngợm làm dáng bên vườn cải và những câu hỏi trên kia lại tự nhiên lặp lại...

Tôi tự nhủ mình hãy thử trả lời. Phải chăng là những vườn cải ấy vẫn thường trải dài ven những bến sông. Những bến sông quê đầy thơ mộng và thanh bình. Bến sông quê cũng thường gắn liền với ruộng dâu xanh ngắt của bà, của mẹ, của chị, của em gái quanh năm chần tằm dệt lụa. Bến sông quê gắn liền với bến đò quê rộn rã những câu chào hỏi của láng giềng ngày hai buổi sang đò. Bến sông quê cũng gắn liền với hình ảnh những cô gái chiều chiều xuống sông múc nước tưới cho những hàng rau xanh mướt để rồi những ngày cuối thu sang đông, lại “Có một mùa hoa cải/ Nở vàng bên bến sông”?...

Tôi cũng nghĩ, hẳn là những chàng trai cô gái đáng yêu kia cũng mang trong mình tâm trạng như tôi về những bến sông quê thơ mộng, êm đềm, nên mới yêu vườn cải vàng đến vậy. Và họ muốn tận hưởng cảm giác thanh bình bên bến sông trong cái rực vàng của bạt ngàn là hoa cải ấy. Loài hoa thôn dã từ cái tên, từ sắc màu, từ những chấm vàng li ti trải dài trên bãi cát, bên dòng sông đỏ nặng phù sa, mang mang câu hát:

*“Có một mùa hoa cải
Nắng vàng trong mê mải
Cầm tay em bói rói
Anh nói lời yêu thương...”*

06/12/2009

Hoa Tầm xuân

Posted on 30/01/2010

“Tầm xuân ơi, tầm xuân ơi.../

Em mãi đóa hoa đồng nội/

Tươi thắm trong nắng mặt trời...”

Kể cũng lạ. Nếu có một cái tên gọi nhớ cho nhiều người khi nhắc đến thì Tầm xuân là một trong số đó. Còn lạ hơn (là tôi đoán chắc thế) khi sự gọi nhớ mà cái tên Tầm xuân mang đến, với mỗi người là không hẳn giống nhau, thậm chí là khác nhau... Tỷ như với lứa 5,6,7X thì liên tưởng ngay đến “Trèo lên cây bưởi hái hoa/ Bước xuống vườn cà hái nụ tầm xuân...”; với các bạn trẻ 8,9X thì hẳn là “Em hỡi cánh hoa nhỏ dại, em hỡi đóa hoa đồng nội, em hỡi tình yêu của tôi”; với các... thầy lang thì Tầm xuân là những câu “nằm lòng”: “công dụng thanh nhiệt, lợi thấp, trừ phong, hoạt huyết, chỉ huyết, giải độc, giảm đau, thường dùng để chữa các bệnh như hoàng đản, thủy thũng, lỵ, tiêu khát, ỉa chảy, đái dầm ở trẻ em...” . Dại để thế.

Tôi thì hay nhớ đến cô Đoàn Hương, tiến sĩ ngữ văn khi nhắc đến hoa Tầm xuân. Cô Hương dạy môn “Thi pháp học” cho lớp báo chí bằng 2, khóa III chúng tôi. Cô dạy cuốn hút có lẽ cũng bởi một phần hay có những phút cảm hứng xuất thần, có khi không liên quan đến bài đang giảng. Một lần như vậy, cô đột nhiên nói rất hay về những mâu thuẫn tâm lý, ẩn chứa tâm trạng bồi hồi, nửa đắc thắng, nửa nuối tiếc của một cô thôn nữ đối với người mình yêu qua những câu ca dao độc đáo:

*Trèo lên cây bưởi hái hoa
Bước xuống vườn cà hái nụ tầm xuân.
Nụ tầm xuân nở ra xanh biếc
Em có chồng anh tiếc lắm thay!
Ba đồng một mớ trâu cày
Sao anh không hỏi những ngày còn không?
Bây giờ em đã có chồng
Như chim vào lồng, như cá cắn câu.
Cá cắn câu biết đâu mà gỡ,
Chim vào lồng biết thuở nào ra.*

Về cô Đoàn Hương, tôi lại nhớ cái lần mới đây, khi cùng các bạn lớp báo chí khóa III lên chơi chùa Biện Sơn, chỗ thầy Thích Minh Pháp (vốn là bạn cùng lớp) trụ trì. Khi nói chuyện, tình cờ nhắc đến cô, tôi chợt hỏi: Cô Hương chồng con sao rồi nhỉ? Em Thiện nhắc, đã hơn chục năm rồi còn gì (chúng tôi học khóa III, ra trường năm 98), giờ cô đã trên dưới 60, về hưu rồi còn chồng con gì nữa anh! Tôi giật mình, ra là vậy. Đơn giản thế mà tôi không nghĩ ra. Có lẽ kỷ niệm về những tiết giảng của cô Hương đã “hóa thạch” trong tôi, nên khi hỏi, cứ ngỡ cô vẫn bốn mấy như “một ca muộn chồng” mà chúng tôi vẫn thường quan tâm ngày nào? Tôi còn ngờ rằng, lúc hỏi như vậy, tôi cũng đã vô thức “hóa thạch” chính cả tuổi tác của mình nữa kìa?

Nhắc đến Tầm xuân, tôi cũng nhớ hồi Học viện còn trên Vĩnh Yên. Ở đó, nhà tôi tọa lạc trên hơn 400 mét vuông đất ven đồi, sát làng Trại Thủy. Khu vực hoang vắng ngày nào nay rất sầm uất vì đã thành khu trung tâm của Thành phố Vĩnh Yên rồi. Đạo đó, ngay sát cổng nhà tôi là cổng của một bà chị làm bên xưởng in Học viện. Cổng nhà chị có một bụi Tầm xuân tươi tốt, mùa hè hoa nở hồng rực, chen trong xanh um những chồi non mơn mớn. Tầm xuân có nhiều loại, cái bụi mà tôi vừa kể có hoa hết như những đóa hồng thu nhỏ, yêu kiều xinh xắn và tươi rói. Ngay cả lá và nụ hoa cũng y chang loài hoa hồng bạch nguyên bản, chưa lai tạp. Hẳn nhiên là có cả loài Tầm xuân hoa xanh như trong ca dao, nhưng hình dạng hoa, nụ và lá chả giống hoa hồng tẹo nào.

Và tôi, khi nhắc đến Tầm xuân, tôi chỉ nhớ đến loài hoa y hệt hoa hồng như thế, có điều nó nhỏ hơn, hoang dại hơn nhưng cũng xinh xắn hơn và hết sức giản dị khiêm nhường. Khiêm nhường như những câu ca dao về cây bưởi, vườn cà, về lá trầu không, về cô thôn nữ yêu mà không dám ngỏ lời với chàng trai, dẫu biết chàng cũng yêu mình đắm đuối đến tiếc nuối khi biết mình đành phải dứt áo nghe mẹ mà đi lấy chồng. Tôi cũng nhớ đến sức sống mãnh liệt của tình yêu đôi lứa thời hiện đại như loài hoa đồng nội mang tên Tầm xuân, thể hiện qua những lời ca và giai điệu tuyệt vời của Dương Thụ. Thảm khen ông đã cùng với ca dao xưa, viết nên những lời ca tôn vinh loài hoa kỳ diệu này lên một tầm kích mới:

*“Tầm xuân ơi, tầm xuân ơi !
Em mãi đóa hoa đồng nội
Tươi thắm trong nắng mặt trời
Em mãi mãi bờ cỏ dại
Xanh mướt tháng năm trẻ dại
Em mãi tình yêu của tôi...!”*

30/01/2010

VỀ người chị trong thi ca.

Posted on 09/03/2010

(Tặng chị em nhân ngày 8/3)

Phải đến một tầm tuổi nào đó đủ “chín”, lại phải có tình – có chị nữa, hẳn nhiên rồi – người ta mới viết nổi những câu thơ rất xao xuyến về người chị của mình như thế này:

“Thế là chị ơi, rừng bông hoa gạo

Ô hay, trời không nín gió cho ngày chị sinh

Ngày chị sinh, trời cho làm thơ

Cho nét buồn vui bốn mùa trăn trở...”

(Đoàn Thị Tảo – có thể kể thêm Trọng Đài nữa)

Hay thế này:

“Thời con gái lưng ong có bao người thầm mong theo

Mẹ dục con gái yêu lấy chồng đi

Chị thương hai đứa em thương mẹ già còn đau

Chị tôi chưa lấy chồng” (Trần Tiên)

....

Nhắc thế để tôi muốn dừng lại ở bài thơ “Chị tôi” của nhà thơ Chu Vĩnh Phương, trong tập thơ “Gọi nguồn” (Nhà xuất bản Hội nhà văn – tháng 12-2009) của anh.

Chị tôi

*Lỡ duyên rồi lại lỡ lầm
Chị đành ở vậy âm thầm xót xa*

*Rời làng theo bước người ta
Nắng mưa ga xé, hanh sa lâm trường*

*Một đời chịu khó chịu thương
Lúc vui chị khóc, khi buồn lặng đau*

*Cậy ai nương náu mai sau
Mẹ cha đành vậy, lòng đau mấy phần*

*Ông bà đã khuất cõi trần
Các em thơ dại, chị thân héo mòn*

*Áp ôm đứa cháu sớm hôm
Sóng lần hồi với xóm thôn tháng ngày*

*Câu trời hương khói gió bay
Khán đất, đất chín tầng dày lặng im!*

Tôi biết về người chị này của nhà thơ Chu Vĩnh Phương. Là chị cả, mà nhà thơ lại hơn tôi mấy tuổi, nên khi lớn lên, biết cảm nhận về vẻ đẹp phụ nữ thì tôi đã thấy chị là một cô gái làng biển xinh đẹp, mặn mòi. Mà dù là ngày xưa hay bây giờ, hễ nhà ai có con gái xinh đẹp thì tối tối, luôn có rất nhiều chàng trai lui tới, nhắm nhe...

Mẹ chị tiếp nhận cái đám “tài tử giai nhân” ấy như bất cứ người mẹ có con gái xinh đẹp nào theo đủ các cung bậc: mới đầu thì ghét, vì chúng nó “mới nứt mắt ra đã đủ đờn, chẳng lo làm ăn gì”; sau thì... thậm tự hào vì con gái có nhiều đám nhắm nhe; gặp người con gái nặng lòng với mẹ, với em như chị thì rồi thấy lo, vì thắm thoát đã đến cái thời “mỗi năm một tuổi, nó đuôi xuân đi” mà dường như chị vẫn không “kết” đám nào... Ấy là khi nhà thơ nghĩ về chị mình một cách xót xa, thương cảm: “Lỡ duyên rồi lại lỡ lầm” vậy.

Có thể trong cái xót xa thương cảm ấy, nhà thơ đã có chút nào đó “vận cái lỗi vào mẹ, vào mình, vào những đứa em khác của chị” nữa. Thường các em yêu chị, những người chị sau này có “duyên phận lỡ làng” cứ hay cho rằng: một phần vì nặng lòng với mẹ, với em mà chị bị “lỡ duyên”? “Lỡ duyên” với “lỡ lầm”, chỉ cách nhau chút xíu, sau cái “tặc lưỡi” vào một thời điểm khó khăn nào đó, như ta thường bắt gặp ở những người “quá lứa, lỡ thì”. Đó là lúc chị quyết định “theo” một ai đó, nhiều khi chỉ để “cậy người nương náu mai sau” mà thôi. Và đã như vậy, thường có kết cục “lỡ lầm”, “nửa đường đứt gánh” như chị.

*Rời làng theo bước người ta
Nắng mưa ga xép, hanh sa lâm trường*

*Một đời chịu khó chịu thương
Lúc vui chị khóc, khi buồn lặng đau*

Dường như những người phụ nữ nặng lòng với gia đình thường là chị cả, cứ hay rơi vào cái vòng luân quần: Cứ ngỡ là ở mãi với mẹ để quán xuyến gia đình, nuôi mẹ, nuôi em. Nhưng “tuổi ngày mỗi lớn, sắc ngày mỗi phai, sức ngày mỗi mòn”, lại gặp khi mẹ già quá lo cho mình, khi các em đã lớn khôn xa rời chị rồi, mới chịu dành một chút lo cho mình “Cậy ai nương náu mai sau”. Để rồi vẫn phải: “Mẹ cha đành vậy, lòng đau mấy phần”.

Lớn lên, nhà thơ xa chị, xa ngôi nhà thân yêu của mình và bị cuộc đời cuốn đi: vào đại học, thành anh kỹ sư cơ khí; thành anh tự vệ nhà máy bắn máy bay Mỹ; rồi đi bộ đội, thành thương binh; rồi có gia đình nhỏ của mình ở một nơi xa ngái. Một ngày, khi mái tóc đã pha sương, về lại con ngõ cũ, gặp lại người chị đã “xương mai hao gầy” theo thời gian. Lúc này chị đã đành “Áp ôm đứa cháu sớm hôm/ Sống lần hồi với xóm thôn tháng ngày” rồi. Và nhà thơ chợt thấy muốn dành cho người chị thân yêu của mình một điều gì đó, dù chỉ là một lời khấn thầm cho phần đời còn lại của chị ấm êm.

Nhưng dẫu vậy, với nhà thơ, dường như cũng đã muộn mất rồi:

*Cầu trời, hương khói gió bay
Khán đất, đất chín tầng dày lặng im!*

09/03/2010

Về quê.

Posted on 05/08/2010

Lại về nghỉ hè ở biển. Lại sáng 5 rưỡi, chiều 4 rưỡi phóng xe ra biển, chạy bộ trên bãi cát, nghe mát rượi bàn chân theo từng con sóng vỗ bờ. Tập thể dục xong rồi ào xuống biển tắm. Năm nay bão về sớm nên nghỉ hè kỳ này biển nhiều sóng bạc đầu. Phải ra xa một chút để tắm sóng lừng. Sóng bạc đầu hay té nước vào mặt, dễ hớp phải nước biển, mắt mũi cũng liên tiếp bị sóng tấp, mất cả thú vị.

Mất một ngày không ra biển vì gặp mưa to. Phải mấy tháng rồi, ở quê mới có một cơn mưa lớn như vậy. Mưa xuống nghĩa là hết khô hạn, người dân vùng biển thường dự trữ nước mưa dùng quanh năm. Đến lúc các bể chứa sắp sửa cạn khô thì gặp cơn mưa vàng này. Cũng là lúc thủy điện có nước, người dân ở đây khỏi lo mất điện, lại có đá cho tàu thuyền ra khơi, cuộc sống lại bắt đầu lên hương...

Nghỉ được mấy hôm thì một cậu bạn từ hồi lớp 10 gọi điện. Cậu này nhập ngũ sau khi học hết kỳ I, nên được đặc cách tốt nghiệp PTTH. Ra quân, bôn ba hành tẩu giang hồ, học Bun 5 năm rồi về Quảng Ninh định cư. Khi có phong trào xuất khẩu lao động, Quảng Ninh mời làm phiên dịch cho số lao động đi Bun. Cậu kéo cả nhà gồm hai vợ chồng và một cậu nhóc (đặt tên Bun, chắc sinh hồi đang học bên đó? Nay đang là giảng viên ĐH Mỏ) sang lại đất nước vừa tan chế độ XHCN. Sau một năm, cơ chế xuất khẩu lao động gặp khó khăn, cậu được mời làm cho Đại sứ quán. Thêm ba năm rồi về lại Quảng Ninh mở doanh nghiệp tư nhân về chăn nuôi thú y, đúng ngành đã học bên Bun.

Run rủi thế nào, vừa làm doanh nhân vừa kiêm chân trưởng thôn. Sau đó được bầu làm Bí thư chi bộ xã, bốn năm sau thì làm chủ tịch xã này. Hồi học cùng, cậu bạn gầy gò này ít nói, hiền lành. Vậy mà mười năm làm cán bộ xã lại lập công to. Từ một xã yếu kém, sau mười năm được xét tặng danh hiệu Anh hùng thời kỳ đổi mới. Hôm đó cậu cùng vợ

và hai con trai về quê chơi. Kể rằng vừa xin nghỉ hưu. Một là cũng đã đến tuổi, hai là nghĩ xã sắp đón danh hiệu Anh hùng, mình về lúc địa phương đang ở đỉnh cao, cũng có cái hay riêng. Cậu ta khoe vừa mua con Yarit, liền nhân dịp vợ (là giáo viên cấp I) và cậu con cả đang nghỉ hè, nên đưa cả nhà về quê chơi.

Lúc cậu ta gọi điện, cứ nghĩ mình đang ở Hà Nội, sau nghe nói đang nghỉ hè ở quê, hẳn vội giục lên ngay. Thì ra bố mẹ vợ đang tổ chức liên hoan nhân dịp cả nhà đông đủ. Cả bố mẹ vợ cậu ta đều là nhà giáo, đã nghỉ hưu, hiện đều trên dưới 80 tuổi rồi. Dịp này cả 8 người con, bốn trai bốn gái, thêm dâu rể và các cháu đều đang có mặt. Lúc mình lên, ngôi nhà hơn trăm mét vuông chật ních con cháu. Một cậu con rể là trung tá ở đồn biên phòng, mang con lợn Mán gần hai chục ký về nên cả nhà xúm vào làm món, không khí đoàn viên cực kỳ hân hoan, rôm rả.

Lại nói hôm trước, một cậu bạn học cấp ba khác, vốn là bác sĩ trưởng khoa chấn thương BV tỉnh trong Vinh gọi điện cho mình. Thấy bảo đang ở quê liền cũng giục vô ngay, nói có chiến hữu trong Nam ra chơi. Từ chối mãi vì chỉ định về tắm biển, lại ngại tàu xe mấy chục cây số vô Vinh. Nghe kể lại như vậy, cậu bạn chủ tịch xã liền cao hứng rủ đi luôn, xe... nhà giồng được! Hẹn sáng mai xuống đón. Sáng sớm hai vợ chồng có mặt, vậy là rủ thêm ông anh cả hôm sau cùng vào Vinh thăm cố nhơn. Vì sáng đi chiều về ngay nên ông bạn bác sĩ đưa ra Cửa Lò chơi một lúc, bia bọt, mực luộc. Rồi rủ nhau về Cửa Hội ăn trưa (Có câu: “ăn Cửa Hội, lội Cửa Lò”. Ông bạn Bác sĩ giải thích, nghĩa là hai bãi biển gần nhau nhưng ăn Cửa Hội ngon hơn, còn tắm thì ở Cửa Lò có bãi biển đẹp hơn).

Lại nhậu. Toàn đồ biển. Lúc về ông bạn bác sĩ cứ xuýt xoa sao lại vội thế, cứ nghỉ lại đã. Khách sạn của bạn bè, miễn phí. Thì ra ở bệnh viện Tỉnh, ông bác sĩ này vừa cao tay nghề, vừa quảng giao, vô tư và nhiệt tình nên bệnh nhân (đa phần tại nạn giao thông) và người nhà nhiều như quân Nguyên. Nhiều người mang ơn bác sĩ nên hẳn có dịp là tỏ lòng thành. Mình chỉ thích nhõn cái khoản nếu chẳng may có ai bị kẹt ô tô, xe máy do chạy ẩu, bị công an tóm, chỉ cần gọi cho ông bác sĩ một tiếng, là OK ngay!!! Hì hì... Không tiện ở thêm vì vào ngày làm việc mà bác sĩ chính bận tiếp bạn, điện thoại bệnh viện cứ gọi liên tục nên đầu giờ chiều, cả bọn đành chia tay nhau... Hóa ra đợt này về lại chả yên ổn mà tắm biển đều đều như mọi năm. Tuy nhiên, lại được gặp bạn cùng học cũ từ đời tám hoánh. Cũng có cái thú riêng. Thế mới có câu: được cái nợ thì mất cái kia. Lại có câu, được cái gì thì hưởng cái đó, mất cái gì cũng đừng tiếc. Đều là của ông trời cả, muốn hay không muốn cũng chả được nào. Phải vậy chăng?

05/08/2010

Phụng thành hoài niệm.

Posted on 03/11/2010

(Bài đăng báo “Quân đội nhân dân cuối tuần”. Ảnh chụp cuối bài viết này)

Nhân dịp tết Độc lập, vào cuối buổi chiều mùng 1/9, tôi và vợ quyết định lên Bờ Hồ đi du ngoạn Phố cổ bằng xe điện của Công ty Cổ phần Đồng Xuân mới khai trương. Tới nơi, đã thấy khá đông người, trong đó có cả vài gia đình gồm đủ ông bà, cha mẹ, con cháu xếp hàng ở bên đợi ngay cổng chợ Đồng Xuân. Hỡi cậu nhân viên bán vé, được biết nhiều người trong số đó đều là cư dân quanh đây rờng rần đi bộ ra, họ biết vào đúng dịp 2/9 thì còn đông nữa. Tôi đã nghe cậu chàng này thuyết phục được vài nhóm “cứ về đi đã, bao giờ thấy vẫn vẫn khách thì ra”.

Có vài lý do để người ta quyết định thăm Phố cổ bằng phương tiện mới mẻ này. Ngoài ý nghĩa về “Du lịch xanh”, không gây ô nhiễm nhân dịp đại lễ 1000 năm Thăng Long như được quảng bá, thì quan trọng là người ngồi xe điện có dịp tha hồ ngắm cảnh, khi xe lần lượt đi qua đủ ba mươi sáu phố phường để hoài niệm về một “Phụng thành” xưa cũ. Điều mà ngay cả cư dân khu vực đó cũng chẳng dễ thực hiện được, do bình nhật họ còn mãi lo toan mưu sinh, lúc có việc ra đường thì lại phải chú ý len lỏi trong dòng người xe lúc nào cũng đan dày như mắc cửi...

Đợi mãi rồi cũng đến lượt vợ chồng tôi được yên vị trên chiếc xe điện còn mới cứng, thiết kế khá hiện đại, rất tiện cho việc dạo phố. Xe thông thả lướt lách qua những phố phường dọc ngang sầm uất, đông đúc kẻ mua người bán với những cái tên như phủ bụi thời gian, ghi dấu ấn của một Hà Nội cổ xưa: Hàng Ngang, Hàng Đào, Hàng Đường, Hàng Lược, Hàng Bạc, Hàng Bè... Qua những di tích nổi tiếng Phố cổ như Đền Bạch Mã, Đền Bà Kiệu, 48 Hàng ngang, Hồ Gươm, Đền Ngọc Sơn...

Tôi chợt tưởng tượng ra cảnh du xuân của cư dân Kẻ chợ năm trăm năm trước, vào đầu thế kỷ XVI, qua một đoạn văn bản đặc sắc trong bài phú của Trang nguyên Nguyễn Giản Thanh còn lưu lại. Nào là cảnh chợ búa nhộn nhịp; cảnh nam thanh nữ tú mê mải với các trò chơi dân gian; cảnh các tiểu thư công tử nhà giàu ngựa xe dạo phố... để so sánh với Hà Nội khu vực ba mươi sáu phố phường nhộn nhịp hôm nay. Tôi đặc biệt nhớ đến thời khắc lịch sử đã thành giai thoại về xuất xứ bài phú chữ Nôm tả cảnh mùa xuân ở “Thăng Long Phụng thành” của vị quan tân khoa có vẻ ngoài khôi ngô tuấn tú này...

Chuyện xảy ra vào một sáng mùa xuân năm 1508, niên hiệu Đoan Khánh 4, tại cung Vua Lê. Lúc bấy giờ vua Uy Mục nét mặt rạng ngời đang hầu chuyện bà Kính Phi, mẹ nuôi của ngài. Đó là một người đàn bà trạc ngoại sáu mươi, có khuôn mặt sáng ngời, phong độ khoan hòa, đáng kính. Vốn là ông vua bị sử sách coi là “Quý vương” vì “nghiện rượu, hiếu sát...” lại nhu nhược, “việc cai trị triều chính hầu như rơi vào tay ngoại tộc” [1], nhưng đối với mẹ nuôi là bà Kính Phi thì nhà vua lại nhất mực tôn kính.

Bởi vậy, dù đã lui về sống ở quê làng Hoa Lãng, huyện Thủy Đường (Nay là thuộc Hải Phòng), nhưng hễ có dịp lại Kinh là bà thường ở lại chơi lâu, chuyện trò rất tâm đầu ý hợp với nhà vua. Hôm đó, hai mẹ con đang mặn chuyện thì thấy một viên quan kính cẩn xin được yết kiến Hoàng thượng. Trong khi nhà vua chưa tiện cắt ngang câu chuyện thì bà Kính Phi đã đưa mắt, nhanh nhẹn nhắc:

– Kia, phải là có việc thì con cho người vào đi...

Lúc bấy giờ, nhà vua mới cung kính thưa rõ tình đầu với bà Kính Phi:

– Thưa Mẫu hậu, đó là quan Đề điệu phụ trách giám thí kỳ thi Đình năm nay. Giờ là lúc quyết định thứ bậc ba vị Tam khôi đấy ạ.

Bà Kính Phi vui vẻ:

– Phải vậy thì nhân đây, ta cũng muốn xem mặt quan tân Trang nguyên khoa này...

Vua thấy mẹ nuôi đẹp ý thì lập tức truyền ý chỉ. Quan Đề điệu y lệnh, quay ra. Một lát, thân đưa ba người dung mạo và tuổi tác khác nhau nhưng đều trong y phục học trò rụt rè bước vào.

Sau khi khấu đầu thi lễ trước Mẫu hậu và nhà vua, ba vị tân khoa quỳ một bên. Quan Đề điệu quỳ trước nhà vua tâu việc:

– Muôn tâu, đây là ba vị Khôi nguyên vào hầu theo lệnh của Hoàng thượng, họ là Hứa Tam Tinh, Nguyễn Giản Thanh và Nguyễn Hữu Nghiêm...[2]

Vua Uy Mục nhìn lướt một lượt các vị tân khoa, về hài lòng:

– Miễn lễ. Các khanh hãy đứng dậy đi. Ta cũng muốn nhân đây trình lên Mẫu hậu danh tính của tân Trạng nguyên khoa thi này...

Chưa kịp để cho quan Đề điệu có lời, bà Kính Phi đã chỉ vào viên tân khoa đáng vẻ khôi ngô tuấn tú là Nguyễn Giản Thanh, cười nói:

– Quan tân Trạng nguyên chắc là vị này đây hẳn?...

Vốn thứ bậc hầu như đã định đoạt ở kỳ thi Đình, nhà vua cũng đã sơ bộ y duyệt, theo đó ngôi vị Trạng nguyên sẽ là Hứa Tam Tinh. Khi nghe Mẫu hậu hỏi vậy, quan Đề điệu lúng túng nhìn nhà vua giây lát, nhưng rồi đã kịp nhanh trí thưa:

– Dạ thưa, cả hai người này – chỉ Giản Thanh và Tam Tinh đứng gần nhau – đều tỏ ra xuất sắc, xin Mẫu hậu và Hoàng thượng xét định...

Vua Uy Mục hiểu ý quan Đề điệu, ngập ngừng lựa lời:

– Thưa Mẫu hậu, cả văn bài ở kỳ thi Hội và sách vấn tại kỳ thi Đình thì người này – chỉ Hứa Tam Tinh – đều tỏ ra nhỉnh hơn, nhưng...

Bà Kính Phi vốn thông minh, thường ngày lại rất thích đọc thơ phú liền mau mắn:

– Vậy nếu Hoàng thượng chưa quyết thì hãy lệnh cho hai vị đây ứng khẩu một bài phú để ta xét định luôn.

Vua Uy Mục không muốn trái ý mẹ nuôi, lại thấy ở gợi ý đó một cơ hội gỡ thế bí liền vui vẻ y lời:

– Xin vâng, thưa Mẫu hậu – quay sang quan Đề điệu – Vậy người hãy cho hai người ứng khẩu một bài phú tả cảnh mùa xuân ở Kinh đô. Mẫu hậu sẽ cùng ta xét định ngôi vị Trạng nguyên...

Quan Đề điệu cũng vui mừng vì được giải thoát khỏi một tình huống khó xử, liền quay sang ba vị khôi nguyên, với Hứa Tam Tinh và Nguyễn Giản Thanh:

– Hai vị hãy bắt đầu như ý chỉ của Mẫu hậu và Hoàng thượng. Còn quan Thám hoa – với Nguyễn Hữu Nghiêm – hãy cùng chúng ta chứng kiến...

Được sự cho phép của Hoàng thượng và quan Giám thí, gần như ngay lập tức, Nguyễn Giản Thanh như đã từng kìm nén cảm xúc về sắc xuân, tình người trong dịp mùa xuân Kinh thành, đã cất giọng đọc luôn một bài phú có tiêu đề “Phụng thành xuân sắc” bằng ngữ Nôm, lời lẽ dung dị gần gũi với đời sống, hình ảnh sinh động tuôn trào, lại ẩn chứa

muôn vàn xúc cảm thăng hoa, tinh tế:

... Chợ hòe đằm ấm, phố ngọc tân vân,

Trai lạnh lệ đá cầu vén áo;

Gái éo le rủ yếm đôi quần.

Khách Tràng An cười ngửa xem hoa, rợp đường tử mạch;

Chàng công tử ngự xe trương tán, rạng mực thanh vân.

Bà Kính Phi mê mẩn lắng nghe, rồi không kìm được, buột miệng khen:

– Quả là văn chương thanh tao ý vị...

Hứa Tam Tỉnh học vấn uyên thâm bác học, luôn có thể mạnh về Hán ngữ, biết bà Kính Phi ưa văn thơ chữ Nôm, nên sớm hiểu tình thế. Chàng biết câu chuyện đã ngã ngũ, cũng phục Nguyễn Giản Thanh đã có tài, lại nhanh ý, bèn quỳ xuống tâu:

– Bẩm, cúi xin Mẫu hậu và Hoàng thượng xét định. Hôm nay quả thực là học trò không được bằng quan tân khoa đây...

Bà Kính Phi gật đầu ra ý đã sắp đặt xong, quay sang vua Lê hỏi:

– Vậy chứ quan trạng đây quê quán đâu ta?

Vua Uy Mục cung kính:

– Dạ thưa Mẫu hậu, người này cùng phủ Từ Sơn, ở làng Ông Mặc...

Bà Kính Phi nghe vậy, vui vẻ hỏi Giản Thanh:

– Chẳng hay làng Ông Mặc của quan tân Trạng cách làng Phù Chân quê ngoại Hoàng thượng [3] đây bao xa?

Dù xét về đường đi, hai làng chẳng hề gần nhau, nhưng Giản Thanh nhanh trí nói nôm na:

– Dạ thưa Mẫu hậu, là hai làng liền một cánh đồng đấy ạ.

Bà Kính Phi càng đẹp ý:

– Ra là vậy. Thế ra hai làng liền nhau đấy hẳn...

Vua Uy Mục biết ý Mẫu hậu, đưa mắt cho quan Đè điệu, cao giọng phán:

– Truyền Nguyễn Giản Thanh đỗ ngôi Trạng nguyên; Hứa Tam Tỉnh đỗ Bảng nhãn; Nguyễn Hữu Nghiêm đỗ Thám hoa.

Quan Đè điệu cung kính xin tuân chỉ, rồi đưa mắt cho ba vị Khôi nguyên. Cả ba hiểu ý nhất loạt quỳ xuống khấu đầu, đồng thanh:

– Xin tạ ơn Mẫu hậu. Xin tạ ơn Hoàng thượng. Hoàng thượng vạn tuế, vạn tuế, vạn vạn tuế!

Vua Uy Mục cho phép bình thân rồi nhắc quan Đè điệu đưa ba người về bộ Lễ, nơi coi sóc việc ban thưởng, liệu việc cho các ông Nghè vinh quy bái tổ...

Ráng chiều đã nhuộm sẫm sắc trời hồ Gươm. Đoạn phố Hàng Đường, Hàng Đào, Hàng Ngang, Hàng Xuân đang bắt đầu được chuẩn bị cho khu chợ đêm như thường lệ. Chiếc xe điện “Du lịch xanh” len lỏi chạy đến trước chợ Hàng Xuân về nơi xuất phát. Tôi cùng vợ hòa vào dòng người chật như nêm cối trên những con Phố cổ. Chợt nghĩ: một ngàn năm trước, Lý Thái Tổ sớm nhìn ra thế đất Thăng Long “ròng chầu hổ phục” trong vẻ hoang sơ Kẻ chợ, dù lúc đó đã là “thành Đại La, đô cũ của Cao Vương” [4].

Đế năm trăm năm sau Thăng Long đã là một Phụng thành xuân sắc với Chợ hè đêm ẩm, phố ngọc tần vân. Lại thêm năm trăm nữa, đúng vào dịp đại lễ một nghìn năm Thăng Long hôm nay, Hà Nội đã không chỉ có ba mươi sáu phố phường phồn hoa đô hội, người xe đan kín, hàng hóa ngập tràn, dân tình sung túc. Mà chúng ta đã chung tay xây dựng Thăng Long xưa thành một Thủ Đô Hà Nội mở rộng gấp nhiều lần: “đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”, theo di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính mến. Đế Thăng Long Hà Nội mãi xứng đáng là trái tim của Tổ quốc Việt Nam yêu dấu.

Ảnh chụp màn hình bài báo đã đăng

Take Me to with You...

Posted on 09/01/2011

(Cảm hứng chỉ từ một cái tên bài hát...)

*Take Me to with You
A time and Forever...*

Hãy đưa em đến với anh
Một lần và mãi mãi...

Dẫu tình yêu là con đường cỏ mềm
Phủ trên muôn ngàn mật - gai
Cỏ mềm em đã từng
Mật -gai em đã nếm trái...

Tình yêu khi thăng hoa như đôi cánh
Cho em bay lên
Cỏ mềm mát rượi.

Và khi em thất vọng
Đôi cánh sũng nước mắt
Em tỉnh dậy trên sàn mật-gai
Đắng cay
Đón đau.
... Và cô đơn.

Dẫu vậy
Em đã nghĩ mãi rồi
Hãy đưa em đến với anh
Một lần và mãi mãi...
*Take Me to with You
A time and Forever...*

09/01/2011

Mẹ tôi.

Posted on 12/06/2011

Mẹ tôi về với Hoàng tuyên từ cách đây gần chục năm, khi bà đã ngoài 90. Vậy mà mỗi lần nghĩ tới mẹ, tôi lại chợt nhớ tới câu ca dao “Khuyên vàng chớ lấy học trò...”. Hay là ngược lại thì cũng vậy, mỗi khi nhớ tới câu ca dao ấy, tôi lại nghĩ về mẹ tôi...

Tôi năm nay cũng đã cập kê lục tuần với gần 40 năm trong quân ngũ, nhưng mỗi khi nghĩ tới câu ca dao đó, lại lập tức thấy hiện ra hình ảnh mẹ ngồi bên khung cửi, ngó tôi những năm tuổi chùng 12-13 thất thểu mỗi trưa đi dang nắng về, mặt mũi buồn thiu, nhễ nhãi mồ hôi. Biết là tôi lại buồn vu vơ như thỉnh thoảng vẫn thú nhận như thế, mẹ tôi thủng thẳng ngâm nga: “Khuyên vàng chớ lấy học trò/ Dài lưng tốn vải ăn no lại nằm”. Không cần nghe mẹ tiếp lời, tôi cũng biết mẹ sẽ lại nói gì sau đó.

Mẹ bảo, “Cu có biết anh học trò chống chế thể nào không?”. Không hy vọng cái mặt ủ rũ của tôi tươi tỉnh lại để trả lời, mẹ đọc tiếp: “Lưng dài có võng đòn cong? Áo dài đã có lụa hồng vua ban”. Mẹ giảng giải: “Anh học trò muốn bảo cô gái chớ nghe lời dèm pha, hãy đợi anh thi đỗ ông Nghè, lúc đấy khắc có võng đòn cong rước về vinh quy bái tổ, có áo lụa hồng vua ban, sá gì lưng dài tốn vải...” Sau này, tôi nghĩ dường như mẹ muốn khuyên tôi hãy theo cái chí ấy của “anh học trò” mà chăm chỉ dùi mài đèn sách, chớ có mãi chơi thất thểu như thế...

Tôi, gần 60 năm cuộc đời, cứ như vện vào câu ca ấy của mẹ ngày nào, vì cũng là gần bằng ấy năm gắn với đèn sách. Còn bé đi học, đi bộ đội lại đi học qua các loại trường lớp cho đến khi vào đại học, lên cao học, đi dạy học rồi lại học thêm bằng này bằng nọ, đến giờ vẫn gắn với đèn sách bởi cái nghề dạy học theo đuổi đã 30 năm nay. Sáng nay tỉnh dậy trên giường, lại nghe văng vẳng câu ca dao của mẹ thuở nào. Còn chợt nghĩ: Phải rồi, mình từng nhiều lần nghĩ tại sao mẹ lại đọc “Khuyên vàng”, chứ không phải “Khuyên nàng”? Tôi không thể nhầm lẫn hai câu đó được. “Khuyên nàng” thì hẳn là có lý rồi, ý là khuyên các cô gái chưa chồng chớ (có đại) mà lấy học trò “dài lưng tốn vải”.

Nhưng đây rõ ràng tôi luôn nhớ lại là mẹ đọc “khuyên vàng”. Có lần tôi cho rằng, có thể là từ Việt cổ, “khuyên vàng” cũng tương tự như khuyên nhủ các cô gái vậy. Nhưng sáng nay thì tôi chợt nghĩ, nếu rõ ràng là mẹ đọc “khuyên vàng” như tôi nhớ thì hẳn đây không phải là khuyên nhủ. Nếu vậy thì “khuyên vàng” là cái khuyên tai, là đồ trang sức nữ thời xưa, các bà mẹ dành dụm làm của hồi môn khi con đi lấy chồng, nghĩa là ám chỉ các cô gái. Và chẳng dùng sự ám chỉ kiểu ấy là nét đặc thù của ca dao tục ngữ xưa, kiểu như “Vườn hồng đã có ai vào hay chưa” là ám chỉ cô gái đã có ai “săn đón” chưa vậy.

Lúc đó, câu ca dao không còn là lời khuyên nhủ nữa, mà là lời cảnh báo nhẹ nhàng: Này, các cô gái, chớ có đại mà lấy học trò... Tuy nhiên, tiếp theo đó là sự chống chế thông minh, tự tin và láu lỉnh kiểu học trò, phản bác lại lời cảnh báo đó: Các em đừng ngại, lưng dài đã có võng tròn cong...”. Và cho đến giờ, nếu quả thực đúng là mẹ tôi đã đọc thế thì tôi tin là tôi đã nghĩ đúng. Mặc dù gõ lên Google, tôi chỉ thấy từ “khuyên” với ý khuyên nhủ, như “Khuyên ai chớ lấy học trò...”, hay thậm chí là “Ai ơi chớ lấy học trò...” nhưng theo tôi, nó kém hay, kém ý nhị hơn nhiều so với sự ám chỉ thú vị như tôi vừa chỉ ra kia...

12/06/2011

Chuyện từ một bài báo Tết

Posted on 01/09/2011

(Thân tặng Q. Để nhớ những ngày...)

Truyện ngắn của Phạm Ngọc Hùng

Vừa ra khỏi toà soạn, di động rung lên trong ngực áo.

Sáng dùng xe: Alo, tôi nghe đây ạ. Tiếng phụ nữ nghe rất xa:

- Thế nào, xong báo tết rồi, đã rồi chưa?

Sáng lục trong trí nhớ, chưa nhận ra tiếng ai...

Tiếng trong máy nghe đã rõ hơn:

- Chưa nhận ra à, – tiếng cười quen quen, – bạn quá quên mặt bạn rồi...

Sáng chợt nhớ ra, nhưng không tự tin lắm: - A, chị Hoài...

Tiếng cười nhẹ nhõm:- Có thể chứ. Có chút chuyện gọi hỏi thăm mà sợ lâu quá, Sáng không nhớ ra ai, e vô duyên quá...

Sáng tự hài lòng với mình, không chủ động gọi được cho ai đành chịu. Bạn bè nhớ đến, gọi cho mình mà không nhớ thì tệ quá.

Chị Hoài nhiều tuổi hơn, cùng học một lớp Báo chí bằng 2 với Sáng. Khi học không thân nhưng chị là nhà báo có thâm niên, trong lớp coi như bà chị. Sáng lờ mờ đoán ra chuyện chị muốn nói. Chắc là chuyện về bài báo số Tết liên quan đến mình đây. Cho in bài báo đó, Sáng đã nghĩ đến những cuộc điện thoại kiểu này...

Sáng, vẻ hồ hởi hơi quá một chút:- Chào chị, lâu quá không gặp. Chị cẩn thận quá. Bạn bè gọi cho nhau như thế này là quý lắm...

Hoài: - Giờ có rồi không, gặp nhau một lát đi...

Sáng: - Cũng được. Sáng vừa ở Toà soạn ra. Còn chị đang ở đâu?

Hoài: - Vừa ra đến công cơ quan đây. Vậy ta gặp nhau ở “Cà phê Nhớ” nhé, coi như trung gian, – Chị cẩn thận đùa thêm, – Lẽ ra ưu tiên phụ nữ nhưng tại tớ gọi trước, thế là “huê”.

Sáng cười theo: Cũng được, tùy chị. “Cung kính không bằng tuân lệnh”.

Hoài đi xe chậm chậm. Phần vì đường đông xe cộ quá, đang giờ tan tầm. Phần vì nghĩ đến Sáng và cuộc gặp hôm nay. Không biết gặp thế này có tốt không nhỉ. Tuy không thân với Sáng, hình như tuổi mình cũng khó kết thân với ai, – Hoài nghĩ, – nhưng ba năm học cùng, cũng biết được đôi chút về cậu nhà thơ này.

Thế nào nhỉ, một con người có tổng hợp nhiều đức tính: Trung thực chẳng, có vẻ gần giống như thế. Có khả năng chơi được với nhiều người, nhưng thân thì còn tùy, – ai mà chả thế.

Hơi giống một người Ga lăng với phái đẹp, tỏ ra quan tâm nhưng có vẻ bề trên một tí, – con gái không thích thế. Họ đủ khôn để biết cậu chàng hơi tự đề cao mình mặc dù không cố ý.

Dẫu sao thì Sáng đã từng là nhà thơ hơi nổi một chút, nhất là sau khi trở thành cộng tác viên của chương trình “Thơ chủ nhật” trên Tivi. Ngoài ra, cũng vì hơi nổi một chút mà chịu hệ lụy: lúc cùng học thì Sáng vừa chia tay với vợ đầu đời, một người nhiều tuổi hơn, một ngôi sao O-pe-ra nổi tiếng. Có vẻ như trong cuộc chia tay này, Sáng chịu tiếng nhiều hơn.

Hoài chợt nhớ tới ý định của cuộc gặp này. Chính là vì chị vừa được đọc một bài báo viết về Sáng, trên chính tờ báo mà Sáng là thư ký toà soạn.

Là người chuyên viết về cuộc sống gia đình, trên một tờ báo chuyên về gia đình và trẻ em, chị muốn biết nhân vật nam chính của bài báo này. Biết chắc đó là Sáng, nhưng chưa từng gọi điện hỏi thăm bao giờ, chị ngần ngại.

Cuối cùng thì máu nghề nghiệp đã thắng, – đồng nghiệp mà, chắc cậu ta không quá ngạc nhiên khi gặp mình, – chị nghĩ.

Lúc đã ngồi yên vị ở một góc quán, Sáng bắt đầu câu chuyện trước: - Mấy năm rồi chị em mình không gặp nhau. Những lần hội lớp, có lúc gặp kỳ ra báo, chân thư ký không bỏ mà đi được... trông chị có vẻ trẻ ra?

Hoài thấy vui lên, những băn khoăn trước cuộc gặp tan biến. Sáng vẫn vậy. Lời khen của Sáng, – chị biết, – tin cũng được, không tin cũng được. Nhưng đó là một lời nói chân thành.

Chị vào đề luôn: - Quả thực là Hoài muốn gặp Sáng vì vừa đọc được bài viết trên báo của cậu đấy...

Sáng cười: - Em đoán không sai. Báo vừa ra sáng nay mà. Trước tiên là cảm ơn chị đã đọc báo của bọn em, lại quan tâm đến em...

Hoài ngạc nhiên: - Chẳng phải là bài báo đã viết không hay lắm về cậu ư? Là thư ký toà soạn cậu không có cách nào khác...

Sáng có vẻ hiểu được băn khoăn của chị Hoài: - Báo chí mà chị. Nó có luật chơi của nó. Cả tự do ngôn luận nữa. Mình cho đăng những bài báo viết về người khác, tại sao lại cấm những bài báo viết về mình... – như chợt thấy hơi căng thẳng, Sáng điều chỉnh lại tình cảm, – Tuy nhiên, không phải không có cách. Người viết bài này đưa bài trực tiếp cho em mà. Cũng là một người quen, lại trong làng báo. Bài viết được, tuy có dính đến mình. Có đề nghị khác đi cũng được, nhưng thấy không cần phải vậy...

Hoài hiểu ra tình thế câu chuyện:- Đúng như tôi nghĩ về tính cách của cậu.

Sáng cười: Sao hả chị, anh hùng rơm chẳng. Hay có thể dùng một tính từ hay hơn, như chân thực, thẳng thắn, khoáng khái?...

Hoài, muốn bớt căng thẳng một chút, cười: E tệ hơn thế, kiểu như “khô nhục kế”, nhưng không cần thiết. Vì với chân thư ký một tờ báo ăn khách, cậu “nổi” thật rồi mà. Hoặc giả cậu không còn cách nào khác, “đành lòng vậy, cảm lòng vậy” chẳng?

Sáng, bất ngờ vì vẻ sắc sảo của chị Hoài: Quả là hồi cùng học, em chưa đánh giá đúng về chị Hoài... – vẻ hơi đùa một chút, – Thì ra, không thể coi thường các nhà báo chuyên về gia đình được. Đây kinh nghiệm...

Hoài khuyến khích: - Và...

Sáng cười: - Nguy hiểm!

Hoài không chịu buông tha: - Nguy hiểm ư? Có chẳng là “mũi tên” thì cậu đừng như lãnh đủ rồi, giờ trước mắt cậu chỉ là “cành cong” thôi.

Sáng băn khoăn: Chẳng nhẽ nghiêm trọng như thế ư? – anh thành thật như tự hỏi mình, – Thì cứ cho là bị oan một chút đi, vì phụ nữ thì cũng đáng chú nhĩ?...

Sáng nhìn qua vai Hoài, như đến một chỗ nào xa lắm.

Ly cà phê thơm đắng trên môi. Sáng như bỗng thoát nhớ lại một thời trai trẻ.

Tình yêu thì làm gì có tội nhĩ, nhất là khi ở một nơi xa lạ, cách quê hương hàng vạn

dặm. Tình yêu sưởi ấm cả trái tim mình và cô ấy. Lúc đó có ai đi phân tích sự hơn thiệt, được mất khi đến với nhau đâu.

Bài thơ mà bài báo có nhắc đến, là nỗi đau tuôn ra đầu ngòi bút. Tình yêu nào mà chẳng có đờn đau? Người ngoài cuộc làm sao hiểu được, nhất là khi lại suy nghĩ một cách chi ly và tỉnh táo bằng một bài viết trên mặt báo.

Nhưng, có một người nhớ thương đến cô ấy cũng thật đáng trọng. Còn hơn là không còn ai nhắc đến...

Hoài như chợt nhận ra con người thật của Sáng. Khuôn mặt của cậu ta như biến đổi hẳn đi.

Vận dụng kinh nghiệm gần ba mươi năm cầm bút viết về con người, – con người gắn với gia đình, – chị hiểu đó không phải là nỗi đau mà là một chút thoáng hạnh phúc đang vương trên khuôn mặt ấy.

Không biết có giống như chút thoả mãn trên khuôn mặt của Giê-su khi bị câu rút trên cây thập ác không nhỉ? Chị thầm nghĩ, thì ra mình không đánh giá đúng đối tượng, ít ra là do chưa gặp trực tiếp Sáng như bây giờ.

Cậu ta coi đó như một sự tình nguyện vì người đã mất. Đã vậy thì còn gì để nói nữa đây. Mọi tục luy trở nên nhẹ tênh như sương khói trước một tấm lòng thành. Ấu cũng là một chút kinh nghiệm cho nghề nghiệp của mình: chớ mang lý tính ra mà đo với ái tình...

Sáng chợt giật mình vì điện thoại rung lên trong túi ngực. Anh bối rối nhìn chị Hoài. Bất gặp một cái nhìn thông cảm, Sáng lại chợt nghĩ: “giá mà mình thân với chị ấy từ hồi cùng học”...

Lấy lại vẻ bình thân, Sáng cười nói với Hoài, trong khi tay nâng điện thoại lên nghe: “Lại có bạn bè hỏi về bài báo đây”...- Alô, tôi nghe đây ạ.

Hoài mỉm cười. Chợt nhìn thấy ly cà phê phần mình. Có vẻ thơm. Chị thử nhấp một chút đầu môi: “Chà đã nguội ngắt tự bao giờ”...

Một ngày giáp tết 2004 (Truyện đăng trên báo Gia đình, Tết năm 2004)

Hai nửa con người

Posted on 06/10/2011

Truyện ngắn của Phạm ngọc Hùng

Về đến nhà đã hơn 11 giờ đêm. Lúc mở cửa căn hộ bước vào, trong phòng tối om. Tùng Chi cảm giác được qua lớp đế giày một vật gì dưới chân. Cô vớ tay sang phải bật công tắc, ánh sáng oà lên.

Một phong thư! Tùng Chi reo lên khe khẽ. Cô linh cảm chính nó là vị cứu tinh cho mình vào giây phút tâm trí đang bất ổn này: cô vừa qua một cuộc thương lượng không thành công. Chắc người Bru tá đã lách nó qua cửa cho rơi xuống đất.

Cô bắt đầu suy nghĩ rất nhanh, một ý nghĩ tinh nghịch loé lên trong giây phút đó: mình đang ở nhà một mình, thả lỏng một chút xem sao! Trước tiên là nhật thư: *Ôi thư bố. Tuyệt quá...* Lẳng một nhát, cái túi rơi vào đúng một góc Xa lông.

Bảy mét đến cửa buồng tắm thì áo khoác đã bay đến bên cạnh túi, còn phong thư thì nằm trên miệng. Từ bồn rửa tay đến tủ lạnh đủ khoảng thời gian cho phong thư được bóc ra và khi cắn miếng bánh mì đầu tiên thì Tùng Chi đã đọc được mấy dòng thư:

“Con yêu thương của bố! Bố mẹ đi vắng cả chắc con sống thật thường lắm, đúng không? Hôm bố về đơn vị, con đang ngủ, cong như một con tôm nhỏ. Trông thật tội nghiệp...”

Ôi, bố-Tùng Chi thầm nghĩ- đã hai mươi ba tuổi rồi mà đọc thư bố lúc nào con cũng phải nghĩ đến một điều gì đó để nước mắt không chảy ra, để còn đọc tiếp. Mẹ giờ này đang làm gì nhỉ. Một tháng đi Ma-lai-xi-a quả là dài...

“Trưa nay, cậu công vụ đưa cho bố một tờ báo có bài phỏng vấn con. Nó và mấy cậu bạn mê thơ con. Đó là một điều lạ với bố. Vì thơ con- theo bố- không trữ tình như thơ Xuân Diệu khi xưa để thanh niên mới lớn nắn nót chép vào sổ tay...”

Cậu công vụ của bố trông thế nào nhỉ? Chắc chỉ 18 tuổi và mặt thì bung ra sữa...

“Nhưng bố muốn nói đến bài phỏng vấn. ảnh con, và rõ là cô phóng viên có cái tên dài thượt kia muốn nói đến con mà bố không nhận ra. Nói thế nào nhỉ. Bố như bị người ta ấn vào tay một đĩa con gái bị đánh tráo!”

Ôi, bố. Thì con cũng đang bị cái cảm giác ấy ám ảnh đây. Chợt như cô sợ khi lá thư không còn là vị cứu tinh nữa... Nhưng không sao, bố đang hiểu mình đây- cô nghĩ.

“Bố đọc tất cả những thơ con đã in trên các báo. Thơ toát ra một cá tính mạnh. Trong các bài phê bình, người ta hình như mê và chê cái chất thông minh hơi thất thường kia và cho rằng đó là con. Nhưng bố biết, đó không phải là con. Con yếu mềm và dễ tổn thương. Nhưng tai hại thay. Người ta vẫn nghĩ rằng “văn chính là người”. Trước khi con làm thơ thì bố cũng nghĩ thế. Và con bị chính quan niệm đó của các nhà phê bình- và ngay cả của tác giả bài phỏng vấn này- nhào nặn lại thành một con người khác, không phải là Tùng Chi của bố...”

Bố ơi, thì ra trong nhà, con và mẹ hay bắt nạt bố...

Tùng Chi bắt đầu bất lực, cô thấy nghèn nghẹn ở cổ.

Mẹ bảo: Hai mẹ con mình giống tính nhau. Ai cũng mạnh mẽ, còn ông Tướng- là mẹ nói bố- lại thùy mị, nét na...

Ngay cả chính con cũng hiểu nhầm con, bố ạ. Con cũng nghĩ như mẹ. Chỉ có bố là không bị “số đông chi phối”.

Hôm mẹ ra đi, ở sân bay, hai người có “cá tính mạnh” thì khóc sụt sùi. Còn “ông Tướng thùy mị nét na” của mẹ lại tỉnh táo dạn dõ mẹ từng tý một. Khi trên đường trở về Hà Nội, sau khi bố trở tài cho con người ngoại, thì đến lượt bố ngồi nhớ mẹ. Tranh thủ lúc đó con ngắm trộm bố và thầm nghĩ, sau này không biết mình có lấy được một người chồng tuyệt vời như bố đối với mẹ không?

Bất giác, Tùng Chi ngồi vào máy tính từ lúc nào và trên màn hình đang hiện ra những dòng thư của mẹ.

“Tùng Chi con. Biết con hay về muộn, mẹ cũng bận chút việc nên mười giờ đêm, mẹ mới ngồi nói chuyện với con. Thế nào, nhà thơ của mẹ đã “mềm ra” được chút nào chưa, hay vẫn “gai góc” như cũ? Được nhiều người đọc khen thì người chê cũng lắm.

Lắm lúc đọc những bài phê bình ấy, mẹ thấy lo cho con. Có ai lại thích chê đây, không biết rồi con có vượt qua được không? Mẹ cũng không biết khuyên con như thế nào. Mẹ không biết làm thơ. Nhưng mẹ nghĩ, muốn thơ hay, chắc không thể viết theo ý người khác được, đúng không?”

Ôi mẹ. Ở nhà có bao giờ mẹ để ý đến “thơ thần” của con đâu. Mà sao mẹ nhận xét hệt như các giáo sư khoa ngữ văn nơi con đã học thế...

Lá thư bỏ lật một vòng che lên “con chuột”:

“Và khi đọc bài báo, bố chợt nhận ra, nếu “thơ là người” thì con đã bị phân thân thành hai nửa: một chút bạo liệt nhập thân trong tâm hồn thơ của con, điều mà hầu hết người ngoài khẳng định đó là chính con và họ khen chê nửa ấy. Nửa còn lại, là con gái Tùng Chi của bố, luôn như bị ngay cả vô thức của con làm cho khuất lấp đi, nhưng bao giờ bố cũng nhận ra: nhỏ nhoi và yếu đuối...”

Bắt đèn bố, con lại rung rung rồi đây. Mẹ thì phát hiện ra nửa “con người thơ bê ngoài” của con, còn bố thì nói như đọc tên “nửa còn lại thăm sâu và ẩn dấu” trong con... Nhưng mà, ngay cả nửa ấy con cũng chỉ phát hiện ra khi nghe bố nói. “Vô thức” chẳng, đó là chữ của bố dùng. Vâng... tức là bố lại đúng, chà!

Chợt màn hình đen lại rồi mấy cái biểu tượng bay lượn như những con bướm. Tùng Chi bắt giắc gõ phím *Enter*: *“Những khi bố về, con nhớ chăm sóc bố thay mẹ nhé. Trong nhà mình, bố là người thiết thời nhất đấy. Không có ai bầu bạn, chỉ luôn nghĩ cho mẹ con mình...”*

Ôi, mẹ lại cũng làm con rung rung... Nhưng con với bố thân nhau đấy chứ. Chỉ cần nhìn thấy bố nheo mắt hóm hình cười là con biết bố biết tỏng con nghĩ gì rồi. Con làm tàng với thơ chứ chịu, không làm sao cứng rắn trước bố được.

Thì ra, ai không hiểu mình thì mình bắt nạt. Người đọc thơ mình (*cả mấy ông phê bình*) không hiểu được mình? Bạn bè bảo: *Sao cậu không ghé?* Vì mình vô can, họ đang nói ai đó. Không phải mình (!)...

“Con nhớ dành thời gian mà dọn dẹp nhà cửa. Ở nhà mẹ còn nhìn thấy mà dọn hộ. Không có mẹ, một tuần bố mới về lại mệt vì dọn dẹp cho con...”

Tùng Chi chợt bật cười nhìn lại cái túi và áo khoác nằm co ro ở một góc Xa lông. Cô bắt giắc đứng dậy treo áo vào tủ, mắc túi lên giá. Đưa mắt nhìn lướt căn phòng, cô hài lòng: không đến nỗi tệ lắm...

Chợt chuông điện thoại reo vang. Cô ngược nhìn đồng hồ trên tường: 12h 23 phút. Tiếng đầu giây bên kia: *“Chào nhà thơ. Cứ sợ em đã đi ngủ rồi...”* Là nhạc sĩ ăn khách Lâm Nhuận Phát, cái tên nghe như minh tinh Tàu - Tùng Chi nghĩ. Cô hiểu ngay ra sự thay đổi ngoạn mục của tình thế: *“Chào anh. Em đang chuẩn bị...”*

Cô chờ một câu trả lời và đã nghe được nó: *“Đồng ý tiếp tục cộng tác như yêu cầu của em. O.K!”* Cô cố kìm để không reo lên, và câu trả lời nghe như gió thoảng: *“O.K!”*...

Cơn buồn ngủ bắt chợt kéo đến. Vẫn còn kịp nghĩ: *Nếu mai bố về chắc lại thấy mình cong như một con tôm đã luộc giở...* Tùng Chi thậm chí không biết mình đã rơi xuống đúng tấm đệm in hình những con chuột Micki chưa. Điện vẫn sáng và những con bướm trên màn hình đen thăm vẫn bay bay... **2004- P-N-H.**

Bỗng dưng nhớ lại..

(Hay xuất xứ của một truyện ngắn)

Tháng 10 năm 1972, thời chiến, đơn vị đóng ở Thanh Yên, Thanh Chương. Ăn uống sinh hoạt theo đơn vị, còn thì chia nhau ngủ nghỉ ở các gia đình. Mình trọ ở nhà một bà mẹ có một thằng anh là bộ đội phục viên không hiểu sao rất hay bất mãn, còn cô bé út thì hồn nhiên xinh xắn, đang học cấp 3.

Từ hồi còn học phổ thông, mình luôn được các bà mẹ của bạn học yêu quý, còn các cô em gái tuổi teen thì thần tượng (tự nhiên thế, không giải thích được). Ở chỗ trọ mới này cũng vậy, bà mẹ chiều lắm, coi như con giai, luôn phần cho thức gì đó để ăn thêm. Mẹ bảo bé út nó bắt để phần anh đấy. Mẹ có vẻ cưng chiều cô út vì bố mất khi em còn bé. Đặc biệt, từ khi được anh bộ đội kèm cặp mỗi tối, mẹ thấy em chăm học và học khá hẳn lên...

Nhà mẹ bên này sông Lam, qua một bãi dâu xanh ngắt ngắt thì đến bến đò sang bên kia là xã Thanh Lâm. Hồi mới nhớn đi học, rồi đi bộ đội, sau này vào đại học, thậm chí cả khi có người yêu rồi cũng vậy, mình hay buồn vô cớ? Khi trọ ở đây, mỗi khi buồn buồn như vậy, mình lại lang thang đi dọc theo bãi dâu xuống bến đò chiều, cảnh và tình cứ mang mang sầu cô liêu...

Sau này nhớ lại, tức cảnh sinh tình, bèn kết hợp với nhiều trải nghiệm riêng mà viết nên truyện ngắn lấy bối cảnh chủ yếu là bến đò này và em gái nhỏ năm xưa, đặt tên truyện là “Một sợi tơ vương”. Một phần truyện này và mấy truyện ngắn khác sau đó được lồng ghép vào Tiểu thuyết (viết dở) của mình. Qua trải nghiệm này, tôi hiểu được vì sao Murakami viết nên cuốn tiểu thuyết trừu tượng về tình yêu “Rừng Na-uy” mà chỉ nhờ cảm hứng từ một truyện ngắn con con trước đó... ☺

Dưới đây là truyện ngắn “**Một sợi tơ vương**” của tôi.

Một sợi tơ vương

Posted on 11/01/2012

Truyện ngắn của
Phạm Ngọc Hùng

Hằng vừa xuống đến sân trường thì trời đổ mưa to. Cô đã cố làm bài thi thật nhanh để ra sớm tránh cơn mưa mà không kịp. Đành lùi lại trú dưới mái sảnh, trên bậc lên xuống. Cô ngao ngán nghĩ “Rồi không biết có tạnh sớm cho mà về thăm bà ngoại không...”

Mưa như có vẻ nặng hạt hơn. Sân trường giờ học chiều còn đang vắng người. Nước trong sân đã xâm xấp và muôn vàn bong bóng bập bênh, vỡ đi rồi nở lại trong mưa... Không hiểu sao, mỗi khi nhìn màn mưa giăng giăng với những bong bóng nước dập dềnh, một ký ức buồn lại trào dậy trong Hằng.

Có lẽ là nó gắn chặt với lời ru mà Hằng nghe được trong một chiều mưa đã lâu lắm, khi Hằng mới chỉ mười một tuổi, đang học lớp 6: “*Trời mưa bong bóng phập phồng. Mẹ đi lấy chồng em ở với ai*”. Cái tin người mẹ thân thương của mình sẽ đi lấy chồng cũng đến với Hằng trong một buổi chiều mưa như thế này...

Chợt Hằng giật mình, có ai đó đã hỏi cô dường như không chỉ một lần: - Cần áo mưa mà về không bé oi? Hằng chợt tỉnh như vừa giữ mình ra khỏi một ký ức buồn.

Cô nhìn cậu chàng bảnh trai trông vẻ tử tế đang đứng trước mặt và thầm nghĩ: “Anh ta là ai? Đã từng biết mình hay chỉ Ga- lăng một chút để lấy le vậy thôi?”

Hai năm học hệ dân sự trong Học viện Kỹ thuật Quân sự này, Hằng ít giao du hơn những bạn khác cùng lứa ngoài Sư phạm, Ngoại thương hay Kinh tế... Một phần do môi trường học tập ở đây khá đặc thù, có vẻ yên tĩnh, thuận lợi cho việc học tập hơn.

Phần khác, Hằng có tâm tư riêng của mình, do vậy mà cô sống có vẻ hướng nội, như mọi người vẫn đánh giá về cô như vậy... “Tuy nhiên, rõ ràng là mình cần áo mưa thật... biết trả lời sao đây?”

Hằng lúng túng, nhưng vốn tính ương bướng - như bà ngoại vẫn thường bảo vậy- cô chọn phương án trả lời bằng một câu hỏi, vừa thách thức, vừa thăm dò: - Cần thì sao mà không cần thì sao?.

Anh chàng nghe câu hỏi như sững lại một chút rồi bồi hồi: - Là tôi thấy em như u sầu và có vẻ như đang sốt ruột đi đâu đó...

“Vô lý- Hằng nghĩ- mình đang nhớ lại một kỷ niệm buồn thật. Nhưng như vậy đâu có giống như đang sốt ruột đi đâu đó?” Đồng thời, Hằng cũng linh cảm thấy vẻ chân thành ở người con trai này...

Cô thú thực: - Em đang muốn ra bắt xe về thăm bà ngoại ốm... Chàng trai như chỉ chờ có thế. Anh ngó ý cho Hằng mượn chiếc áo mưa của mình, lại còn cẩn thận đề nghị sẽ đi cùng để bắt xe cho Hằng.

Hằng nhìn trời mưa như ngày càng nặng hạt hơn, ngần ngại: - Em đi một mình thôi. Nhưng... rồi anh về nhà bằng cách nào?

Anh cười nhẹ nhõm: - Nhà anh ngay đây thôi mà- anh nhìn sâu vào mắt Hằng, với một vẻ chân thành- bọn anh trọ hai đứa trong xóm trọ sinh viên ngay sau ngôi trường này, anh không phải vội đi đâu cả. Hiện anh đã làm xong luận văn tốt nghiệp...

Hằng tin vào linh cảm của mình: “Hết năm cuối mà có vẻ hiền nhỉ”. Cô thầm nghĩ rồi thay lời cảm ơn bằng mấy lời giới thiệu vắn tắt: - Em vừa thi hết kỳ 4, lần này về thăm bà, chắc nghỉ hè luôn. Anh cũng học trường này...?

Chàng trai như hiểu ngay câu hỏi của Hằng, nhiệt tình bắt chuyện. Vẻ hóm hỉnh như muốn người đối thoại với mình vui lên một chút: - Anh học khoá đầu tiên của hệ dân sự trường này, ngành cầu đường, oai không? Bố anh cũng học trường này ra, đã hơn ba chục năm rồi, cũng ngành cầu đường, nhưng hệ Quân sự. Hiện ông làm việc trong một Binh đoàn xây dựng lớn. Ông ca ngợi truyền thống dạy và học ở trường này và khuyên anh thi vào...

Chợt như nhớ ra, anh trao áo mưa cho Hằng - Thôi chết, mãi chuyện nên quên mất... Em tranh thủ đi luôn kéo về nhà mượn quá...

Hằng chợt thấy phấn chấn hẳn lên: - Thì ra, kết bạn là thế này đây, thật là thú vị... Hằng hơi đỏ mặt khi nghĩ vậy và cảm thấy yên tâm lúc anh chàng giúp mình khoác áo mưa. Cô bước ra khỏi mái sảnh ngôi trường trong một tâm trạng nhẹ nhõm. Khi quay lại, khuôn mặt anh đã nhòa lẫn trong màn mưa.

Lúc đó, chàng trai không hề biết là mình đã kịp lưu lại hình bóng trong tâm trí Hằng, cho dù chỉ như một sợi tơ vương...

Bà ngoại rất mừng khi thấy Hằng về. Nhưng bà lại bảo: - Sao cháu lại bỏ học mà về. Bà ốm tý chút rồi khỏe ngay thôi mà. Rồi như tiện thể, bà nói tiếp như đọc lời một bài hát: *“Bà già sáng nắng chiều mưa...”*

Cô Hảo hàng xóm, là cô giáo Tiểu học trường làng - cũng là bạn của cô Lan và mẹ-thường sang với bà. Cô bảo, bà ra bãi hái dâu về thì gặp con giông bất ngờ. Lúc đi thì trời râm mát, không mang nón toi theo, tội nghiệp...

Buổi tối, Hằng đánh gió cho bà bằng tóc rối với lá trầu không ngâm trong rượu. Hồi xưa, mẹ thường đánh gió cho bà cũng bằng lá trầu không, nhưng ngâm trong dầu hoả. Bà bảo: - Dùng rượu cũng được, cho nó thơm nhà. Mấy lại, cháu đánh dầu hoả rồi tối lại không chịu nằm cùng bà già thì chán chết...

Hằng nũng nịu: - Bà cứ nói thế, hồi xưa thì sao... Chợt Hằng nhăn mặt: - Sao bà ốm, *người ấy* không về thăm bà?...

Từ sau cái buổi chiều mưa ấy, Hằng không nói từ “mẹ” bao giờ. Còn bà thì như đã quen với cách Hằng gọi mẹ như vậy. - Biết làm sao được, con bé này nó còn bướng hơn mày ngày xưa nhiều. Bà nhiều lần trả lời vậy khi mẹ đến thăm, phàn nàn là “cái Hằng nó còn giận con đến bao giờ?”

Bà trở mình, ôm lấy cô cháu gái: - Mẹ cháu phải đưa lao động đi Ma-lai-xi-a. Cô Hảo bảo hôm qua mẹ gọi điện nhờ qua nhà cô ấy, nói là một tháng nữa mới về. Khi nghe cô Hảo kể chuyện bà ốm thì khóc thút thít rồi bảo sẽ cố gắng về sớm hơn...

- Lại đi xa- Hằng dần dỗi- thế còn ông ấy, cũng đi xa nốt hay sao? Không hiểu sao, cứ ở với bà là Hằng lại hay dần dỗi mẹ như vậy. Phải chăng là dấu ấn nặng nề của chiều mưa ngày ấy ở nhà bà vẫn luôn ám ảnh, gọi cho Hằng nhớ đến mẹ chỉ với ký ức buồn?...

Bà cười, dí tay vào cái trán xinh xinh mà bà cho là “của cái nòi bướng”: - Anh ấy- bà gọi chồng sau của mẹ vẫn một giọng như ngày nào, một chút khách khí, một chút kính trọng- đang xây một cây cầu mới, nghe đâu là to nhất nước, tận tít trong Nam Bộ... Cô Hảo vừa bảo lúc chiều có gọi điện về hỏi thăm bà. Bảo là đang những ngày cao điểm, phải xong cầu trước mùa mưa, không về thăm bà được. Nhưng thế nào cũng dặn con trai về chơi thăm bà"... Hằng nghe nói khi ông ấy lấy mẹ, đã có một cậu con trai hơn Hằng ba tuổi...

... Bố lấy mẹ khi mới 23 tuổi, còn mẹ vừa tròn 20. Ban ngày bố tham gia công tác ở xã đội, mẹ hái dâu chần tằm và tham gia Phụ nữ xã. Chiều tối, bố cùng mẹ giúp ông nội chở đò trên con sông mà đôi bờ bạt ngàn là dâu xanh biêng biếc.

Hai năm sau ngày cưới, khi Hằng lên một tuổi thì bố xung phong đi bộ đội. Bố nói với ông nội là quân ta đang đánh lớn, nếu không đi bây giờ thì không chắc đã còn dịp nào mà đi đánh giặc.

Ông nội hỏi chi như thử lòng con: - Vậy ai giúp bố đưa đồ cho bà con hai bờ đi hái dâu, đi chợ? Không ngờ, như đã thông đồng trước, mẹ đưa mắt trao đổi với bố rồi đỡ lời ông: - Con sẽ rủ cô Lan – em gái kẻ bố, cùng chặn tằm với mẹ- thay nhà con giúp ông.

Ông lắc đầu. Đành vậy chứ biết làm sao...

Sau này, khi bố hy sinh, ông nội rất buồn. Hằng thì chưa có ý niệm gì về bố lắm, chỉ thấy ông nội rất chiều cháu và thường bảo rằng Hằng rất giống bố.

Bà ngoại bảo: - Ông buồn vì không có cháu trai nối dõi. Bố cháu bướng lắm. Bác trai cháu là liệt sĩ khi mới ngoài 20 tuổi. Nhà còn một con trai, xã đã yêu cầu đi bộ đội đâu mà cứ nói xung lên là ông nội đồng ý, rồi xung phong đi luôn... - rồi bà thở dài- Nhưng suy cho cùng thì cũng vì dân vì nước cả, có phải riêng gì nhà mình đâu...

Đến khi có giấy báo tử rồi, mẹ vẫn ở vậy nuôi Hằng. Ông nội nhiều lần nhờ bà ngoại khuyên mẹ đi lấy chồng, nhưng mẹ cứ lờ đi. Vẫn ban ngày hái dâu chặn tằm và hoạt động trong hội Phụ nữ xã, chiều tối rủ cô Lan đưa đồ thay ông.

Cho đến một ngày, khi Hằng lên 11 tuổi, một Công ty của quân đội xây xong một cây cầu rất to cạnh bến đò của ông nội. Trước đó, có một chú kỹ sư rất hiền hay nhờ ông nội hoặc mẹ đưa đồ qua lại khảo sát, chuẩn bị xây cầu.

Ông nội đã ngoài 70 tuổi, tuy chịu mất một công việc gắn bó cả đời mình, nhưng có vẻ vui. Ông bảo với cả nhà: - Ông vui vì bà con giờ đi lại không cần đò, đi đò vất vả và nguy hiểm những khi gió to sóng cả. Còn vui vì... - ông không nói tiếp, chỉ mỉm cười nhìn mẹ, lúc đó đang búi tóc rồi đem cơm vào bát cho Hằng.

Cô Lan hiểu ý ông, cười trêu mẹ: - Kia, đây bát rồi sao cứ đem thêm mãi thế chị Hồng? Hằng lờ mờ đoán ra câu chuyện khi mẹ nhìn Hằng rất lạ: “Thôi chết rồi- Hằng nghĩ- thì ra chiều nay chú ấy cùng một bác nữa trong đơn vị đến gặp ông và cô Lan là vì việc này. Thảo nào chú ấy có vẻ quý Hằng thế. Gần đây, khi cây cầu sắp được xây xong, thứ bảy, chủ nhật nào cũng thấy chú ấy đến chơi với ông... Ông rất mến chú. Ông bảo, đó là một người tốt, rất giỏi giang, lại là bộ đội. Vợ mất ngay sau khi sinh con trai, kiên trì ở vậy nuôi con... Mẹ thì bao giờ cũng pha nước xong rồi rủ cô Lan ra bến đò”.

Hằng không ngờ là mẹ... Tự nhiên, Hằng thấy như mình bị mẹ lừa, em hét lên khiến cho cả nhà bị bất ngờ - chỉ có mẹ là hiểu ngay ra tình thế - Sao con không biết? Con không chịu đâu...

Hằng nức nở khóc như người bị oan ức lắm: - Sao mẹ bảo sẽ ở mãi với con...

Cô Lan sững sốt nhìn ông. Ông ngạc nhiên nhìn mẹ. Mẹ nước mắt giàn dụa nhìn Hằng như van lơn: - Mẹ có lỗi với con, Hằng ơi...

Nhưng Hằng không nghe gì nữa, em chạy ào ra cổng. Một cơn giông chiều sầm sập đổ xuống như chỉ chờ có thế.

Hằng chạy thẳng về nhà bà ngoại, cách nhà ông nội chỉ một nương dâu... Gió quất mưa ràn rạt xuống những cành dâu xanh thẫm. Mưa nổi bong bóng trên con ngõ xâm xấp nước vào nhà bà ngoại. Hàng tre đầu ngõ vẫy mình...

Còn trong tâm hồn bé bỏng của Hằng chỉ duy nhất ám ảnh bởi lời ru của ai đó trong buổi chiều mưa ấy: “*Trời mưa bong bóng phập phồng. Mẹ đi lấy chồng em ở với ai*”.

“Phải rồi. Em ở với ai? Cháu ở với ai bây giờ? Bà ơi...”

Hằng run rẩy và nức nở trong vòng tay bà ngoại. Thế giới như sụp đổ trước mắt Hằng. - Bà ơi, mẹ bỏ cháu đi rồi...

Tối hôm đó, sau khi được bà lau khô, xoa dầu và ủ ấm, Hằng ngủ lịm đi trong lòng bà. Khi mẹ và cô Lan đến, bà ngoại bảo: - Hãy thư thư, để nó tĩnh tâm lại đã... Mẹ khóc như mưa trong bếp mà Hằng không hay biết gì.

Cô Lan và bà dỡ mãi, mẹ mới nguôi ngoai rồi đành gửi gắm Hằng cho bà, theo cô Lan về nhà như một kẻ mộng du...

Sau này, Hằng nghe nhiều người kể lại với bà ngoại. Mẹ khóc với ông nội, xin cho mẹ ở vậy để chăm sóc ông, cho trọn nghĩa với bố. Mẹ cũng bảo không muốn mất đứa con gái tội nghiệp của mẹ. Ông và cô Lan khuyên can mãi. Ông bảo: - Cứ tưởng cái Hằng nó biết rồi. Nó cũng có vẻ mền chú ấy, chú ấy là bộ đội như bố nó, lại là người tốt. Ông thấy yên tâm khi gửi gắm mẹ cho chú ấy...

Hằng thầm nghĩ: - Ông ơi, cháu cũng tưởng chú ấy tốt... Nhưng vì chú ấy mà cháu mất mẹ rồi thì biết nghĩ sao đây (?)

Cô Lan bảo: - Chị cứ yên tâm. Rồi cái Hằng nó sẽ nguôi ngoai thôi. Lớn lên nó khắc biết mà. Các anh trong đơn vị cầu bảo anh là một kỹ sư quân sự có tài, đã từng thi công rất nhiều cây cầu ở chiến trường hồi đánh Mỹ, lại rất được anh em mền phục. Anh có một cậu con trai rất ngoan, học giỏi, thương bố, và đặc biệt là rất mền chị...

Hằng nghĩ: “Ừ, thì được thêm một mẹ. Lại tốt như mẹ người ta, gì mà chẳng mền. Còn ta thì mất mẹ rồi, bà ơi...”

Rồi khi xây xong cầu và cưới mẹ, ông ấy đưa cả gia đình theo công trình mới, cách nhà ông nội đến dặm chục cây số. Nhà là một căn phòng của cơ quan ngăn cho ông kỹ sư cùng vợ và con trai.

Mấy hôm trước khi quyết định đi đến nơi ở mới, mẹ đến khóc với ông nội và cô Lan. Ông khuyên can mãi, hứa sẽ thường xuyên đến thăm Hằng thay mẹ (Từ chiều mưa ấy, Hằng ở luôn nhà bà ngoại), nó biết nghe lời ông, chỉ duy nhất... chưa chịu làm lạnh với mẹ.

Rồi đến lúc Hằng thi vào đại học. Cô Hảo và cô Lan tư vấn cho Hằng thi vào hệ dân sự, Học viện Kỹ thuật Quân sự. Cô Lan xa xôi bảo: “Anh trai của bạn cô là bộ đội, cũng có con học ở đó. Môi trường quân sự của nhà trường có ảnh hưởng khá tốt đến sinh viên, cho dù chỉ là hệ dân sự”.

Mãi về sau này, Hằng mới biết mẹ đã nhờ cô Hảo và cô Lan tư vấn, cũng chỉ lúc đó mới hiểu được cô Lan muốn nói đến ai...

Xa bà đi học, có lúc Hằng cũng nguôi ngoai, nhưng đó lại chính là nỗi đau của mẹ. Mẹ để cho Hằng một lá thư: “Hằng ơi, thà là hàng ngày con nhớ đến mẹ, ghét mẹ cũng được, nhưng con đừng dừng dừng với mẹ nhé. Mẹ chưa làm gì cho con hiểu và tha thứ được, chỉ cầu mong con sớm hiểu ra cho lòng mẹ thương con. Đừng quên mẹ đi như thế, tội nghiệp mẹ, Hằng ơi...”

Bà bảo: - Bây giờ mẹ cháu làm việc cho bộ phận tuyển chọn công nhân đi lao động nước ngoài của một Công ty chuyên xuất khẩu lao động, thuộc Binh đoàn xây dựng, nơi anh ấy làm việc, bận lắm. Và mẹ lại còn đi tận Ma-lai-xi-a nữa đấy...

Hằng ngủ quên trong lòng bà từ lúc nào. Qua những ngày ôn thi căng thẳng, lại vượt gần trăm cây số về với bà, Hằng như lạc vào một giấc mơ liên hoàn: Những bài học, bạn bè, thầy cô và đặc biệt rõ là hình ảnh chàng trai lúng túng và chân thành với chiếc áo mưa trên tay trong buổi chiều mưa... Bất giác, Hằng nở một nụ cười mơ hồ như trẻ thơ.

Rồi rất rõ ràng, Hằng cảm giác được một mùi thơm rất lạ trong giấc mơ. Tại sao lại có mùi thơm ấy nhỉ. Xem nào, mùi thơm này chỉ bay ra từ dưới mái che con đò của ông nội, từ be rượu nhỏ tí có cái nút bằng lá chuối, mà mẹ hoặc cô Lan cho vào túi cùng cặp lồng com. Và Hằng lách nhách vượt bãi sông ngút ngát là dâu xanh mang ra cho ông...

Bà ngoại nhòm dậy kéo màn xuống cho hai bà cháu. Khi nhìn thấy cái miệng Hằng cười, bà mắng yêu: “Cha bố cái con Tũn này, giống ai mà bướng khùng khiếm quá đi. Giận mẹ đến ngót chục năm rồi chứ chả chơi”...

Hằng giật mình nói mơ: “Sao ông lại mắng cháu”... Rồi cô lăn một vòng, ôm lấy bà ngoại đang vội lách mái vào tận mép trong cái giường đôi còn chưa kịp dặt xong màn...

Hai hôm sau, có một cậu chàng bánh trai vai đeo ba lô đựng toàn sách, dắt chiếc xe đạp thể thao, tay cầm tờ giấy ghi địa chỉ đi vào đúng nhà bà ngoại. Hằng sững sờ đánh rớt rễ rau muống vừa nhặt xong khi nhìn thấy cậu chàng bánh trai đó...

Tất cả như một cuộn phim chọt loé lên trong trí nhớ của cô về cái buổi chiều mưa ấy. Từng lời của anh chàng này bỗng như rõ mồn một bên tai cô, những điều mà không hiểu vì sao lúc đó lại chẳng hề gây cho cô một sự chú ý nào: “Bố anh cũng học trường này ra,

đã hơn ba chục năm rồi, cũng ngành cầu đường, nhưng hệ quân sự. Hiện ông làm việc trong một Binh đoàn xây dựng lớn...”

Tận trong sâu thẳm con tim Hằng, một cảm giác kỳ lạ nhói lên: “Có lẽ nào...”

Bà ngoại, lúc này đã khoẻ hẳn đang lúi húi vằn nồi cơm trên bếp rơm. Tiếng rất lạ của cô cháu ngoại thảng thốt: “Bà ngoại ơi”... khiến bà chột dạ chạy ra.

Như có linh tính, bà chột thoát như bị ngộp thở khi nhìn thấy một cậu trai trắng trẻo thư sinh, có khuôn mặt trông rất quen, tay vẫn giữ ghi-đông xe đạp, đang đứng sững ở trong sân, ngỡ ngàng nhìn bà rồi cũng thảng thốt kêu lên: - Bà ngoại ơi?...

... Hôm đó, phải mất cả nửa buổi chiều, Hằng mới linh cảm thấy một điều gì đó dường như là hạnh phúc đang đến với mình. Bởi mấy hôm nay, trong thâm tâm, Hằng đã nghĩ đến lúc phải về với mẹ...

Có thể ngẫu nhiên đến thế được chăng? Cậu con trai của “Anh kỹ sư quân sự” mà cô Lan từng nói đó lại chính là anh chàng bánh trai này. Người mà chỉ vô tình gặp một lần trong chiều mưa, đã để lại trong tâm trí Hằng một sợi tơ vương...

11/01/2012

Về quê một mình

Posted on 19/07/2012

(Tức cảnh sinh... thơ thân)

Làm nghề dạy học
Nên được nghỉ hè
Vợ con không nghĩ
Một mình về quê...

Về quê một mình
Như thời đi học
Bỗng dung... muốn khóc
Thấy mình đơn côi...

Con cái lớn rồi
Yên bề gia thất
Ông bà bắt đắc
Thành... vợ chồng son?

Thơ đại. Lớn khôn
Lấy chồng, lấy vợ
Thành ông, thành bà...
Chuyện đời muôn thừa.

Mà sao vẫn thấy
Một chút băng quơ
Một chút bã ngờ
Một chút than thở...

Đề lòng xốn xang...

19/07/2012

Bộ môn Nhiệt-Thủy khí

Posted on 30/06/2013

(Bộ môn Nhiệt Thủy khí nhân dịp 20 năm ngày thành lập)

1. Vài nhời đưa đẩy...

Nhiều lần gặp mặt Bộ môn với nhiều kỷ niệm thú vị cùng anh em bè bạn, nhưng mãi đến lần gần đây nhất, tôi mới giật mình vì mang tiếng là “dân Nghệ” như các đồng nghiệp trong Bộ môn phong tặng (Chỉ là do tôi thạo đủ thứ: quay phim, nhiếp ảnh, văn chương, vẽ vờ...) mà mình chưa bao giờ nghĩ đến việc lưu lại một chút tình của mình với anh em và giữa anh em với nhau trên giấy trắng mực đen...

May mắn là gần đến cái ngày sắp phải kêu lên: “Thế là từ nay, ta không còn được ra sân ác ê, và ngồi cùng nhau tán dóc nữa (riêng dạy thì vẫn đều đều). Trời xanh thăm thăm, hận này biết bao giờ nguôi”, tôi đã kịp tặng Bộ môn một bức tranh phong cảnh do chính tay mình vẽ bằng sơn dầu trên toan khổ vừa, không chỉ được “người nhà” ngợi khen mà tiếng thơm còn lan ra các đơn vị phòng ban khác.

Nghĩ vậy, hôm nay tôi quyết định “chiềng làng” bài viết này, hy vọng nó không quá chán đến mức khiến cho anh em trong Bộ môn thất vọng, cho là mỗ tôi chưa dốc hết nhiệt tình. Vài nhời đưa đẩy, thay dầu bôi trơn... hihi... ☺

2. Bộ môn Nhiệt Thủy khí: Những con người...

Bộ môn NTK gồm mấy nhóm môn học ghép lại, rồi lấy ngày ký quyết định thành lập 15/12/1990 làm cột mốc tính ngày kỷ niệm hàng năm. Nói vậy nhưng phải đến tận ngày 15/12/2010, sau tròn 20 năm, Bộ môn mới chính thức tổ chức lễ kỷ niệm ngày thành lập một cách bài bản. Nghĩa là thông qua Khoa, qua Học viện và mời khách VIP từ các đơn vị, nhà trường, Học viện, học viên cũ các khóa... về Học viện KTQS tham dự.

Buổi lễ được Bộ môn chuẩn bị khá công phu với sự ủng hộ hết mình của anh em, đã diễn ra khá bài bản, chu đáo và để lại dư âm tốt trong Khoa và Học viện. Tôi kỳ công thiết kế một Slideshow bằng Power Point theo một kịch bản mô tả những hoạt động chính của Bộ môn ở những giai đoạn đặc biệt với nhiều hình ảnh minh họa và thuyết minh rất sinh động, được cả Bộ môn duyệt thông qua và khen ngợi. Ở thời điểm đó, thực hiện được Slideshow như vậy được coi là một cố gắng rất lớn...

Nhưng cái được cơ bản nhất, theo chúng tôi là sau những ngày cùng nhau chuẩn bị cho lễ kỷ niệm, đã tạo cảm hứng cho truyền thống gặp mặt thường xuyên của Bộ môn, “nhẹ” thì tổ chức ở vài nhà hàng “ruột” cạnh Học viện, “vừa” thì ra ngoại tỉnh gần như lên Bắc Ninh, Vĩnh Phúc, Gia Lâm, Long Biên... “nặng” thì đi Côn Sơn Kiếp Bạc, Lạng Sơn... Khiến cho không khí giao lưu trong Bộ môn hết sức sôi động, giúp cánh giáo viên trẻ sớm hòa đồng với các Thầy cũ, tạo điều kiện thuận lợi cho các em bước đầu thực hành dạy dỗ các lứa sinh viên vốn vừa hôm qua còn là đồng đội của mình trong các hoạt động của Học viện.

Từ sau ngày kỷ niệm 20 năm thành lập, mặc dù Bộ môn có nhiều biến động về quân số do Thầy mới về, Thầy cũ đi, Thầy ở các Học viện nhà trường khác về Bộ môn tạm trú làm Thạc sĩ hay Tiến sĩ thì thành phần chính của Bộ môn vẫn khá ổn định và đó chính là nòng cốt giữ cho Bộ môn luôn giữ được nhịp điệu hoạt động giao lưu đều đều và không ít lần bùng lên sôi nổi...

Trong số những người “giữ lửa nhiệt tình” cho Bộ môn, trước hết phải kể đến Mr. Hiếu, chủ nhiệm Bộ môn, một In-ze-nhe-rơ, rồi sau đó là Dr. từ Nga về. Cổ nhân nói “Nhân vô thập toàn” nhưng trong số những cái toàn mà thầy Hiếu sở hữu, cái “toàn” quan trọng mà tôi biết rõ là khả năng tổ chức các cuộc gặp mặt vui vẻ có tác dụng gắn kết các thành viên trong Bộ môn. Một đặc điểm mà nếu thiếu ở một thủ lĩnh thì hoạt động tinh thần của một tập thể sẽ là một con số không tròn trĩnh, mà hệ quả của nó là sự kém sức sống trong các hoạt động khác, trong đó có hoạt động chuyên môn của một đơn vị.

Thầy Hiếu là người đặc biệt khi một nách 3 cậu giai nhón tướng mí cả một cô vợ đảm đang, xinh đẹp. Đặc biệt, trong số ba cậu giai, có một cặp sinh đôi năm nay thi vào đại học, cậu cả học năm cuối Đại học Kinh tế Quốc dân. Cả ba đều học rất giỏi, từng là học sinh những trường Phổ thông chuyên lớn ở Hà Nội. Thầy Hiếu dạy Nhiệt Kỹ thuật, lại có ba cậu giai, chắc sợ mang tiếng “xoi hết lộc Boy” của nhóm Nhiệt hay sao đó (Sorry. hihi...) nên khi có thời cơ, thầy bèn chuyển sang dạy môn Thủy lực, “nhường lại” cho Thầy Lê Công Cát những ăm ức của cánh sinh con một bề... gái trong nhóm Nhiệt.hihi...8)

Một nhân vật mà không chỉ trong Bộ môn, Khoa, Học viện, mà ngay cả các Học viện, nhà trường khác có nhiều người biết đến là Gs Phan Nguyên Di, nguyên chủ nhiệm Bộ môn Nhiệt Thủy khí, làm Tiến sĩ bên Đức về những năm 196X. Vì Thầy là người hướng dẫn cho rất nhiều thế hệ nghiên cứu sinh trong cả nước ngành Toán cơ hay các lĩnh vực Kỹ thuật có sử dụng toán cơ làm công cụ nghiên cứu. Tôi cũng là một trong số những thầy giáo trong Bộ môn được

Thầy bồi dưỡng kiến thức để dạy về một trong những môn học khó nhằn nhất của các thế hệ học viên Cao học hay nghiên cứu sinh và đương nhiên là cả sinh viên đại học buộc phải học, đó là môn “Cơ học môi trường liên tục”. Sau đó, tôi khăn gói quả mướp về Bách Khoa theo học một lớp chính thức dành cho giáo viên các trường đại học trong cả nước về giảng dạy môn học này. (Trộm vía Thầy, tôi có nói đến môn học này và nhắc đến Thầy và cả Dr. Hiếu trong một bài “Đỗ khéo”, ngay trong tập này...).

Đặc điểm đáng nể (và đáng iu nhất) của Gs Tiến sĩ Phan Nguyên Di là chỉ ra ngay tức khắc những sai sót trong các công thức toán cực kỳ phức tạp trong bản thảo nào đó được nhờ đọc của không chỉ của các học trò làm nghiên cứu sinh của thầy mà còn của đôi vị Gs khá nổi tiếng cả nước (nhưng không phải về Toán cơ) mà nhiều người trong giới khoa học biết. Thầy hồn nhiên chê rằng các vị Gs đó không biết làm toán, rồi khiến chúng tôi lác mắt khi dẫn ra nhoay nhoáy hàng vài trang giấy hay kín cả cái bảng phấn to đùng những phép tính dài dòng một cách hết sức mạch lạc bằng một thứ chữ đẹp mê hồn (mà lú các Thầy cô sau này đã để... thất truyền) để dẫn ra một cái công thức đúng chỉ nhõn... nửa dòng!

Thầy Lê Công Cát cũng là một Gs Tiến sĩ về Năng lượng học Nga về, ở Bộ môn thầy chuyên dạy môn Nhiệt kỹ thuật và các môn liên quan. Thầy cũng có nhiều học trò là nghiên cứu sinh từ Học viện Kỹ thuật Quân sự và các Học viện nhà trường khác về tạm trú ở Bộ môn. Khác với Gs Di, một “Độc cô cầu bại” trong lĩnh vực Toán cơ, Gs Cát gắn với nhiều hoạt động mang tính ứng dụng chuyên ngành của mình ở các đơn vị trong và

ngoài Quân đội. Điều nổi bật nhất ở Thầy Cát mà tôi nhớ không phải trong lĩnh vực học thuật (chỉ là vì tôi không thạo ngành của Thầy, không dám phát biểu văng mạng. hihi...) mà ở chỗ Thầy có đến tận 3 cậu giai lộc ngọc (rõ là hay cho cái nhóm Nhiệt này: Giai thì tuyên giai, gái thì tuyên gái, không có lem nhem... hihi...), tiêu tốn rất nhiều tâm huyết của Thầy.

Nay thì cả ba đều đã ám chỗ của từng người nên nếu muốn, thầy có thể thoải mái phiêu du với những dự án thực tế của mình. Điều đáng nói là khi Thầy về hưu thì tôi độc chiếm vị trí ông nội duy nhất trong Bộ môn!!! Đó có thể gọi là niềm vui bé cho một vai trò nhón. Nay đến lượt tôi về hưu, ghế đó hiện đang Empty, có lẽ chỉ còn chờ thời khắc “chuông reo” là Dr Hiếu trình trọng ngôi vào....hihi...

Thầy Cù Huy Thành là học viên khóa 23 của Học viện, là học trò cũ học môn Thủy lực của tôi. Đẹp giai nhưng vừa xinh con (chứ không to con, thô thiển?), thầy Thành thuộc típ người nhỏ nhẹ, thâm thúy và khéo giao tiếp. Vì dạy môn Kỹ thuật Nhiệt, nên cũng không tránh khỏi bị Thầy Cát át vía (trộm vía thầy Cát ạ... hihi...), chỉ có nhón hai cô con gái, thêm vợ là 3 gái nên nhà hiện đang “âm thịnh dương suy”. Nhưng hiện giờ là Sếp nhón của Khoa Cơ khí, nên chắc phải tạm hoãn cái sự sung sướng “mơ về ngôi nhà và những cậu bé”, đành bầm bụng (bự) đợi thời cơ nào đó nếu vẫn còn kịp... giữ tay?

Đạo vừa lên Phó khoa, cách đây vài năm, thầy Thành từng thiết kế một cưa dạy Máy Nhiệt và Máy thủy lực cho Cục kỹ thuật Hải quân, nhờ đó mà tôi có dịp mang “hàng xách tay” là bà xã chu du một chuyến kết hợp công tư, từ Đà Lạt qua Nha Trang rồi về Học viện Hải quân... Nay lên tiếp một nấc thang cấp Khoa, hôm rồi gặp thầy Thành nhân liên hoan tổng kết Bộ môn, tôi thấy thầy bắt đầu tỏ ra bận rộn với cái bụng đang bắt đầu trở nên khó bảo của mình...hihi...

Thầy Đặng Quang Văn xuất thân là học viên Khóa 20 (cũng thuộc lứa học trò của tôi ở Học viện KTQS là từ khóa 14-15 cho đến kỳ vừa rồi là khóa 45) ngành Công trình của Học viện Kỹ thuật quân sự (có cậu em ruột tên Hải là Trung tá Phó đoàn 87 mà tôi từng kể trong “Chuyện mới về những người bạn cũ” viết về lớp Báo chí khóa 3). Văn là một Na-po-le-on xét về ngoại hình; là một em út của Bin-Ghét xét về mặt kiếm tiền từ chuyên môn ngành Công trình của mình (do đó nhiều khi là Mạnh Thường Quân của Bộ môn vì đứng chủ chi nhiều cuộc nhậu); là một Thầy giáo khá tự tin trên bục giảng xét về mặt cọ xát thực tế trong lĩnh vực Cấp thoát nước, Công trình và các dự án thiết kế đã được ứng dụng; là một người cha tốt của hai con một giai một gái; là người chồng ngoan (hihi...) của cô vợ rất nét, đang là giảng viên Triết của Học viện Chính trị Quốc gia...

(các thầy Bộ môn tôi, dường như ai cũng được cấp giấy chứng nhận chồng ngoan thì phải... hehe...).

Nét đặc biệt của thầy Văn là mỗi lần Bộ môn tổ chức liên hoan xa gần, đều là cánh tay phải của Mr. Hiếu vì cái tài sai khiến “đám âm binh chân dài” xinh đẹp (kể cả một vài bà chủ) cài cắm trong các nhà hàng. Rất tiếc là nhân vật quan trọng này của Bộ môn đã bị Bộ quốc phòng điều về, “giam” trong Thành để phát huy cái chức năng thiên phú là Quản lý các dự án về Công trình xây dựng, vốn là điểm mạnh của thầy ý.

Thầy Nguyễn Trung Định vốn là sinh viên lớp Xe tăng khóa 21 của Học viện KTQS, là học trò cũ môn Thủy lực của tôi, giờ đã là Tiến sĩ, dạy môn Kỹ thuật Nhiệt. Thầy này có cái số đỏ là chụp hình rất ăn ảnh do có cái trán hói rất bắt sáng (một cặp kính cận trên khuôn mặt cũng có đặc tính này) nên luôn luôn nổi ven sáng quắc, là thứ mà khi chụp ảnh hay quay phim, các cameramen như tôi rất sướng. Thầy Định rất vui tính và phong độ, nhà có hai cô con gái xinh đẹp, thêm vợ là ba gái nên trong nhà cũng “âm thịnh dương suy”, sợ vợ (hay cung vợ?) thôi rồi.

Vợ thầy Định là cô giáo dạy Hóa rất mả, trước dạy PTHH Đinh Tiên Hoàng, sau về làm cô giáo ở Trường Đại học SP. Ngoài giờ ở trường, cô chuyên luyện thi đại học tại nhà, rất có uy tín, học trò luôn luôn đông nghịt. Câu nói nổi tiếng của cô vợ hồn nhiên và đáng iu này dành cho thầy Định mà thầy chàng thường khoe với mọi người trong Bộ môn mỗi khi vui chuyện một cách rất tâm đắc, do đó ai cũng biết là: Anh Định thì em “đập phát chết ngay”? Câu này đa nghĩa, ẩn chứa nhiều hàm ý khá thú vị... hehe. Thế mới biết, người biết trào lộng điểm yếu của mình như thầy Định, chứ không phải kẻ giấu giếm điểm yếu của mình trước vợ, mới là người thực sự mạnh!

Eo oi, vẫn còn nhiều Thầy quá mà mỗi tôi mệt vãi rùi. hihi... Để tôi rút ngăn ngăn lại vậy, sorry. Thầy Vũ Văn Chiên, cũng là học viên Học viện KTQS. cùng lứa học trò của tôi, vừa làm Tiến sĩ bên Nga về. Thầy Chiên hiền lành chín chu và cũng dạy Nhiệt kỹ thuật nên cũng như Thầy Định, bị Thầy Cát át vĩa (lại trộm vĩa thầy Cát...hihi...), chỉ nhõn hai cô con gái nên xem ra vẫn chưa bít “ăn làm sao, nói làm sao” với các cụ nhà bi giờ? Hồi chưa đi làm nghiên cứu sinh, ở Bộ môn trông thầy be bé xinh xinh, đi Nga về thầy béo ra nên bệ vệ trông thấy, chỉ cái nét hiền lành duyên dáng thì vẫn y chang, không hề đổi thay...

Thầy Trịnh Trung Tiến cao to đẹp giai, răng khênh, học viên lớp Công trình khóa 30, là học trò môn “Cơ học môi trường liên tục” của tôi. Thầy Tiến có thể xếp vào loại

“tảo hôn” trong Bộ môn, vì vừa ra trường đã bắt vợ, hiện là một cô giáo bên trường Thủy Lợi, vốn là bạn học từ thời phổ thông. Thời sinh viên Học viện KTQS, thầy Tiến học rất mả, từng đoạt giải nhất kỳ thi Olympic môn Toán năm nhất hay năm nhì gì đó, có cái bằng vẫn treo ở nhà riêng.

Thầy Tiến dạy Thủy lực Công trình chứ không dạy Nhiệt nên tránh được vía thầy Cát, một gái một giai “ngon lành cành đào”, như thiên hạ hay biu thế. Thầy cùng với Đặng Quang Văn là cánh tay phải của Mr. Hiếu trong các cuộc du hý của Bộ môn, là tay “đi chợ” chuyên nghiệp ở nhà hàng, trong các cuộc liên hoan nhậu nhẹt...Hihi...

(Khá đủ mặt anh tài ở đây. Hàng đầu: Thầy Quế, thứ 3 trái sang. Thầy Văn ngoài cùng phải. Hàng sau, từ thứ 3, trái sang. phải: Trung Dũng, Mạnh Hùng, Mỗ tôi và Trung Tiến...)

Thầy Quế là Tiến sĩ (ở Nga về) từ Học viện Không quân về Bộ môn, được phân dạy môn Khí động lực học và Cơ học môi trường liên tục cho cả sinh viên lẫn Cao học. Từ đó, tôi được (bị) chia tay môn “Cơ học môi trường liên tục”, môn học ngón khá nhiều tâm huyết của tôi, nhưng lại từng tạo cảm hứng cho tôi viết bài “Dễ khéo” đã nói ở trên, được khá nhiều người đọc rồi thích, dẫn trong link 1 cuối bài này. Hồi Thầy Quế còn chưa về Học viện KTQS, một dạo tôi được mời lên dạy Thủy lực trên Học viện Không

quân Sơn Tây, ở tạm phòng thầy Hon (một sinh viên cũ của tôi từ Học viện KTQS), thầy Thầy vốn hiền lành, ít nói. Hết dạy xong, thầy Quế lại về phòng ngủ, đợi xe chiều về lại đất Hà thành, nên cũng chẳng nói chuyện được với nhau.

Sau này đôi lần đi chấm thi Olympic môn Thủy lực, tôi có gặp thầy Quế nhưng cũng ít chuyện trò. Đến khi về cùng Bộ môn, thầy tham gia giảng dạy vài môn và chịu khó đi chơi các nơi với cả Bộ môn và rất hòa đồng cùng mọi người. Thầy có vợ là GV trường Kinh tế Quốc dân. Có hai cô con gái học rất giỏi, một ở nước ngoài, một ở Đại học Ngoại thương. Vậy là dù không phải dạy Nhiệt kỹ thuật, lại thêm một thầy bị Thầy Cát át vía? hihi...

Thầy Nguyễn Mạnh Hùng sinh năm 1977 người Kinh Bắc, từ một học viên của Học viện KTQS đi Nga, học một lèo từ đại học, lên Tiến sĩ trong hơn chục năm giờ. Vị Tiến sĩ trên đất học này về quê nhà được ghi danh vào Văn miếu của xã. Thầy thông minh nhưng lận đận cung Phu Thê nên mãi năm ngoài, tròn 35 tuổi, sau nhiều lần được Bộ môn tích cực giúp đỡ cả đôi nẻo âm dương, kèm thêm cả chiêu bài khích tướng, rốt cục đã bắt được cô vợ xinh xắn, tài giỏi về đường Phụ Tử. Hứa hẹn năm Quý Ty 2013 này sẽ cho khai trương một chú Rắn con, ần tuổi một ông Hùng khác, chính là mỡ tôi: một Quý Ty chính cống, tài lẻ đầy mình, vừa chẵn lục tuần!

Thầy Nguyễn Trung Dũng chuyên hướng dẫn sinh viên thí nghiệm môn Nhiệt Kỹ thuật nhưng thực ra là nhân vật không thể thiếu và do đó góp phần không nhỏ cho sự thành công của các luận văn Tiến sĩ mà các nghiên cứu sinh của thầy Lê Công Cát từ Bộ môn hay từ các Học viện nhà trường khác trên cả nước về Học viện KTQS tạm trú. Dù vậy, do đặc thù công việc, hầu như thầy Dũng chỉ luôn khiêm tốn ẩn mình chốn hậu trường của các luận văn ấy... Một nách hai con kèm thêm một vợ, thầy Dũng luôn có mặt trong các dịp hội hè của Bộ môn, lẳng lẽ, khiêm nhường...

Cô Phạm Thúy tốt nghiệp Đại học Thủy lợi, sinh năm 1979, về Học viện KTQS dạy môn Thủy lực Công trình. Hiện tại, do thầy Đặng Quang Văn đi khỏi Bộ môn, thầy Tiến đi làm nghiên cứu sinh cũng không còn thuộc quân số Bộ môn nên chắc cô phải đảm đương thêm môn Cấp thoát nước. Thuộc tí người nèn nã, nhu mì, xinh xắn và đặc biệt có nét cười duyên dáng nên cô được các The Mèn không chỉ trong Bộ môn mà cả trong khoa trầm trồ để ý, mặc dù cô đã là gái có hai con nhón tướng mí cả một chồng cao to kền càng... Hihi... Là cô gái xinh xắn nhu mì nên cái cách nói chuyện với chồng cũng đặc biệt. Tôi đọc lỏm trên FB (sorry) thấy chồng hỏi: áo dài ai cho? Trả lời: tự mua chứ ai cho. Ôi sao mà vấn đáp đáng iu, hết như thỏ hai đũa đang rứt rề cửa cảm nhau

vậy nhi! hihi... Do đã trải qua một lớp huấn luyện quân sự đặc biệt nên cô Thúy đã được phong quân hàm Đại úy, theo thâm niên và học vị Thạc sĩ của mình.

Cô Phan Hải Yến sinh năm 1976, xinh xắn, body chuẩn, lại có thâm niên ở Bộ môn khá lâu, nên trong Học viện nhiều anh chàng chung hững khi cô đem lòng iu rồi cưới một anh chàng cũng tên là Hùng, làm giám đốc một công ty chuyên kinh doanh máy văn phòng. Cô Yến một tay đảm đương hàng núi việc của Bộ môn, những việc mà nếu không có cô, cả Bộ môn có mà ra... đứng đường, vào dịp thanh toán lương lậu, quân trang, nhu yếu phẩm học phẩm... nọ kia. Một chồng, hai con khá ngoan, đặc biệt có cậu giai đầu linh lợi thông minh và hoạt ngôn như một giáo sư, am hiểu một cách đáng nể nhiều lĩnh vực không chỉ dành cho con trẻ cùng lứa.

Lần cùng em gái theo mẹ đi với Bộ môn thăm Côn Sơn – Kiếp Bạc, ngồi trên xe ô tô, các ông trẻ, các bác, các chú nói bất cứ chuyện gì, cậu cũng tham gia được, lại rất tự tin và chững chạc... Tôi từng viết một bài về cậu, xin xem link 2 ở cuối bài. Vài năm nay, ngoài công việc sự vụ hàng ngày, cô Yến còn tham gia hướng dẫn thí nghiệm môn Thủy lực đại cương, được các em sinh viên đánh giá là rất nhiệt tình và lý thuyết thực hành khá hoàn hảo. Cùng với cô Phạm Thúy, “cô nương” Phan Hải Yến luôn luôn là hoa khôi đặc biệt của cái Bộ môn lộc ngọc những... The Mèn! (*đọc là “Dế mèn”*). hihi...)

Bộ môn còn Thầy Nguyễn Mạnh Đức sinh năm 1981, khóa 37 Học viện KTQS, cũng là một học trò của tôi vừa về Bộ môn, theo tôi được vài cua dạy thì lên đường đi nghiên cứu sinh bên Nga, tạm chia tay cô vợ xinh đẹp mới cưới mà đã thành thân thiết với Bộ môn, một “em gái nhỏ hậu phương” của thầy Đức như lời thơ trong bài “Hoa sim tím” của Hữu Loan. Vậy mà cũng đã gần xong rồi, chừng cuối năm nay thầy Đức sẽ mang bằng Tiến sĩ về. Tôi khắp khởi hy vọng có thể giao môn học của mình cho Thầy Đức để về yên tâm rải đủ 36 cái xương sườn lên chiếu cỏ, chứ hiện tại, chưa kịp rải hết đã phải lọ mọ lên đường đi dạy. Thịnh thoảng lại nghe cọt két đấm xương già, rõ là đang rất đổi bất bình...

Thầy Hà Trường Sang sinh năm 1987, mới tinh khôi cùng lứa với các thầy vừa du học Nga về. Vốn là sinh viên Học viện KTQS, do lực học rất nể mà được đặc cách gửi sang học bên Đại học Bách khoa, môn Máy và tự động Thủy khí, ở đúng cái Bộ môn mà hồi năm 1982 (sau khi ở lại làm giáo viên dạy Thủy lực, lúc đó còn thuộc Bộ môn Chế tạo máy), tôi từng về theo học thêm một cua về Máy Thủy lực. Hy vọng thầy Sang cùng thầy Đức sớm gánh vác cho tôi cái môn học chuyên tra cứu tính toán thiết kế mà

cho đến nay chả thấy ai trong Bộ môn có hứng thú nên vẫn chỉ nhõn mình tôi kéo kẹt đưa đò...

Cuối cùng, nếu không kể đến các Thầy còn ở tuổi thanh niên phơi phới mới đi du học về Bộ môn thì thật là thiếu công bằng và đầy sai sót. Đó là thầy Vũ Quyến, một hotboy trẻ măng, vừa du học Nga về đã bắt một cô vợ rõ xinh, cũng đáng mặt hotgirl vốn cũng là du học sinh bên Nga về, cả hai quen nhau từ xứ sở Bạch Dương. Thầy Tùng cận, du học Nga rồi cũng mau mắn bắt một cô vợ vốn là bạn học từ quê nhà, nay làm bên Ngân hàng. Thầy Chương (có cái nick FB rất Tàu là Chen Chuongnt), du học TQ về. Chương trẻ trung thư sinh nhưng đường tình iu trong tôi là một tập mờ to đùng nên không thể tán phét được gì... Trong số các thầy mới du học về, có thầy Tùng, thầy Quyến thêm thầy Mạnh Hùng kể trên, năm 2013 này đều cho ra đời những chú rắn con ản tuổi mỡ tôi nên hứa hẹn là những tay siêu quậy lứa F1 của Bộ môn!

3. Một tiếng thở dài...

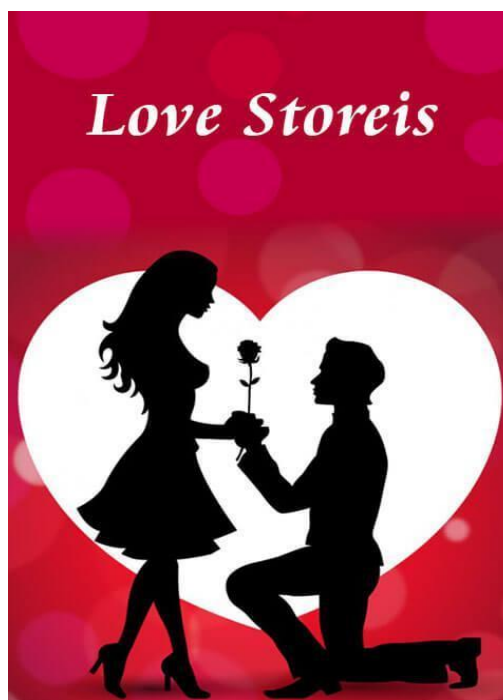
Xin thưa, tôi vốn đi bộ rèn luyện đều đặn 364/365 ngày trong năm, lại luyện tập rất chăm chỉ một vài môn cung fu khác, vậy mà viết đến đây vẫn thấy xây xẩm mặt mày, nôn nao khó thở. Biết rằng hãy còn những thầy Kiều, Thầy Giang, Cô Dân, thầy Kiên, thầy Tuyển... và còn ai đó mà bi giờ đầu tôi đang bị đơ, chưa thể nghĩ ra. Ngoài ra, một là các Thầy Cô đó đã chuyển sang nơi khác từ lâu, hai là tôi đang gấp gáp dành chút hơi tàn để làm nốt cái kết, nếu không, sợ đành giang dở... Mà giờ này, tôi chỉ có một mong muốn cháy bỏng là kênh xuống chiếu cỏ, rải đủ ba mươi sáu cái xương sườn, thở dài một tiếng: Bộ môn Nhiệt Thủy khí ơi, vậy là cuối cùng, cái “món nợ Ba sinh” này mỡ tôi cũng đã kịp trả rồi... *Hi hi...*

30/06/2013

Love story.

(Hay ý tưởng của một truyện ngắn)

Posted on 01/10/2013

Tình yêu, theo một nghĩa nào đó cũng giống như tiền bạc, nó theo người chứ người không tìm nó được? Mãi kiếm tìm thì biệt tăm chẳng thấy, khi không để ý thì nó ùa đến, chẳng kịp trở tay... Truyện ngắn này như một minh chứng cho lập luận kia vậy. Hai kẻ tình cờ đến với nhau, chẳng hề được “ông tơ bà nguyệt” nào báo trước. Hay chính là “ông tơ bà nguyệt”, chứ chẳng ai khác quyết định những cuộc gặp gỡ kiểu như vậy? Dưới đây là truyện ngắn “Vô tình” của tôi.

Vô tình

Hàng nhăn nhó thanh minh:

– Nhưng em có cố tình đâu. Khổ quá. Khi em chạy ra xe Buýt thì vô tình gặp Vĩnh. Anh ấy vô tình thấy em và bảo “anh cũng đang đi cùng đường...”

Hoàng đau khổ lập luận:

– Nhưng hoàn toàn em có thể cứ chạy tiếp lên xe Buýt, được chưa nào? Lên xe rồi, em có thể quay lại vẫy tay với anh ta, nếu em thấy cần phải xã giao cho phải phép...

Trên cao, vô vàn vì sao nhấp nháy trên nền trời đêm màu xám sáng. Trước mặt hai người, mặt hồ xanh thẳm, soi bóng nền trời và những vì sao ấy...

Hoàng ngao ngán “Đã gần một tiếng rồi, gọi là đi chơi, nhưng anh và Hàng chỉ cãi nhau đúng hai ý đó... Cô ấy không thể hiểu được là đã hành động khiến cho mình khó chịu đến thế. Bằng chứng là vẫn chỉ có điệp khúc vô tình...” Ôi cái vô tình của người đàn bà, nó làm bi đát cuộc đời của người đàn ông thương yêu họ (?)

Hằng thấy nóng ran cả người “Tại sao anh ấy lại có thể ghen đến thế cơ chứ. Có phải ngày nào mình cũng vô tình gặp Vĩnh đầu. Chỉ một lần và lần đó Hoàng lại vô tình bắt gặp, khi hôm đó Hoàng có việc qua đúng bến đợi xe Buýt mà Hằng thường đi” Hoàng chợt quay sang Hằng. Khuôn mặt nhìn nghiêng của cô gợi một nét buồn quen thuộc. Kỷ niệm của hai người hiện ra rõ như dưới một tia chớp loé trong màn đêm...

Hôm đó, cũng tại bến xe Buýt ấy, Hoàng đang vội đến Công ty. Bao giờ cũng vậy, anh luôn luôn có một điều gì đó suy nghĩ trong khi đi đường. Thậm chí anh rất thích với thói quen đó. Nó có hai cái lợi: Một là có thể giải quyết được một vấn đề nào đó trong khi thời gian chẳng thể để làm việc khác; Hai là đỡ sốt ruột khi đang bỏ phí thời gian đi trên đường. Bởi vậy, việc hôm đó anh vô tình hỏi cô gái nhờ xe Buýt cũng được coi là khó lý giải. Có bao giờ anh chú ý đến ai khi đi đường đâu!

Đang đi rất nhanh, anh phanh xe chậm lại theo bản năng khi thấy chiếc xe Buýt tạt sang đường rồi lại đột ngột bỏ bến. Đứng vào thời khắc anh rời bỏ dòng suy nghĩ quen thuộc thì bắt gặp cô gái nhăn nhó khổ sở xách cặp chạy ngược lại bến chờ.

Anh rê xe chậm lại:

– Có vẻ như em bị trễ giờ đi đâu đó phải không?

Cô gái ngờ ngàng một chút rồi rụt rè:

– Dạ. Em đi thi...

Hoàng dừng hẳn xe:

– Trường nào?...

Cô gái:

– Dạ. Khoa sư phạm, đại học Quốc gia...

Hoàng:

– Tôi đang đi hướng đó. Nếu em thấy cần...

Cô gái như một chút đắn đo rồi ngập ngừng:

– Em sợ muộn giờ thi. Nếu anh...

Hoàng nhìn đồng hồ:

– Thôi chết. Tôi cũng đang bị muộn. Thôi, em lên xe đi...

Hằng ngồi sau, cẩn thận chèn cái túi giữa hai người. Hoàng lập tức tiếp dòng suy nghĩ trong khi vẫn cho xe đi nhanh nhưng hết sức cẩn thận. Thỉnh thoảng anh lại hít thở rất sâu để cân bằng tâm lý. Đó là thói quen khi đi ở đường phố đông đặc xe cộ, nhất là khi anh đang rất vội.

Hằng miên man: “Minh chưa gặp ai cho đi nhờ xe giữa phố đông người bao giờ... “Một anh chàng hâm đơ”- Chắc khi nghe kể lại, cái Lan nó sẽ bảo thế.

Lan là bạn học cùng lớp với Hằng. Nó học khá, tính quyết đoán – Hay anh chàng “nước đục thả câu”?... ý nghĩ này không giống của mình lắm. Thì ra mình tiêm nhiễm mọi suy nghĩ của cái Lan về đàn ông.

Một lần mình thắc mắc khi thấy nó có vẻ rất thạo tâm lý con trai, nó tinh bơ “sách báo viết đầy ra như thế”...

Hay là mình cứ cảnh giác một chút thì hơn. Anh chàng này chắc lại sắp bắt chuyện đây, để xem anh ta sẽ bắt đầu như thế nào”...

Trong nhóm bạn, có lần cái Lan bảo “Tớ mà là con trai, nếu định lấy làm vợ thì chọn cái Hằng, nó xinh mà lại thùy mị, nét na. Giận ai thì một là khóc, hai là cãi chày cãi cối nhưng... rất thật thà. Chỉ mỗi nhược điểm, nhưng lại là do thật thà gây nên: hay cả nể không phải lỗi. Điều đó làm khổ cho người yêu hay chồng của mình sau này (!)... Nếu lấy làm bạn thì chọn cái Hiên, nó không hấp dẫn nhưng tận tình với bạn...” Nó nghiêng người rất nhanh tránh cái cầu vào eo của Hiên.

Cái Mai định làm khó nó, hỏi: - Thế con trai chọn mày thì vì cái gì?. Nó thản nhiên: - Vì tao cũng xinh và đặc biệt không bao giờ làm người yêu hay chồng tao phải băn khoăn về chuyện cả nể không phải lỗi. Mọi cái với tao phải minh bạch. Hơn nữa, hình như tao biết chăm sóc chồng.

Mọi người bất ngờ. Mai: - Con bé này có vẻ sắc sảo, lại có ý thức về bản phận hay sao ấy? Nghe cái cách mày nói chuyện bạo miệng thì không giống như vậy.

Nó giải thích: - Tao giống như nhân vật trong truyện: mọi cái đơn giản và không nên phức tạp hoá nó. Hãy hiểu mọi chuyện thật nhanh và thích nghi với mọi hoàn cảnh. Đặc biệt, đừng có đại mà để người yêu hay chồng hiểu lầm mình. Cái Mai kêu lên: - Mày cứ như chị Thanh Tâm hay ông Tâm Thư. Nhưng về lý thì không bắt bẻ được.

Về cái Lan, chuyện đại loại như vậy.

Nhưng sao thế này. Tự dưng Hằng bị giật mạnh một cái.

Anh chàng phanh xe lại, ngượng ngịu: – Tôi, tôi xin lỗi... vì mãi suy nghĩ...

Bấy giờ Hằng mới biết, xe đi quá công trường mất năm mét...

Đến lượt Hằng cũng ngượng ngịu: – Em xin lỗi, vì mãi nghĩ... đến môn thi sáng nay.

“Lạy chúa, làm sao mà mình nghĩ ngay ra được một lý do hợp lý thế. Giờ thì chắc anh ta xin địa chỉ chứ? – lại suy nghĩ của cái Lan”- Hằng thất vọng nghĩ.

Anh chàng: – Vậy tạm biệt em và chúc thi tốt nhé! – Nói rồi anh lên xe ngay.

Hằng buột miệng: – Anh là... “Thì ra là mình chứ không phải anh ta định làm quen nhé”.

Hằng tự điều mình.

Anh chàng lại xuống xe, cười lịch sự: – Anh là Hoàng. Cơ quan anh cũng ngay gần đây... Phố Mai Dịch. Thôi, tạm biệt em. Nếu có duyên thì còn gặp nhau. “Hữu duyên thiên lý năng tương ngộ” mà...

Tiếng xe nổ máy, để lại một làn khói nhẹ, xôn xao, trước khi lao nhanh đi.

Công trường bấy giờ đã bắt đầu đông nghịt sinh viên. Hằng giật mình nghe tiếng cái Lan: - Để tao rút mũi tên ra cho, tội nghiệp. Bị thằng bé có cánh bắn hả. Nó muốn nói đến thần ái tình đấy.

Hằng thấy nhẹ nhõm. Quả thật, ông chồng nào có vợ như cái Lan thì sướng. Đi chơi với nó, bạn gái cũng thích hưởng chi...

Hằng chợt giật mình dứt ra khỏi dòng hồi ức “Có lẽ cái Lan nói đúng. Mình đã cả nể vô lối. Vĩnh là người đeo đuổi Hằng, nhưng cô không thích. Anh Hoàng cũng biết điều đó nhưng... Quả là tình ngay lý gian. Rõ là lỗi ở mình rồi. Nếu là cái Lan, chắc nó sẽ chê mình ngu: ai lại dại dột để cho người yêu hiểu lầm – Lại là cái Lan!”

Hằng quay sang. Hoàng quay vội đi. Hằng tự cổ vũ “Chính mình là người có lỗi còn gì... Ghét thế không biết... Đành làm lành trước thôi”: – Anh ơi!

Hoàng nghĩ bụng “Để gọi câu nữa”...

Hằng đánh đá đổ vào lòng Hoàng: – Em bắt đền anh...

Hoàng hài lòng chìa tay ra ôm gọn cô gái “Có thể chứ, mình chỉ đợi có giây phút này thôi mà”: – Đền gì? Vô tình hay cố tình? Anh ghé sát khuôn mặt xinh xinh đang ngẩng lên, nhìn sâu vào đôi mắt rất đẹp của Hằng...

Hằng ghì tay kéo đầu Hoàng xuống, âu yếm: – Người đầu mà đùa dai thế không biết...

Trong giây phút đó, Hằng chợt nhớ lại....

Sau cái lần đó rồi Hằng cũng quên đi. Anh ấy cũng vậy. Nhưng cái Lan thì lại nhớ. Một lần, sau hôm đi nhờ xe anh ấy quãng hai ba tháng gì đó, Hằng và Lan bất ngờ gặp anh. Đang giới thiệu sản phẩm cho một hãng nước ngoài ở “Triển lãm hàng quốc tế” trong Trung tâm triển lãm Giảng Võ, thì anh ấy dẫn một nhóm khách quốc tế đến.

Hằng đang trở ngón nghề tiếng Anh rất chuẩn của mình với khách thì bị cái Lan giật giật tà áo dài. Hằng quay ngang. Thoảng nghe cái Lan thì ào bên tai: – Cậu chàng lần trước đèo mày đến trường kia...

Theo ánh mắt nó, Hằng nhận ra anh đang kín đáo vẫy vẫy tay chào cô khi đứng trong đám khách quốc tế, lúc mọi người đang mãi ngắm nghía gian trưng bày sản phẩm...

Buổi trưa, khi đã vãn khách, anh đến gian hàng của Hằng khi Lan có việc vừa đi đâu đó. Anh mang đến ba suất cơm hộp rất sang và tỏ ý lấy làm tiếc khi Lan đi vắng...

Đầu giờ chiều, khi anh đã đi một lúc thì Lan về: – Tao thừa biết thế nào đến giờ ăn trưa anh ta cũng tìm mày...

Hằng ngạc nhiên: – Thế mà tao không nghĩ ra...

Lan thân nhiên: – Thế thì cậu chàng kia mới yêu mày. Đàn ông nó khôn lắm (?). Nhưng biết yêu mày thì đó là người tử tế. Hãy cố mà giữ lấy anh ta, ngốc ạ...

Hằng chột nhồm dậy, nhìn sâu vào mắt Hoàng: – Sao hồi ấy anh yêu em?

Hoàng: – Không biết. Tự nhiên thế...

Hằng trêu: – Em biết rồi. Là tại cái câu ...”năng tương ngộ” của anh chứ gì? Anh cũng có vẻ mê tín ghê – Cô quay ra nhìn trời đêm đầy sao, giọng xa xăm- Còn em thì tại cái kiểu phớt lờ phụ nữ của anh đấy. Nhưng mà, khi yêu anh rồi thì...

Hoàng lùa bàn tay vào mái tóc rất dày của Hằng, dôn: – Thì sao? Thì sao...

Hằng chột thấy xúc động: – Thì còn vì anh rất thông minh và đặc biệt là chân thành nữa... Này anh, cái Lan nó bảo em hay cả nể không phải lỗi. Theo anh thì có phải thế không? Nó còn bảo...

Hoàng: – Gì nữa?

Hằng: – Nhưng anh không được vì thế mà bỏ em cơ...

Hoàng: – Nghiêm trọng vậy sao?

Hằng: – Vâng. Nó còn bảo vì thế mà làm khổ người yêu, sau này là khổ chồng...

Hoàng khẽ cười không thành tiếng trong bóng tối “Bạn em là một nhà tâm lý học bẩm sinh. Cô ấy đúng không chê được”.

Hằng quay lại kéo đầu anh sát mặt mình, nhìn trong bóng tối: – Anh không chán em đấy chứ?

Hoàng: – Không chán. Nhưng may lắm chỉ được đến lần thứ ba thôi...

Hằng thật thà: – Vậy hôm nay là lần thứ mấy rồi?

Hoàng chột thấy trào dâng trong lòng một cảm xúc mãnh liệt “Đàn bà quả là kỳ lạ. Vừa phức tạp, vừa đơn giản đến kinh người”?

Anh chột nhận thấy đồng thời một lúc cả hai cảm giác được và mất khi gắn bó với cô gái đang gửi hết niềm tin vào anh đây...

Được: đó là tình yêu ngọt ngào và mãnh liệt của tâm hồn trinh trắng này, đồng thời cả những hệ lụy mà tình yêu đó mang theo.

Mất: đó là sự vô tư lự rất cần cho cuộc sống mà công việc luôn chiếm ngập trong mọi suy nghĩ của anh... Nhưng biết làm sao được, nhất là khi anh đang có trong tay niềm hạnh phúc lớn lao này...

Không trả lời. Hoàng đặt lên đôi môi người yêu một nụ hôn say đắm...

Trời đêm đang đi vào phút giao hoà thiêng liêng. Muôn ngàn vì sao đang mờ đi, còn bầu trời thì đang sáng dần lên, ánh điện trong thành phố hắt lên trời những quang sáng lung linh...

2004- P-N-H

Chuyện bao đồng...

Posted on 11/11/2013

Có lẽ tôi là kẻ thích “bao đồng”, hay cả lo cho những ai mà tôi vô tình quen biết, nhất là các cô gái đã qua thì xuân xanh (Lấy câu ca xưa làm mốc cái gọi là xuân xanh: “*Trai ba mươi tuổi đang xoan/ Gái ba mươi tuổi đã toan về già?*”).

Có lẽ đọc bài thơ này ai đó thấy đồng cảm, nhưng chắc là... “nhiều ai đó” hơn nghĩ thầm: Chỉ lo hã thôi, rồi đâu khắc có đó mà...

Một thời...

Cái gì cũng chỉ được một thời thôi?

Thanh xuân một thời

Vui vẻ một thời...

Một thời em phối phối xuân xanh

Đi thẳng chẳng hề ngoái lại

Một thời bè bạn vây quanh...

Tóc xanh rẽ thành hai mái

Da nõn nà

Mắt huyền lúng liếng...

Lúc nào cũng vui

Cũng thấy ai đó nhìn mình xao xuyến?

Nay đã thấy vui đi tiếng cười

Vui đi niềm vui vu vơ

Vui đi nỗi nhớ băng quơ

Vui đi nỗi buồn vô cơ...

Tuổi thanh xuân qua đi

Là khi nhìn thấy gì cũng rõ

Không còn vu vơ, băng quơ, vô cơ:

Niềm vui hồ nghi

Nỗi nhớ bỏ đi

Nỗi buồn đọng lại

Vô vi...

11/11/2013

Nàng thơ.

Posted on 26/11/2013

Có thể nhiều khi chúng ta không để ý điều này: làm bất cứ một việc gì cũng phải có sự hứng khởi, ta hay gọi nôm na là có hứng. Làm nghệ thuật: văn chương, hội họa, âm nhạc... lại càng đặc biệt cần có cảm hứng mới hy vọng cho ra những tác phẩm tuyệt vời...

Trong nghệ thuật nói chung, nhưng thường là trong văn thơ, khởi nguồn cho niềm hứng khởi trừu tượng đó được gọi bằng cái tên mỹ miều là Nàng thơ. Nàng thơ có thể là một nhân vật cụ thể nào đó nhiều khi không phải là một người tình đúng nghĩa mà chỉ là người mang lại cho thi nhân một nỗi nhớ nhung mơ hồ nào đó, có hương vị như tình yêu... Cũng có khi nàng thơ chỉ là một hình tượng trong tâm hồn nhạy cảm của Thi nhân, mang hình hài của một “người trong mộng”, có thực ngoài đời.

Tuy nhiên, Thi nhân vốn thuộc loại người đặc biệt nên dù là tưởng tượng thì hình hài đó đã gắn bó như máu thịt rồi nên trong tác phẩm của họ, ta dường như thấy được chân dung Nàng thơ rất sống động như từng bắt gặp đâu đó ngoài đời... Và vì yêu nghệ thuật mà nhiều khi thiên hạ cứ nhất định muốn biết người trong mộng đó của Thi nhân, dù có

thật hay không. Có rất nhiều ví dụ về những Nàng thơ của các bậc Trưởng lão của nền thơ Việt một thời...

Hoàng Cầm viết nên “Lá diêu bông” hết sức lãng mạn, từng làm ngẩn ngơ bao nhiêu thế hệ trai thanh gái lịch, khi trong tâm tưởng chàng tài tử “bên kia sông Đuống” ấy cứ vương vấn một bà chị họ (có khi cũng chỉ là tưởng tượng mà thôi?) xinh đẹp, đa mang... Nguyễn Bính, bậc thầy thơ lục bát ái tình viết những câu thơ đẹp tựa ca dao nhờ nương theo những cảm xúc khi thâm yêu trộm nhớ những cô thôn nữ má thắm yếm đào mà vốn dĩ nhút nhát, thường chàng chỉ dám xa xa đứng ngó...

Xuân Diệu thì đặc biệt hơn, nàng thơ của “Ông Hoàng thơ tình” này có khi là thiếu nữ, có khi lại là một chàng trai... Khi viết đến đây, tôi chợt nhớ mình từng có một bài viết liên quan đến sự xuất hiện của Xuân Diệu trong làng Thơ mới, nhưng vì bài viết khá nhiều nên e là khó tìm được ngay. May thay, khi thử gõ lên Google cái tên bài “Như một niềm kinh dị” thì tôi đã thấy lập tức xuất hiện (như một niềm kinh dị?)

Doãn Hoàng Giang khi viết vở kịch “Hà My của tôi” thì Nàng thơ của ông là một nguyên mẫu có thật ngoài đời, đó là nữ diễn viên Hồng Minh, vốn là một mỹ nhân Hà Thành (đẹp nhất miền Bắc?) những năm 70 của thế kỷ trước và cũng là người bạn tâm giao của ông trong giới văn nghệ sĩ. Các họa sĩ thì nhiều người vì tài năng đặc biệt mà vô tình biến mình thành những cục nam châm hút về những người đẹp mền mệ họ và đến lượt mình, các người đẹp biến thành những Nàng thơ cho các tác phẩm của Họa sĩ thăng hoa. Đó là Thi sĩ, họa sĩ, nhạc sĩ Văn Cao; Họa sĩ, nhạc sĩ Trịnh Công Sơn...

Rõ ràng, với nghệ thuật, Nàng thơ không thể thiếu vắng, nó là một thứ men cảm hứng, giúp cho tài năng của người Nghệ sĩ thăng hoa. Đến lượt mình, Nghệ sĩ truyền cảm hứng đó vào tác phẩm, khiến cho nó trở nên xuất sắc, huyền ảo, vượt ra ngoài khuôn khổ một sản phẩm khô cứng, tầm thường. Nếu có một sự tương ứng cảm xúc, tức là có cùng tần số xúc cảm với tác giả, người thưởng thức những tác phẩm ấy có thể dễ dàng cảm nhận được vẻ đẹp tâm hồn của Thi nhân, nhận dạng được hình hài Nàng thơ ẩn tàng đâu đó, cho dù nhiều khi nó vốn không có thực ngoài đời...

26/11/2013

Tản mạn về thời gian

Posted on 28/01/2014

(Năm hết tết đến rồi...)

Cứ để ý mà xem, với cùng một người, thời gian là dài lúc này, nhưng lại là ngắn vào lúc khác. Nên mới có câu: “đằng đằng ngày dài với lại đêm thâu”, lại cũng có câu: “thời gian qua cửa bóng câu”... Nhưng tựu trung, dù ngắn hay dài thì thiên nhiên từ vạn cổ đã luôn biết tự làm mới mình để không bị nhàm chán và thực ra là để tồn tại vĩnh hằng!

Một năm là dài, một vòng 365 ngày nhàm chán, vậy mà giao thừa xong, một năm mới đến khiến cho đất trời như thay da đổi thịt để hồi sinh một năm mới. Một tháng chẳng dài nhưng tận... 30 ngày, vậy thì phải “chia tư ra” (ai học tiếng Nga thì đó là phát âm của số 4) để có bốn tuần và mỗi tuần có thứ 7, chủ nhật để làm mới mình vào thứ 2 của tuần kế tiếp... Một ngày tự làm mới mình bằng đêm, để sáng hôm sau thấy bình minh mới đẹp làm sao...

Giờ bạn hãy nghĩ ngược lại: một ngày mà 25 tiếng thì cái tiếng thềm kia mới vô duyên làm sao, thà nó là giờ đầu buổi sáng chứ ngay cả thần Game, hay các đệ tử của...

lướt net, vốn “quen đi ngủ lúc bình minh lên” cũng thấy ghét cái giờ thừa ra kia... Hoặc giả một tuần mà tự nhiên biến mất thứ 7, chủ nhật, rồi bỗng dưng cuối năm chẳng thấy Tết đâu thì (người nông dân?) biết phải làm sao, hờ giờ?

Nói vậy, có vẻ như thời gian là thứ đáng chán, nó khiến người ta thấy mỗi một nên “Mẹ thiên nhiên” đã nghĩ cách chia nhỏ ra để tự làm mới mình và ru ngủ con người? Không phải vậy đâu. Tôi vừa đọc lại Marc Levy và thấy trong một tiểu thuyết của ông có câu chuyện đáng suy nghĩ về thời gian. Đại để thế này:

Một người may mắn (hay xui xẻo?) được nhận một bản giao kèo. Hàng ngày, anh ta sẽ được nhận (free) 86.400 đô la vào lúc bình minh lên và điều kiện là phải tiêu hết trong ngày. Nếu không tiêu hết, số tiền sẽ tự biến mất nhưng anh ta lại có một khoản 86.400 đô la cho ngày tiếp theo. Tất nhiên, có một điều khoản (đáng ghét) là bản giao kèo có thể bị hủy bất kỳ lúc nào mà không cần báo trước!

Câu chuyện sẽ chẳng có gì đặc biệt nếu không phải thực tế chính mỗi chúng ta là anh chàng may mắn (nhưng cũng có thể là bất hạnh) kia vì số tiền 86.400 đô la đó chính là số giây đồng hồ trong một ngày 24 giờ. Và điều khoản chấm dứt không báo trước trong bản giao kèo đó chính là cái chết bất đắc kỳ tử mà chúng ta ai cũng có thể đột ngột gánh chịu!

Giờ thì hẳn ai cũng lờ mờ nhận ra rằng, có thể là mình đã sắp muộn rồi nếu không làm cái việc mà ta (đã từng) định làm, như yêu ông bà, cha mẹ, anh chị em, bạn bè, người yêu, chồng, vợ, con cái... ta hơn (và yêu chính chúng ta nữa). May mắn thay, ta cũng nhận ra rằng, thực ra chẳng có điều gì vĩnh cửu: tiền bạc, vật chất, danh tiếng, tuổi trẻ, nhan sắc... vì cái điều khoản chấm dứt hợp đồng oan nghiệt kia có thể có hiệu lực bất kỳ lúc nào!

Thời gian, hóa ra là quá dài với ai đó vào lúc này, nhưng thực ra cũng là quá ngắn ngủi với chính họ vào lúc khác, phải vậy không? Thừa anh, thừa chị, thừa em, thừa... chur vị! Vậy thì phải làm gì đó đi thôi, khi mà thời khắc tiếng chuông “chấm dứt hợp đồng đáng ghét” kia hãy còn... chưa reo!

28/01/2014

Thời gian thoi đưa

Posted on 16/03/2014

Ảnh 1: Năm 1972 đi bộ đội, sang năm 1973 ra Hà Nội làm triển lãm về Bộ đội Hóa học tại Trạm 66 Bộ Quốc Phòng (số 66 phố Hoàng Diệu), lần đầu tiên gặp Đại tướng Võ Nguyên Giáp ở đây. Chụp năm 1973, 20 tuổi.

Ảnh 2: Năm 1974-1975 lên Thị xã Lạng Sơn học tại Trường văn hóa Bộ tổng tham mưu, nơi luyện thi đại học cho một số bộ đội tuyển chọn trong cả nước, kể cả số ở chiến trường ra... Chụp năm 1975, 22 tuổi...

Ảnh 3: Năm 1976 về học Đại học quân sự tại Vĩnh Yên, nơi sơ tán của Học viện KTQS. Ảnh chụp năm 1979, 26 tuổi, cũng là năm gặp “người tình trăm năm” của tôi...

16/03/2014

Biển quê

Posted on 30/07/2014

1. Lối cũ...

Đến hẹn ta lại về với biển
Dấu thời gian phủ bụi lối mòn xưa
Khẽ phủi lớp bụi mờ quá khứ
Lại hiện lên muôn đợt sóng vỗ bờ

Biển vẫn thế rạng ngời khoe sắc nắng
Hàng phi lao vi vút khúc phiêu ca
Khẽ giữ lớp bụi mờ quá khứ
Là trong tim muôn ký ức vỡ oà...

Ta lại về lối cũ Mẹ ta xưa
Tim vẫn nhói muôn ngàn điều muốn nói...
Và ngoài kia sóng muôn đời vẫn vậ
Ca khúc tự tình với biển khơi xa...

30/07/2014

2. Bình minh

Bình minh nhìn từ biển
Tất cả như dát vàng
Quán chạ mình thức dậy
Ngó ban mai ngõ ngàng...

30/07/2014

3. Chúc nhau

Một năm mới gặp lại
Nâng ly chúc mừng nhau
Hẹn năm sau lại gặp
Lại cùng nhau phiêu diêu...

30/07/2014

Giã từ...

Posted on 31/07/2014

Ngày mai lại ra phố
Về với không gian con
Hôm nay ra với biển
Với đất trời mênh mông

Gặp nhau trong quán nhỏ
Nhâm nhi ly cà phê
Bạn từ thời đi học
Bao kỷ niệm ùa về

Phố phường trói ta lại
Mỗi năm cởi một lần
Cho về chơi với biển
Để giữ sạch bụi trần...

Cầu Giát, 31/7/2014.

Lỡ hẹn...

Posted on 24/07/2015

Lỡ hẹn rồi, ta chẳng về với biển
Nắng trên đầu, sóng cuộn tí ngoài xa...
Cứ ngỡ đây mà sao vời xa thế
Như tình nhân lỡ hẹn. Phải chăng là...?

Năm tháng cũ ngập tràn mùi biển mặn
Những lồi mòn in dấu những bàn chân...
Cứ ngỡ đây mà sao vời xa thế
Để lòng ta chợt xao xuyên, băng khuâng...

Có ai hiểu tình yêu như biển cả
Hàng triệu năm suy nghĩ đến bạc đầu?
Nếu ai hiểu biển chung tình đến vậy
Cứ đợi ta hoài. Sẽ chẳng lỡ hẹn đâu...

Hè 2015.

Tức cảnh

Posted on 30/12/2015

Biển Mũi Né

(Nhân dịp đi Sài Gòn chơi tránh rét)

Già rồi nên thấy rét
Không lãng mạn như xưa
Nên rủ nhau đi trú
Về miền đất mộng mơ

Nơi ấy quanh năm nắng
Chẳng hề có mùa Đông
Chẳng còn lo rét nữa
Mưa dầm dề cũng không

Có đi mới thấy được
Đất nước mình đẹp ghê
Càng đi càng mê mẩn
Dẫu già rồi vẫn... “phê”!

30/12/2015

Cáo tạt thị chúng

Posted on 23/04/2016

(Tự cảm thán)

Cái tội mình đã Già rồi
Nhưng vì ham sống như thời Thanh niên
Một ngày trời bất thình lình
Giáng cho trận cúm để mình tỉnh ra
Soi gương mới biết tuổi già
Đang sầm sập đến như là cơn ngẫu
Dẫu rằng biết thế là đau
Nhưng mà đành chịu, biết cầu kêu ai?

“Cầu trời, hương khói gió bay
Khán đất, đất chín tầng dày lặng im”

(Hai câu sau mượn của nhà thơ Chu Vĩnh Phương-Tít bài mượn của Mãn Giác Thiền Sư. Khổ, hai thứ hay nhất lại là của đi mượn. Haizaa...)

Ảnh chụp sau chuyến đi Hàn Quốc 1 tuần về. Ra đợt này thì bị cảm, viêm họng sốt cao hơn 39 độ.

Bác Huyền ngồi cạnh, tuổi Tân Tỵ (1941, hơn mình đúng một giáp, 1953), mà trông vẫn mạnh vậy. Bên cạnh bác là Văn Sĩ, hàng xóm bác và Ku Sơn, thượng tá, con trai cả của bác. Người đàn bà đẹp ngồi cạnh khỏi cần giới thiệu. Haha...

Tản mạn tháng Năm

Posted on 04/05/2016

(Khi ngô phố khô vàng màu nắng)

Tháng Năm tới để nắng vàng bồi rồi
Rồi khẽ khàng đặt nhẹ bước chân phiêu
Trên ngõ vắng lồi mòn như khô vôi
Và trên cây, chim hát khúc ca yêu...

Nếu không hết mùa Thu vàng âm đạm
Sao mùa Đông giá buốt dám quay về?
Nếu không đợi mùa Xuân phai sắc lá
Hạ có vàng màu nắng ngô phố kia?

Hãy cứ đợi, chờ vôi vàng bạn nhé
Có cầu mong, xin hãy cứ tự nhiên
Cái gì đến, tất cả rồi sẽ đến
Dẫu ngõ ngang bồi rồi phút đầu tiên...

5/2016

Lên chùa

Posted on 20/06/2016

(Tặng thầy Minh Pháp và lớp Báo chí Khóa 3)

Lên chùa chẳng nhật “lá đa”
Nhật đôi câu hát là đà “người ơi...”
Su thầy diu đặt lá lời
Cho người xưa cũ đứng ngồi không yên?
Ra về “bẻ một cành sen”
Nhủ lòng “đến hẹn lại lên” với chùa.

20/06/2016

Nhân 20 năm ngày nhập lớp Báo chí Khóa 3

Thấy lại một thời...

Posted on 27/10/2016

Ba mươi hai năm về lại Biên Hoà
Con đường “huyền thoại” có thể là đường băng cho tàu bay, giờ không thấy nữa?
Lạ lắm nên nhìn đâu cũng chỉ thấy... đường.
Dù trước mặt chỉ là Xa lộ mang tên Hà Nội?

Ba mươi hai năm trước chỉ là “thằng nhóc” ba một tuổi
Dẫu đã được coi là “nhi lập”, mà giờ nghĩ lại chỉ thấy... lôm côm?

Đeo lon Thượng úy, để lại cậu giai hai tuổi vào dạy ở Sài Gòn.
Học trò là một lớp kỹ sư người Kampot.
Lớp học vốn là khu doanh trại của lính Cộng hoà trong phi trường Tân Sơn Nhất.
Ngày đôi lần ra vào cổng Phi Long mé Lãng Cha Cả, ra ngã Tư Bảy Hiền...
Giờ nghe lại những địa danh như xa lắc lơ một thời xưa cũ.
Hoá ra thời gian cũng làm biến đổi cả địa danh
Dù địa danh vốn là vô thực?

Biên Hoà giờ tấp nập người xe, phố phường đông đúc.
Người xưa giờ đã thấy phôi pha dù vẫn còn quen thuộc
Lối cũ năm nao giờ đã khác nhiều rồi.
Nắng chiếu trên những khu nhà xây mới, cuộc sống sinh sôi.
Không đếm được những gương mặt mới đã từng quen biết cũ...

Ba mươi hai năm, còn nhớ để về,
Để thấy Biên Hoà một thuở...
Và để thấy mình không còn là mình nữa
Thấy cả một cuộc đời qua ký ức xa xăm...

Sài Gòn 21/10/2016

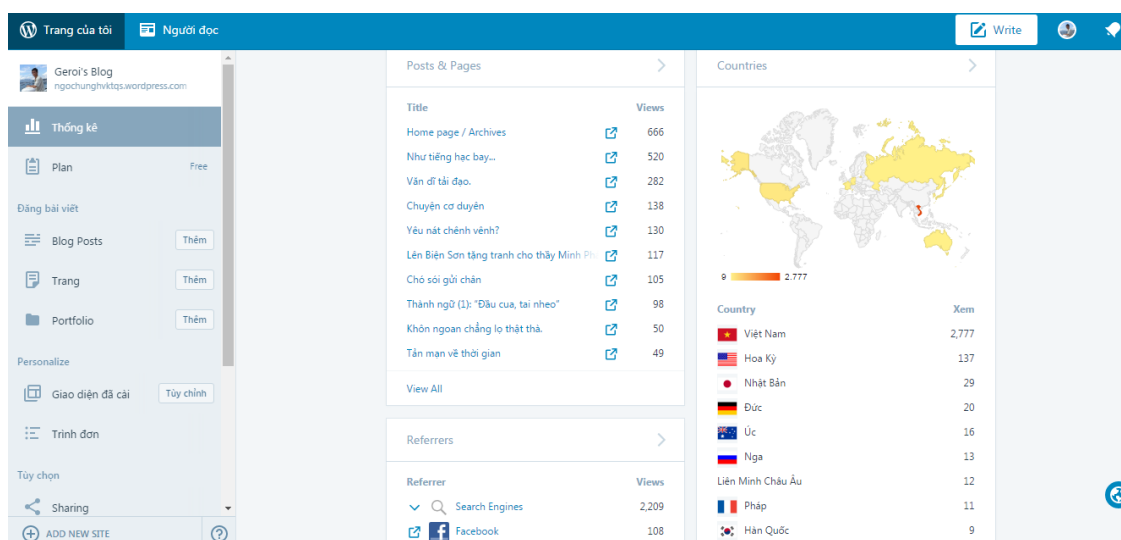
Học và Chơi

Posted on 29/11/2016

Năm 2005 tôi dạy một môn cho lớp chuyên loại kỹ sư ở Trường kỹ thuật Hải Quân Sài Gòn. Lúc đó tôi còn chưa có laptop, phải mượn của một thầy trong trường. Trước đó, tôi đã bắt đầu sử dụng máy tính cho giảng dạy, cái laptop do cậu cả mượn cho. Cũng tầm đó, tôi đã tập chơi chơi blog, bắt đầu là sử dụng Yahoo.360, mạng xã hội thông dụng nhất thời bấy giờ. Sau đó, khi Yahoo.360 chuẩn bị khai tử, tôi tìm ra trang Opera và bắt đầu viết bài bên đó, “lót ồ” sẵn, phòng khi phải “chuyển nhà”.

Hồi mới soạn bài trên máy tính, tôi gặp khá nhiều khó khăn, do chưa quen. Laptop thời đó còn hiếm, chủ yếu dùng máy bàn, rất ít giáo viên sử dụng máy tính trong giảng bài nên máy chiếu ở trường cũng chỉ có một vài cái. Dần dần, do sử dụng nhiều nên bắt đầu có kỹ năng. Đặc biệt, chơi blog cũng góp phần nâng cao kỹ năng đó. Nó giúp tôi thành thục trong các giao tiếp trên mạng, cách tìm kiếm tài liệu, cách trình bày bài giảng khoa học hơn.

Chính việc soạn bài, bổ sung bài giảng thường xuyên nên một thời gian dài, ngoài giờ lên lớp, tôi hầu như suốt ngày ngồi máy tính. Cách giải lao tích cực là không soạn bài thì đọc và viết blog. Chính vì thế mà thời gian đó, tôi viết rất nhiều, chỉ viết cho mình, thỉnh thoảng có ai đặt hàng thì viết bài đăng báo. Tôi viết đủ thể loại, kịch bản cho Thiếu nhi (phải có đến hơn 40 kịch bản được sử dụng cho chương trình Thiếu nhi của VTV), truyện ngắn, Tiểu thuyết (viết dở), tạp văn, thơ, bình luận...

Sau này nhiều trang mạng bị khai tử (yahoo.360; YahooPlus. Multiply, Opera) nên tôi bị mất khá nhiều bài, nhưng cho đến nay số bài viết còn lại vẫn tập hợp được trên dưới 1000 trang A4. Nói vậy để biết rằng, tuy chơi blog nhưng chính nó lại giúp tôi rất nhiều trong công việc và mở mang kiến thức. Người ta gọi đó là “chơi mà học, học mà chơi” vậy. Nhiều người ít sử dụng mạng xã hội, kỹ năng viết và trình bày hạn chế, đọc và nhìn bài viết của họ là ta biết ngay. Từ ngày về trang Wordpress, trang của tôi dần có nhiều người xem, ở nhiều nước nhưng chủ yếu họ ở Việt Nam. Biết vậy vì trang WordPress có cái bảng thống kê người đọc (như ảnh chụp màn hình).

Nói về việc chơi blog, nhiều người chơi theo những “kiểu” khác nhau. Ví dụ cũng có một trang theo phong trào, nhưng ít khi sử dụng nó, đặc biệt là các trang mạng xã hội xưa khá khó sử dụng. Có người ít viết lách bài bản do không thích, kiểu như có người thích đọc sách, có người không vậy. Tôi thì thích đọc và cũng thích viết. Càng viết nhiều càng dễ có cơ để viết, về bất cứ thứ gì. Kinh nghiệm là lâu lâu không viết, viết lại rất khó. Cũng còn tùy cảm hứng nữa.

Các nhà văn lớn nhiều khi cũng gặp tình trạng cảm hứng tự nhiên “lặn” mất, ngồi xuống lại đứng lên, viết rồi lại xóa. Họ có khi rất hoảng vì cứ tưởng thế là toi rồi, nhưng không phải, chỉ là nhất thời mất cảm hứng thôi... Tuy vậy, lâu không viết được gì thì cũng nguy thật. Người ta nói “văn ôn võ luyện” mà. Ông Lê Lựu từng nói đại ý: nhiều khi cầm bút mà trong đầu chả có chữ nào. Cố gắng viết suốt đêm, hôm sau đọc lại phải bỏ tất, vì đó không phải thứ mình muốn viết. Thậm chí có nhà văn không viết được gì suốt một thời gian dài, có cố cũng chỉ ra thứ sản phẩm loại 2, loại 3...

Đó là mở rộng ra chứ như tôi, chơi blog chỉ do thích mà viết, cảm xúc tự tuôn ra... ngồi bút (ý quên, màn hình) vậy, không nhằm mục đích gì lớn, chơi là chính, học chỉ là... “phái sinh”, là sản phẩm đi kèm thôi. Vì thế, nhiều khi bắt gặp được ai đó viết kiểu đó, nghĩa là viết chơi, viết cho mình, tôi rất chú ý. Cho đến nay, tôi gặp được chừng 4-5 người viết blog mà mình thấy thích đọc. Họ viết cho riêng mình với lối viết thông minh và có cá tính.

Trang của họ ít người đọc và comment nhưng bài viết rất ấn tượng, tôi thường theo dõi đọc và có thể hình dung ra tính cách của tác giả các bài viết đó. Giờ tổng kết lại, họ thường là các cô gái đã học xong đại học, đã đi làm và... đều chưa chồng, là tôi đoán thế, mà cũng không khó đoán lắm? Họ thường viết về thời sinh viên, về bạn bè, về tình yêu và những trăn trở về tình bạn, tình yêu mà họ đã hay đang trải qua. Tôi không thích đọc những trang blog mà chủ nó nổi tiếng, có nhiều tác phẩm được đăng, rất nhiều người đọc

và comment. Có lẽ vì tính riêng tư của các bài viết đó không còn nữa, nó đã bắt đầu có “màu mè” rồi?

Giờ thì tôi phải có vài ví dụ, nếu không bài viết này chán phèo? Có lẽ đầu tiên là ở trang mạng Yahoo.360, tôi tình cờ đọc được các bài viết của một cô gái đang có người yêu. Các cô gái biết viết lách, mà đang yêu hay đã từng yêu, thường viết rất hay. Tất nhiên là họ phải có năng khiếu viết. Họ viết như nhật ký, nhưng nếu tôi đọc được (mà không phải friends) là do họ để ở chế độ public, có lẽ vì biết không nhiều người đọc đến? Tức là, ta đọc được tâm trạng rất thật, biết được suy nghĩ thật của người viết.

Nhiều bài viết rất tâm trạng. Có một bài viết miêu tả chuyến đi chơi kiểu ‘phượt bụi’ với người yêu lên một thị xã miền núi. Trời mưa, đi bộ mệt và chàng công nàng đi trong mưa, về nhà cả hai đều bị cảm một trận. Đó là một kỷ niệm đáng nhớ của họ. Tôi bị lây cảm xúc và từng đề cập đến tình tiết này trong bài thơ về sự “Đại khờ” trong tình yêu:

“Ai đó bảo tình yêu là đại khờ

Lại ai đó bảo rằng không phải vậy

Vậy “Tình yêu đại khờ” là sao?

Không đại khờ là sao?

Anh đại khờ công em đi trong mưa

Thị xã hoang vu miền sơn cước

Mặc lưng em ngấm nước

Lạnh đến thấu xương.

Em bảo anh không đại khờ

Anh yêu em và tình yêu có lửa

Lửa tình yêu đôi lứa

Cháy mãi trong tim nhau

Em có thấy lạnh gì đâu?”

Một lần khác, ở trang Opera, tôi tình cờ biết được trang của một cô bác sĩ thực tập ở Đại học Y Hà Nội. Nguyên là trang Opera có đặc tính, ai ghé trang mình đều để lại “danh tính”, tức là lưu lại hẳn cái avatar trong mục “khách ghé thăm”. Tôi chỉ việc bấm vào đó là sang trang của cô. Chà, đây là một trang có nhiều bài viết khá hay. Cô viết rất thông minh, sắc sảo và chân thật? Cô kể nhiều về công việc trực bệnh viện, về nghề nghiệp, về bạn học, về cả một “anh Thầy” tỏ tình với cô, nhưng theo kiểu rất... xác.

Cô trích hẳn một đoạn thoại qua tin nhắn Opera giữa hai người, kiểu như anh Thầy muốn làm quen, nhưng không té nhị lắm, kiểu bề trên nên cô gái tự ái, từ chối. Có lẽ ai cũng biết, tình yêu trai gái đích thực thì không phân biệt đẳng cấp, ngôi thứ... nhưng anh Thầy kia thì không biết vậy? Đó là một đoạn đối thoại thể hiện cá tính và cả sự thông minh nữa. Còn lại là những đoạn viết về các quan hệ trong gia đình, bạn bè, nghề nghiệp, về thời sinh viên... Rất riêng tư và có lẽ vì thế nên khá thú vị. Khi Opera khai tử thì tôi không còn biết gì về cô nữa. Cô cũng có Facebook nhưng tôi không biết và theo như cô nói trong các bài viết thì FB chỉ là nơi giao lưu bạn bè thôi, cô chỉ viết bài ở blog Opera.

Ở Opera, tôi còn biết vài ba người nữa có bài viết khá hay. Một cô giáo ở Sài Gòn, kết friends khi đọc bài của tôi và tôi cũng sang trang của cô nên đọc được các bài viết ở đó. Một cô gái là sinh viên năm cuối ở Đà Lạt, có nhiều bài cảm nhận về tình bạn, tình yêu rất thú vị. Một cô gái trẻ khác, cũng là sinh viên, thường hay sang đọc bài của tôi và biết viết truyện ngắn khá hay. Tình cờ sau này, có một anh bạn đọc bài của tôi, rồi kết bạn, hóa ra lại là học viên tại Học viện KTQS, sau tôi hai khóa, và là bố của cô sinh viên kia... Opera chết thì tôi cũng mất liên lạc với họ luôn. Có điều này: friends trên mạng, dường như chỉ có giá trị trong một giai đoạn nào đó, đặc biệt là khi chuyên trang khác thường là “mất” luôn, chỉ còn lại hy hữu một vài trường hợp.

Ở Multiply tôi không đọc được ai khả dĩ hay ho nhưng sang WordPress mãi gần đây tôi mới được đọc mấy bài viết khá thú vị cũng của một cô gái, làm việc ở Sài Gòn. Đã ra trường mấy năm và thường nhớ về thời sinh viên bằng những kỷ niệm ngắn, rất cá tính. Những bài viết theo kiểu riêng tư (nhưng ai cũng có thể đọc) như vậy phản ánh khá chính xác con người tác giả. Vì họ viết cho chính mình, trung thực và giàu cảm xúc. Có lẽ bản chất của con người là luôn muốn biết người khác thực sự đang nghĩ gì, nên nếu ai đó viết hay, sắc sảo thì thích đọc chẳng?

Cuối cùng, như tiêu đề bài viết “HỌC VÀ CHOI”, tôi ghép vào đây bài viết kiểu triết lý, gọi là “Lấy Nhà tiên tri”, do lấy cảm hứng từ tác phẩm thơ triết lý “Nhà tiên tri” của Kanlil Gibran để kết thúc bài viết này:

Chương...: Về viết blog.

Một blogger tiến lên: “Xin ngài nói về blog”

Nhà tiên tri đáp rằng:

Blog là blog nhưng lại... không chỉ là blog

Nó là con “Đa sắc”, tùy theo mắt mỗi người nhìn nó ra sao.

Máy cắt cỏ trong mắt kẻ tầm thường chỉ dùng cắt cỏ. Trong mắt anh Hai lúa thông minh lanh lẹ, lại yêu ruộng đồng như chính sinh mệnh mình, một ngày kia máy cắt cỏ (vốn chỉ dùng cho nhà giàu làm đẹp vườn hoa cây cảnh, sân gôn...) biến thành máy gặt lúa vô cùng sành điệu, đỡ đần cho người nông dân khi vào vụ gặt.

Với kẻ tự coi mình là giới thượng lưu, chỉ bạn bè với trang viết hạng sang, blog chỉ là “trò nghịch dại”, nhố nhăng, ảo vọng, hão huyền...

Với kẻ coi học hành là tối thượng, bất chấp sang hèn, thực ảo,

Miền là nơi để trau chuốt “đường gươm, mũi kiếm” cho chốn “trường văn, trận bút” thì đâu có sá gì rộng hẹp, gần xa...

Vì khỏi kẻ “thượng lưu” cả đời ngủ trong nhung lụa há đã bằng một blogger 8X tái bản như điên “Chuyện tình ở New York”, vốn chỉ định viết mà chơi?

Bảo rằng sang thì mỏng toi, cà muối, cá kho... đã đua nhau trở thành đặc sản cho giới thượng lưu ở chốn đô thành.

Bảo rằng bình dân thì ngày nào ở quê mẹ con thằng Bờm chả xoi thứ ấy?

Đó chả phải là triết lý ru?

Bất cứ một việc gì dù nhỏ, sự dụng công há chẳng để lên đâu?

Một bài viết dù ở đâu cũng là tâm huyết của chàng... thợ gỗ, có sá chi “miếng đất cắm dùi”?

Vì cây trái khi đã biến thành hàng hóa, thì người xoi nó chỉ cần biết có ngon hay không, há lại còn quan tâm đến nó mọc ở đâu ru?

Vả chẳng, dẫu biết nó mọc ở Vườn thượng uyển, mà quả... chua loét thì nào ai dám nhá?

Mới hay mọi sự là ở tự mình

Ở cái tâm và cái tài của mình.

Như con mèo trong câu chuyện ngụ ngôn về tài bắt chuột, đâu có phụ thuộc màu lông?

Mà cho dù là vì màu lông thì có hề chi, chỉ cần rút cuộc chuột chúng mang về là to hay bé? Như Chế Lan Viên trong “Sổ tay thơ” của mình đề nghị:

“Đã đến lúc ta cần cân các nhà thơ như cân củ

Xem nhiều hay ít bột

Chứ như đám dây leo nhì nhằng trên cỏ

Nó chỉ bốc hương bốc hơi thôi chứ củ nổi gì...”

29/11/2016

Valentin này...

Posted on 14/02/2017

(Tặng Thầy Minh pháp của lớp BCK3)

Valentin này rủ nhau lên chùa
Nón quai thao để quên nơi phố thị
Giải yếm đào qua cầu hôm ấy
Bay mất rồi... Mẹ có tin không?

Mấy em lên chùa ríu rít với Sư ông
Mê câu hát với giọng trầm tha thiết
Câu quan họ chẳng như lời già biệt
Cứ níu chân người không nỡ rời xa

Valentin này không anh, không hoa
Em trốn phố lên với thầy Minh Pháp
Cùng với bạn bè, ngẩn ngơ nghe tiếng hát
Ra về rồi mong đến hẹn lại lên...

(Tặng lớp Báo chí Khóa 3. 14/2/2017)

Lớp Báo chí Khóa 3 (12)

Posted on 14/05/2018

“Vẫn mãi bên nhau”

Một phần là chẵn 20 năm ngày ra trường, một con số tuyệt đẹp, phần khác là đã qua hai lần tổ chức 10 năm và 15 năm, chưa kể những lần nhân dịp nào đó, như ngày Nhà báo hay thậm chí là Valentin. Lần này Trường ban liên lạc Lê Khánh Thiện đã có kinh nghiệm nên chuẩn bị chu đáo hơn: lấy ý kiến cộng đồng lớp trên mạng. Kết quả là ra được một cái Slogans hết sức lãng mạn là “Vẫn mãi bên nhau” cho lần gặp mặt lần thứ 20 nhân ngày ra trường của lớp Báo chí khóa 3, năm 2018.

Và điều đặc biệt nhất, có “tính chuyên nghiệp” nhất lần này, chính là sự góp mặt của các Thầy giáo, thành phần khẳng định tính chất chuyên biệt của một lớp học. Sự góp mặt của các thầy Dương Xuân Sơn, thầy Đình Hường, thầy Hào và đặc biệt là GS, Nhà giáo nhân dân Hà Minh Đức, dù tuổi tác khá cao, sức khỏe không được tốt, vẫn có mặt trong sự kiện của lớp. Việc phải buột miệng tự thán bằng bài thơ: “Không ai còn gọi (điện thoại) cho tôi nữa” từ ngày về hưu, khiến cho việc mời được thầy đến dự gặp mặt mang ý nghĩa đặc biệt, dù thoạt tiên chúng ta không nghĩ nhiều đến thế. Ý nghĩa của hoạt động này cũng được chính các thầy khác hơn một lần cảm kích thành lời trong buổi gặp mặt.

Phải công nhận một điều, thành công của một tổ chức nào đó, cần có sự chung sức của cả tập thể, nhưng không thể thiếu những nhân tố có tính “kết dính”, là người đứng ra tổ chức và những người làm “điểm tựa”. Ở đây, việc duy trì được các hoạt động của Lớp Báo chí K3, khiến cho các buổi gặp mặt diễn ra tự nhiên và gắn kết, dù đó là những lần đột xuất hay có dự tính, phải kể đến Trưởng ban liên lạc Lê Khánh Thiện và các “điểm tựa” quan trọng là Hồng Thanh Quang, Thân Đức Nhã và đặc biệt là Sư thầy Minh Pháp.

Nếu như Khánh Thiện là một “nhà tổ chức” có một tư duy xuất sắc và chu đáo, thì Hồng Thanh Quang, Thân Đức Nhã và Thầy Minh Pháp là những người biến những tư duy đó thành hiện thực, thậm chí là ngoài sự mong đợi của nhà tổ chức. Trong đó, Hồng Thanh Quang là biểu tượng của một thứ “quyền lực mềm”, nhờ sự nổi tiếng (về khá nhiều lĩnh vực) và thực lực của riêng mình, thì Thân Đức Nhã, lại là cầu nối quan trọng với nhân vật đặc biệt của lớp là Sư thầy Minh Pháp.

Thật khó để miêu tả về Trưởng ban Khánh Thiện dưới hình thức nào. Bà nội ư? Thật đáng tiếc, vì dường như ngoại hình của nàng kiên quyết kháng cự danh xưng đó: mảnh mai, yêu kiều thách thức với thời gian! Quý bà ư? Thật không nữ, dù nó xứng đáng với tuổi tác và phong cách, vâng chỉ duy nhất là tuổi và phong cách, nhưng Khánh Thiện cần một miêu tả sang trọng, hay chính xác hơn là trẻ trung hơn thế? Tôi đành bất lực nhường

cho cộng đồng lớp Báo chí K3 miêu tả phong cách của em để tiếp tục về những khía cạnh khác của em ấy.

Lớp Báo chí K3, không biết tự lúc nào đã suy tôn Khánh Thiện là người đứng ra tổ chức những buổi gặp mặt, vì tôi gia nhập phong trào của lớp khá muộn. Nhưng điều này thì tôi chắc chắn: em rất tự tin và thừa sự nhiệt tình. Chính những đức tính đó đã hoàn toàn thuyết phục tâm lý e ngại nếu có của một vài thành viên trong lớp (trong đó có tôi), ở những buổi đầu tham gia vào các buổi sinh hoạt chung. Cùng với một số bạn trong lớp làm việc tại TTXVN, Khánh Thiện từng bước thu nạp thêm những bạn khác không cùng công tác, đưa sinh hoạt lớp dần dần thành nề nếp: những buổi cùng chung dự những sự kiện của bạn bè như các đám hiếu hỉ, các ngày lễ kỷ niệm nghề Báo, Valentin, hay vào dịp tết niên, năm mới...

Đề rồi, bắt đầu từ lần kỷ niệm 10 năm, 15 năm ngày ra trường, hoạt động chung của lớp đã thuyết phục được đông đảo các bạn hơn, tham gia nhiệt tình hơn và gần gũi nhau hơn. Rồi đến lần gặp mặt nhau lần này, nhân 20 năm ngày ra trường, cả lớp đều nhanh chóng nhất trí với Slogans “Vẫn mãi bên nhau” một cách đầy tự tin xen lẫn xúc động và chứa chan tình thương mến... Và mặc dù, tôi – kẻ hân hạnh được chấp bút bài viết này – phần vì sự cảm kích riêng tư, phần vì sự gửi gắm của anh bạn Thiết Hùng, còn muốn viết

nữa về Lê Khánh Thiện, cũng đành tạm dừng bút để chuyển sang các nhân vật khác. Và chẳng, với bản tính khiêm tốn của mình, viết nữa, e rằng em Khánh Thiện sẽ “đổ tai, nóng mặt” vì ngưỡng nghịu (?) để rồi bỏ dở bài viết của mình, hóa lại thành ra là dở?

Điểm tựa mà tôi muốn nhắc đến, không chỉ là quan niệm của tôi, mà tôi tin chắc là của tất cả những ai từng tham gia các buổi gặp mặt của lớp, chính là Hồng Thanh Quang. Phải thừa nhận là khi viết về nhân vật này, tôi luôn bị một tâm trạng khá là... bất an chi phối, đó là cảm giác bị thừa? Là thừa gì thì ngay lúc này tôi đang tìm cách lý giải. Kiểu gằn gằn như câu nói “khen phò mã tốt áo chằng”? Vì nói đến Hồng Thanh Quang là đủ rồi, còn viết gì nữa đây? Theo anh bạn Thiết Hùng thì sao nhỉ? À, có lẽ là tôi muốn nói về điều này: đó là với lớp BCK3, Quang không coi mình là đặc biệt. Và vì thế, sự tham gia hiệu quả của Hồng Thanh Quang khiến cho mọi người, không trừ ai, cảm thấy hết sức thoải mái và ghi nhận. Nếu có gì tiếc nuối thì tiếc là với lớp, Quang thừa mọi thứ, duy chỉ thiếu (hay là nợ nhỉ) một bài thơ về lớp Báo chí K3, đúng chất của một nhà thơ?

Bên cạnh sự thành công của các hoạt động gặp mặt của lớp, như nói ở trên, có sự đóng góp hiệu quả của anh bạn Thân Đức Nhã. Phải nói là càng có tuổi (so với 10 năm, 15 năm), Nhã càng tự tin ở chính mình. Thậm chí, để khẳng định điều này, anh còn từng đưa một cô bạn gái trẻ trung của mình đến buổi gặp mặt để phục vụ lớp trong việc chụp ảnh lưu niệm, như đại gia và cô thư ký của mình vậy? Lần gặp mặt đầu năm vừa rồi, tôi đã chứng kiến cô bạn này: tận tụy vô điều kiện khi đi theo anh. Thật đáng nể, anh bạn Thân Đức Nhã thân mến ạ. Giờ tôi muốn nhắc đến một bạn học đặc biệt của lớp, ai cũng biết, đó là thầy Minh Pháp, mặc dù tôi đã hơn một lần viết bài về Thầy. Đặc biệt vì thời còn ngồi cùng lớp với chúng ta, thầy chỉ là một Sư anh khiêm nhường. Thời gian đưa

đầy, thầy đã thực sự trưởng thành trong thế giới của mình, trở nên một vị chức sắc đáng nể, một vị Thượng tọa trong Giáo hội Phật giáo. Tuy nhiên, trong đời sống thường nhật, thầy lại tỏ ra hết sức bình dị, cực kỳ nhanh nhẹn và đầy nhiệt huyết với những vai trò hết sức đa dạng của mình. Tại sao ư? Cứ nhìn vào những phát triển vật chất nơi thầy trụ trì, không cần nói, chúng ta ai cũng hiểu được vậy. Càng tiếp xúc, chúng ta càng thấy ở Thầy một nội lực phi thường, dù đã được che khuất bởi phong thái giản dị, nhiều khi là hết sức bình dị.

Thầy đặc biệt coi trọng những tình cảm đã có trong thời gian hai năm ngắn ngủi gắn bó với lớp Báo chí chúng ta, nên theo anh bạn Thiết Hùng, đã từ lâu lắm, khi lớp bắt đầu liên lạc được với Thầy (khi tôi còn chưa một lần theo lớp sinh hoạt chung), thì lớp đã được Thầy mời lên chùa, đãi làm thượng khách. Từ đó trở đi, hầu như mỗi năm một lần, lớp Báo chí khóa 3 lại tìm ra dịp để lên thăm Thầy, cũng là thăm lại ngôi chùa mà Thầy đã bỏ bao tâm huyết xây dựng, mở rộng. Và mỗi lần, mọi người lại được Thầy hết sức nhiệt tình tiếp đón, đặc biệt là hết sức kinh ngạc trước những đổi thay lớn lao của cảnh quan ngôi chùa, dưới bàn tay và tâm huyết của Thầy.

Nhiều lần như vậy, đến mức, không ai bảo ai, mỗi người đều có cảm giác thân quen và gần gũi với Thầy. Để rồi lần này, khi chiếc xe ca đưa cả lớp tiến dần vào khuôn viên ngôi chùa to lớn, kỳ vĩ, ai đó đã tự tin dặn lái xe: cứ tiến vào nữa đi, đây coi như nhà mình rồi. Vâng, tôi cũng đã tự nhủ với chính mình như vậy. Và kia, đã thấy Thầy xuềnh xoàng trong bộ quần áo lao động đang vui vẻ chạy ra đón cả lớp. Xuống xe, ai cũng vỡ òa vui vẻ, thân mật như được người thân đón về với chính ngôi nhà của mình vậy. Tôi nói với Thầy cái cảm nghĩ bất chợt đó, rằng cả lớp, ai cũng coi ngôi chùa như chính ngôi nhà của mình, gương mặt thầy đã ánh lên vẻ rạng rỡ hết sức chân thành....

Lần gặp mặt nhân dịp 20 năm ngày ra trường lần này, ngoài những gương mặt thân quen mà tôi đã từng khắc họa trong những bài viết trước, còn xuất hiện những gương mặt mới như Hiền Thảo, Thu Hiền... Tuy nhiên, lại thiếu vắng một vài người vì những lý do đặc biệt vào đúng thời điểm đó, như Thu Hoa, Thúy Hảo, Minh Phương, Thanh Trà, Cao Minh... và đặc biệt là mãi mãi vắng đi chị Mai Lộc, một thành viên tích cực của các lần hội lớp trước. Nhân dịp này, tôi muốn cùng cả lớp, một lần nữa cầu chúc cho chị sớm được an lành nơi cực lạc, thanh thản, yên bình.

Hai mươi năm với một cuộc đời là không dài, nhưng với một tập thể lớp đã dần dần gắn bó thì thời gian đó đủ nhiệm màu để ghi dấu ấn với mỗi người. Để khi nhắc lại, chúng ta thấy có một thứ tình cảm đặc biệt đã gắn kết mọi người lại với nhau, dựa trên

những kỷ niệm những ngày đến lớp, vui vẻ và vô tư lự. Khi mà nhiều người trong số chúng ta, chỉ là những cô gái ngoài hai mươi tuổi, còn nay thì đã thực sự trưởng thành, đã là những bà mẹ không còn trẻ nữa. Bên cạnh đó, cũng đã nhiều người trở thành ông bà nội ngoại...

Buổi họp mặt đã diễn ra hết sức thành công, các thầy giáo là khách mời đều tỏ ra rất hài lòng. Riêng các thành viên trong lớp thì như được một lần trẻ lại với những kỷ niệm của 20 năm trước, đặc biệt là các chị em. Họ diện những bộ áo dài đẹp nhất, khoe dáng vóc vẫn còn hết sức trẻ trung, vui vẻ chụp ảnh kỷ niệm với bạn bè và với các thầy giáo của mình...

Bài viết này chỉ nhằm mục đích lưu lại những dấu ấn, một vài người đặc biệt, để nhớ lại một cột mốc quan trọng của lớp. Đa phần trong số có mặt hôm nay, kể cả các thầy giáo đã được tôi khắc họa trong những bài viết trước, dấu chỉ đôi dòng cũng đủ để chúng ta nhớ về họ, trên những chặng đường hãy còn dài phía trước... Và một lần nữa, để nói về sự gắn kết của lớp, tôi lại muốn nhắc đến cái Slogans của lần gặp mặt đáng nhớ này: “*Vẫn mãi bên nhau*”. Cuối cùng, xin thân ái chúc các bạn lớp Báo chí khóa 3 của tôi thật nhiều hạnh phúc.

14/05/2018

Thơ tặng mình

Posted on 16/11/2018

(Tranh thủ lúc chờ xem trận VN-Malai)

Hai mươi tháng mười một
Là ngày của năm xưa
Khi ta còn đi giảng
Còn sinh viên ngóng chờ

Nay cũng ngày nhà giáo
Nhưng đã về hưu rồi
Đã không còn cảm giác
Trên bục giảng bồi hồi

Cùng với ta ra đi
Bao chàng trai, cô gái
Là sinh viên thuở ấy
Cũng rời xa mái trường

Hóa ra người thầy nhớ
Không phải ngày hôm nay
Mà là những kỷ niệm
Một thời gian đong đầy

.....
Giờ đây ngồi nhớ lại
Những ký ức năm xưa
Những ngày trên bục giảng
Tặng mình mấy vần thơ...

16-11-2018

Tản mạn về ngáy...

Posted on 18/03/2019

Ngáy là hiện tượng khí quản bị vật cản nhiều hay ít khiến cho khi thở phát ra tiếng kêu to hay nhỏ. Thường tiếng kêu chỉ phát ra khi ngủ, nên sinh ra khái niệm ngủ ngáy. Khi thức, khí quản ở trạng thái vận động, ít bị cản trở nên không phát ra tiếng kêu, trừ khi ta cố tình tạo ra hoặc khi khí quản có tật khiến cho khi thức, lúc thở cũng phát ra tiếng kêu, như người bị hen suyễn...

Càng cao tuổi, khả năng phát sinh vật cản trong khí quản càng tăng, do đó người già thường bị ngáy khi ngủ. Người trẻ, thậm chí là trẻ em đôi lúc cũng ngủ ngáy nhưng biểu hiện nhẹ hơn, ít bị kéo dài như ở người già. Nói vậy, để chúng ta thấy rằng, ngáy khi ngủ là chuyện hết sức bình thường đối với người có tuổi. Tuy nhiên, câu chuyện ngủ ngáy lại phát sinh ra những câu chuyện khá... bi hài.

Tôi thường nghe các anh chị tôi, những U70-80 hay bình luận về chuyện ngủ ngáy vào mỗi sáng sớm, khi có dịp hội ngộ đông đủ và ngủ chung nhà ở quê, hoặc khi gặp nhau nói chuyện phiếm, có đề cập đến chuyện ăn ngủ của người già. Ở tuổi “cổ lai hi”, ít ai ngủ một mạch từ khi đặt mình đến sáng bạch, mà thường là đôi ba lần thức dậy trong đêm rồi mãi mới lại ngủ được, thậm chí “trần trọc thâu đêm giấc chẳng thành”.

Đề sáng ra, người nọ than vãn người kia: chà, suốt đêm chỉ nghe tiếng ông A, ông B ngáy... Ông A ông B âm thầm nhận lỗi vì quả thực là mình ngáy thật, vẫn bị vợ mè nheo mãi rồi còn oan ức gì... Nhưng thực ra là “tại anh, tại ả, tại cả mấy bên”. Chỉ có điều là ta chỉ nghe người bên cạnh ngáy khi bị thức dậy giữa chừng, còn khi ngủ, ta đâu biết là... mình ngáy. Đâm ra, nhiều khi ta chỉ biết than vãn là không ngủ được vì bị người bên cạnh ngáy (?).

Phân tích dài dòng vậy để nhấn nhủ các bậc cao niên là chớ phàn nàn mình bị người bên cạnh ngáy nên không ngủ được, mỗi khi có dịp ngủ cùng nhà. Và các bà vợ, là những người thấu hiểu nhất, nắm thóp các đức ông chồng “hào hoa phong nhã” trước mấy em, nhưng thực ra là ngáy ầm ầm suốt đêm với đủ kiểu tiếng kêu xấu xí nhất. Mà các đức lang quân cũng nhiều phen nắm thóp, vì đột nhiên tỉnh giấc, cũng thấy các bà vợ yêu kiều của mình cũng ngáy đủ kiểu... chẳng mấy yêu kiều lắm?

Có điều, không biết có phải vì đã “thấu hiểu chuyện đời” không chứ riêng tôi thì không thấy khó chịu khi nằm cạnh người ngáy, coi đó là chuyện bình thường, chỉ tìm cách tự ngủ lại mỗi khi thức dậy. Thậm chí, nếu nghe bên cạnh, “người tình trăm năm của mình” vô tư kéo gối, đã không khó chịu thì chớ, tôi còn thấy an lòng vì biết là nàng đang có giấc ngủ rất OK, nghĩa là mình có thể yên tâm tự tìm lại giấc ngủ. Mà giấc ngủ chỉ đến khi ta thấy yên tâm, thoải mái, chứ khó chịu, bức xúc làm sao nó đến, hờ hờ?

Cuối cùng, thật là mất thú khi không kể thêm. Thằng cháu nội đáng yêu của tôi, chú bé Chitbon, bé tí mà thi thoảng tôi cũng bắt gặp nó ngáy. Nhưng không biết có phải vì mình yêu nó quá không, chứ nghe tiếng ngáy của nó cũng thấy cung. Nó vốn nhiều năng lượng từ khi còn suốt ngày nằm ngửa, chân tay quấy đạp liên hồi. Đến gần đây, nó như người tận dụng khi thức để chơi hết mình, nào bơi, nào đá bóng... không hề muốn đi ngủ tẹo nào. Bảo nó đến giờ rồi, ngủ đi mai chơi tiếp. Nó bảo “*Con chỉ thích mai thôi, không thích đi ngủ*”. ☺

Cái chuyện ngủ ngáy, nó vậy đấy...

18/3/2019

Chiều nắng quái trên Cầu Kỳ Cùng-Tp Lạng Sơn

Về lại Lạng Sơn

Posted on 02/05/2019

Bốn mấy năm về lại Lạng Sơn
Cầu Kỳ Cùng không còn nghe câu hát lượn
Không bóng mấy ngọn soi gương làm dáng
Rồi tách từng đôi đi với câu hát Then...

Nhớ về với Lạng Sơn nghe anh
Nơi lưu dấu tuổi hai mươi ta đó
Bầu rượu nắm nem quên em gái nhỏ
Ở hậu phương luôn vẫn ngóng chờ

Bốn mấy năm rồi quay lại, ngẩn ngơ
Chiều xế mặt trời in dòng sông bạc
Có lẽ lâu rồi nên ta đi lạc
Cứ mãi tìm hoài một thuở đôi mươi...

Vinpearl Hotel Lạng Sơn

(Những ngày cuối tháng 4/2019)

Cuộc hội ngộ 43 năm...

Posted on 13/09/2019

1. Sự Khởi đầu suôn sẻ.

Bắt đầu là từ buổi kết thúc cuộc gặp mặt trên Tam Đảo năm ngoái, cũng nhằm những ngày kỷ niệm thành lập Học viện, tầm tháng 9, tháng 10. Lúc đó, lớp hầy còn mấy anh chàng đang đương chức, như Hoài Nam, Dương Thịnh... nên vẫn còn chút e dè. Dương Thịnh đề xuất sang năm em nghỉ hưu nên có lẽ lớp nên tổ chức gặp mặt vào đúng ngày tựu trường 15-10.

Dù là lần gặp mặt chính thức đầu tiên nhưng năm ngoái, lớp cũng tập hợp được trên dưới 20 anh chàng hùng hực khí thế, dù bị dọa mưa bão vẫn hoàn thành trót lọt chuyến đi lên Tam Đảo. Năm nay, Hà Chòi làm chuyến du hành ra Bắc, khi gặp nhau nhân dịp Hoài Nam nhận tin chuẩn bị về hưu cũng đã bàn về lần gặp mặt năm nay. Theo Hà chòi, tháng

10 như Dương Thịnh nói là mùa mưa trong Nam, nên phải tổ chức sớm để anh em trong đó tổ chức phượt bằng xe tự lái.

Hà chòi vẽ ra một viễn cảnh mà mình nghe là thấy “hạ đường huyết”: đoàn Sài Gòn đi ra, du hành qua nhiều tỉnh, vừa đi vừa chơi, hẹn gặp đoàn Hà Nội vào, cũng vừa đi vừa chơi các tỉnh rồi hẹn gặp nhau tại Đà Nẵng, là trung điểm của Hà Nội-Sài Gòn!!! Để tiết kiệm, đoàn nghỉ đâu thì vào chợ ăn cơm bụi rồi ngủ nhờ nhà dân... vân vân. Nghe rất chi là dân bụi và đầy vẻ trai tráng (?)

Không muốn hăm cái tâm hồn lãng mạn của thanh niên vừa chớm 60, mình hoãn binh: Hà cứ lên kế hoạch, chọn ngày tháng, mình sẽ tham khảo anh em ngoài này để thống nhất phương án. Dù vậy, cũng rụt rè đề nghị cho các phu nhân đi dự cuộc gặp mặt. Kết quả rất đáng ngại: không được, các bà tham gia làm sao hợp với cảnh dã ngoại máu lửa như vậy. Mình đành đưa ra một kế hoạch mang tính dung hòa: Rồi, ok. Hà cứ lên kế hoạch, ai đi kiểu dã ngoại thì theo đội Hà chòi. Ai chân yếu tay mềm thì cứ tự đặt vé máy bay hay ô tô, tàu hỏa, miễn là chọn ngày hội sư tại Đà Nẵng.

Cách một tháng là đến ngày hội quân, mình đưa ra cái hạn 4N3Đ, Hà chòi đề nghị 5-6-7-8/9. Mình ok, nhưng anh Trâm đề nghị lùi đến 7/9 để đợi có lương hưu. OK, không có tiền làm sao đi, nên lùi đến 7-8-9-10/9. Nhưng rồi có ý kiến rất thông minh là mấy ngày đó rơi vào cuối tuần, máy bay, khách sạn đắt đỏ. Cuối cùng là chuyển sang thứ 2, bắt đầu từ 9-10-11-12/9 như vừa rồi. Tuy định vậy nhưng vẫn chưa hình dung ra sẽ tổ chức thế nào. Mới đầu là định mỗi người ở một nơi, rải rác cả nước, nên cứ tự đặt vé máy bay, tàu hỏa, ô tô. Ai đi xe tự lái thì lập nhóm, Sài Gòn theo Hà Chòi, Hà Nội theo Hoài Nam, Mai Khánh...

Khách sạn thì cũng tự đặt tùy theo túi tiền từ 2-3-4 sao tại những địa điểm nào đó sao cho tiện hội họp gặp mặt chung. Cũng chưa hình dung ra gặp mặt thế nào, ăn ở ra sao và hoạt động kiểu gì... Định giao trọng trách cho Thanh Lâm khoản chọn Khách sạn, nhưng cũng chưa hình dung ra sẽ làm gì tiếp. May sao, Thiện Khôi bán cho một cái chương trình 4N3Đ ở Đà Nẵng, với lịch trình gặp mặt và vui chơi rất mạch lạc. Theo đó, chương trình sẽ do lớp tự chọn lựa vì đoàn chỉ riêng lớp mà thôi. Mọi lo toan ăn ở đi lại từ A đến Y (kiêng chữ Z vì dễ có ấn tượng xấu?) đã có Cty lo. Giá cả dự kiến rất dễ chịu. Mình thử đưa cái chương trình sơ bộ lên trang của lớp, phản hồi của mọi người rất tích cực. Thanh Lâm thở phào vì lỡ gánh cái trách nhiệm rất chi là mập mờ mà chưa biết sẽ thực hiện thế nào.

Mấy hảo hán chủ chốt của lớp như anh Trạ, Khánh Bình, Đức Chung... đều thấy phương án rất OK, vấn đề là hẹn gặp vài Cty để chọn lựa và chốt phương án cuối. Phải công nhận Thiện Khôi là một tay sành sỏi, vì xem cái cách làm việc với các Cty thì mình chỉ biết thán phục: rất cụ thể, thực tế và hết sức khôn khéo khi đàm phán. Về kể với vợ, vợ phán: giao dịch làm ăn phải thế chứ, như anh ba phải, để dãi nó nói gì là đồng ý tất, tiền thì trả luôn một cục, ngay và luôn... Quả có thể thật. Vì vậy nên hôm nhóm Trạ, Bình, Chung, Khánh, Hùng, tham gia, Khôi đàm phán chính, mình từng đùa "Hội đồng mua rau" là có ý như vậy. Rơi vào mình thì nó đưa báo giá, là mình lướt qua rồi đồng ý cái ẹt, cho nó nhanh gọn.

Kết quả là được một cái giá rất dễ chịu: 3.050.000đ cho 4N3Đ. Nói vậy vì tính riêng đi Bà Nà Hill cả cáp treo và ăn trưa đã mất 900.000đ/ng theo giá chung. Tàu cao tốc đi Cù Lao Chàm và ăn trưa là 850.000đ/ng cũng theo giá chung. Buổi Galadiner cả tổ chức và ăn uống cũng mất 350.000đ/ng. Vị chi ba khoản chính giá công khai mình bạch đã hết 2.100.000đ rồi. Còn lại tất tậ gồm ba đêm ngủ khách sạn 3 sao, ăn sáng miễn phí 3 bữa, xe đưa đón 3,5 ngày cộng 3 đêm, có hướng dẫn viên, 4 bữa ăn chính, nước uống hai ngày hai đêm... chỉ gói gọn trong 950.000đ còn lại! Tuy nhiên, cũng có 1 bữa gặp nhà hàng hơi kém nên bữa ăn dưới mức trung bình, em Ngà phải âm thầm gọi thêm món cho lớp nhưng lại đổ thừa cho các cháu quên đưa ra..

Những hôm sau rút kinh nghiệm, khoản tiền Hoài Nam ủng hộ đã phát huy tác dụng: com được bổ sung thêm món, chữa cháy vụ thuê phòng đột xuất ở Hội An để ngủ trưa và mua vé tàu du lịch sông Hàn cho cả lớp... Thế mới biết, có một nhà tài trợ vàng như Hoài Nam hay âm thầm trợ giúp như em Ngà nó quan trọng biết nhường nào. Hy vọng Hoài Nam vẫn tiếp tục, các anh em khác có điều kiện cứ phát huy khi có dịp nhé. Nói vậy vì nếu chần chừ, không khéo những năm sau lại có ai đó không kịp thụ lộc của các nhà tài trợ nữa??? (hehe, bập bập, phi phui cái mồm mình...) Nói vậy, nhưng để đi đến một danh sách cuối cùng 32 người tham gia, trong đó có 8 vị phu nhân đáng yêu cũng phải qua một quá trình hết sức kiên trì và khéo léo. Đặc biệt là sự nhiệt tình đeo đuổi không hề nản chí của anh chàng Nguyễn Thiện Khôi. Dù sao thì cuộc hội ngộ 43 năm lần này đã có một sự khởi đầu suôn sẻ như vậy.

2. Những kỷ ức đáng yêu.

Chẳng ai 43 năm trước, khi còn là lính mới tò te (như Mai Khánh tâm sự, còn hay bị Nguyễn Thành bắt nạt) lại nghĩ đến ngày gần đủ 32 ông già hội ngộ với nhau. Vẫn những khuôn mặt ấy, có phôi pha đi ít nhiều, nhưng tính cách dường như vẫn vậy: anh Trạ

ngghiêm nghị nhưng hóm ngằm; Văn Pha già tính nhưng vẫn thích nói ngược để pha trò; Mai Khánh luôn tự tin quyết đoán với suy nghĩ của mình, kể cả khi nó hơi bị... sai lẽ lẽ(?); Nguyễn Thành hài hước và vẫn... hay bị đi nhầm đường. Có lẽ bị ám ảnh bởi cái tích con dê tìm “lá hãm sượng” mà mình hay kể? Lê Ngọc Hiền vẫn hiền nhưng rất hiểu mọi chuyện đang xảy ra quanh mình; Đỗ Hồng Sơn vẫn cười duyên đáng với những câu chuyện liên quan, tuy nếp nhăn của 43 năm trước vẫn không thay đổi nhiều?

Thái Văn Quang vẫn thâm trầm nhưng nội lực rất thâm hậu; Nguyễn Thiện Khôi vẫn hiểu rất chắc những điểm mấu chốt trong câu chuyện với người đối thoại để xoay vào đó mà hỏi cho ra nhẽ... Lê Ngọc Hùng vẫn đậm tính cách người Hải Phòng, chắc chắn và dứt khoát, đầy tinh thần trách nhiệm; Trương Khánh Bình tuy trẻ tuổi nhưng rất chững chạc so với đồng niên, có lẽ do ảnh hưởng của cô vợ nhiều tuổi hơn? Hay ngược lại, vì cá tính mà hợp cạ với cô giáo hơn tuổi mình? Phạm Đình Cường vẫn trẻ trung, đầy nội lực và giàu tình cảm, cảm giác vẫn như cái thuở còn mít ướt khi yêu cô nàng ở Lương thực Vĩnh Yên; Hà Chòi vẫn sắc sảo và thêm thừa tự tin, có lẽ vì giữ chức vụ cao trong Đảng quá lâu? Vũ Xuân Láng hiểu đời từ 43 năm trước, nay càng hiểu hơn và nắm vững phiên hiệu các đơn vị tác chiến ở bất cứ chiến trường nào, khiến Đỗ Hồng Sơn đang sôi nổi chém gió cứ bị ngắc ngứ khi bị Láng hỏi vặn;

Thanh Lâm vẫn sôi nổi nhiệt tình, xưa có vẻ nhất gỏi nhưng thế nào mà lại thần được cô vợ giỏi giang và đảm đang quá thế; Trương Hùng cũng như Mai Khánh, học sinh phổ thông vào xưa hay bị Nguyễn Thành bắt nạt, nay đã ngoại lực tuần bụng to bệ vệ, trong khi Nguyễn Thành vẫn thế, giờ ai sợ ai chưa biết nhỉ? Trần Dương Thịnh vẫn như ngày nào, trẻ tuổi đã nghiêm nghị, giờ còn nghiêm hơn vì nhờ giữ cái chức vụ không nên cười lung tung? Nguyễn Hoài Nam sang tuổi sáu mươi mà vẫn trẻ trung như cái hồi mới lơ ngơ vào lớp. Nay về hưu, kinh tế vững như bàn đá Ngũ Hành Sơn, con cái thành đạt, lại càng yêu đời và tự tin hơn. Tính tình vui vẻ trẻ trung và hào sảng. Hy vọng cuộc sống luôn gặp may mắn để có dịp lại tài trợ cho lớp nữa, mà ngày phải càng nhiều hơn đấy nhé.

Nguyễn Đức Thắng vẫn vậy, nghịch ngằm nhưng thông minh đột xuất khi nghĩ ra kiểu mô phỏng đi nghiêm trên sân khấu đêm Gala khi cả lớp hát bài “Tiến bước dưới quân kỳ”. Mình nghĩ chậm, hai hôm sau mới nhớ là 43 năm trước, hề hát bài đó là lại hô “một hai” cho cả lớp đi đều, vậy mà hôm đó trên sân khấu Đức Thắng gợi ý mà không cho cả lớp lặp lại cú đi đều trừ danh ngày ấy; Quyết chảy, vẫn “già” như ngày xưa, không phải ở tóc bạc đi mà vẫn ít sôi nổi như 43 năm trước, khi vừa là học sinh phổ thông bước vào đời lính của mình. Nguyễn Minh Hòa luôn nhiệt tình tham gia hội lớp, như cái sự nó

ất phải thế. Đang ở tít mù tận xứ Tây Tạng, mà khi nghe Chung cò gọi, đã đồng ý cái rẹt, vài hôm sau đã đặt vé máy bay đi Đà Nẵng đúng ngày hội quân, mang theo nửa tá rượu Tây loại chai bố, to đùng.

Cuối cùng trong danh sách cuộc hội ngộ lần này là Mr. Trịnh Quang Từ, tiến sĩ Tâm lý học vẫn đam mê với vai trò phụ của mình (so với vai trò chính là kỹ sư gia công áp lực), suốt ngày bận bịu với đám học trò cần bằng để tiến thân, chứ tuyệt nhiên không phải vì yêu khoa học, mê những học thuyết tâm lý của thầy. Chợt nghĩ, trong thời buổi thế giới phẳng này, khi mà thông tin tiêu cực về bằng cấp nhan nhản trên mạng, thì may mà anh chàng Tiến sĩ tay ngang này ít chơi mạng, nên mới vẫn yêu đời và yêu nghề một cách hồn nhiên như vậy?

Thật là thiếu galant nếu không nhắc đến các phu nhân đáng yêu của cuộc hội ngộ lần này. Họ thực sự là những bông hoa trong cái tập thể khô khan toàn quý ông của lớp Công nghệ khóa 11, Học viện kỹ thuật quân sự. Quý bà Bích Nga, phu nhân bạn Lê Văn Hợi hết sức nhiệt tình với lớp của chồng. Vui vẻ tham gia và vẫn thường nhớ về những kỷ niệm thuở xưa, khi còn sống, Lê Văn Hợi hay nhắc đến những chuyện nghĩa tình với lớp. Em Nga còn âm thầm sửa chữa một phần khiếm khuyết ở nhà hàng “Gạo”, giúp cho bữa ăn của lớp đỡ phần... kém sắc. Quý bà Hồng Kỳ của bạn Trương Hùng, yêu chồng và chăm lo cho ông chồng từng tý một, lại rất hòa hợp với các hoạt động của lớp. Thật đáng ngưỡng mộ.

Quý bà Thanh Loan, phu nhân của Đỗ Hồng Sơn thì nhiều bạn trong lớp biết vì vốn là người của Ban tổ chức, từ hồi là Đại học Kỹ thuật Quân sự trên Vĩnh Yên. Hai vợ chồng gắn bó keo sơn, cũng rất hòa hợp với lớp. Quý bà Thanh Bình, phu nhân của Lê Đình Hải, vốn là con gái của ông Trưởng phòng Cán bộ, từ thời còn là Đại học Kỹ thuật Quân sự trên Vĩnh Yên. Mới biết anh chàng Hải dù này cũng ghê gớm chứ chả chơi, yêu nàng từ khi đang còn là học sinh Trung học? Minh Hải, phu nhân của anh chàng Thái Văn Quang, ai biết được anh chàng này ngằm ngằm mà tay không đoạt mỹ nhân chỉ trong một lần tháp tùng nàng từ Hải phòng quay lại trường ở Hà Nội? Khỏi anh chàng giờ mới biết quý bà Minh Hải lại là chị gái Lê Ngọc Hùng.

Quý bà Huệ Lam (gọi là lấy tạm ních FB vì cứ xài quen nên không kịp cả hỏi tên thực, Sorry) là phu nhân của bạn Thanh Lâm, nền nã và nhiệt tình với lớp, có lẽ do quá yêu chồng nên vậy. Cả hai vợ chồng Thanh Lâm và Huệ Lam đã làm cú “chốt hạ”, chiêu đãi lớp một bữa cơm thân mật khi chia tay. Ai cũng bảo đây là một bữa cơm đặc biệt mà có lẽ ít ai có khả năng lặp lại: các bạn từ khắp mọi miền tụ hội tại nhà, sau 43 năm! Phạm

Thị Loan, theo một cách nào đó là phu nhân Lê Ngọc Hùng, đã góp phần của mình vào bó hoa tươi thắm 8 bông của lớp. Nói vậy vì đến tận ngày cuối, anh chàng Lê Ngọc Hùng mới đăng ký cho quý bà Phạm Thị Loan. Dù gì thì cả hai cũng đã góp phần thành công cho cuộc họp mặt lần này. Chuyện riêng của hai bạn, cả lớp tôn trọng như những gì hiện có, chúc hai bạn hạnh phúc.

Cuối cùng, cũng phải nói đến phu nhân của chính mình, người mà phải mất nguyên cái răng số 8 và rất nhiều lần mòn đường chết cỏ, tôi mới rước được nàng về dinh. Vâng, nàng là quý bà Hà Văn Anh mà cả lớp không những nhớ những lần nàng cùng bạn đến thăm lớp ở khu 125, mà còn nhớ lần gần như cả lớp có dịp đến tận nhà nàng dựng rạp đám cưới và xoi com. Bữa com thân mật do bố nàng, một cựu chính ủy Viện quân y 109 đích thân chiêu đãi!

3. Kết.

Khi tôi ngồi gõ những dòng này thì cả lớp hầu như ai đã về nhà nấy. Vài người trong số họ còn trình trọng thông báo với trưởng đoàn là đã có mặt tại nhà an toàn vui về. Riêng đoàn phượt bằng xe tự lái của Mai Khánh, gồm Văn Trạm, Khánh Bình, Xuân Láng, Nguyễn Thành, Ngọc Hiền đã về nghỉ lại Đồng Hới lúc 19g hôm nay 12/9, sáng mai đi tiếp ra Hà Nội. Ai dám bảo họ là những ông cụ 60-70 nhi? Đám thanh niên bây giờ nếu nghe chuyện, chắc khối kẻ... “tim đập chân run”?

Vậy là đã kết thúc mỹ mãn chuyến đi, hoàn thành cuộc gặp gỡ 43 năm của những anh chàng học viên Lớp Công nghệ khóa 11, Học viện Kỹ thuật quân sự. Mọi chi phí cho chuyến đi đã gói gọn trong một lần nộp, kể cả món quà tặng lớp nhân dịp sinh nhật của Hoài Nam. Xin một lần nữa cảm ơn tất cả lớp đã hưởng ứng nhiệt tình. Thay mặt lớp cảm ơn bạn Nguyễn Thiện Khôi đã kiên trì đeo đuổi và hoàn thành kế hoạch của lớp.

Cảm ơn bạn Hoài Nam, nhà tài trợ vàng. Cảm ơn vợ chồng Thanh Lâm, Huệ Lam đã làm cú “chốt hạ” tuyệt vời cho phần đông của lớp. Cảm ơn các quý bà, phu nhân của các bạn trong lớp, những bông hoa góp phần cho cuộc gặp gỡ thêm hoàn hảo. Cảm ơn nhiếp ảnh gia Lê Đức Chung, đã có lúc phải hy sinh sự có mặt của mình để công hiến những khuôn hình đẹp cho lớp. Cảm ơn cả những người mà mình quên nhắc tên ở đây. Cảm ơn tất cả. Hẹn ngày tái ngộ!!!

13/09/2019

Thơ chiều cuối năm

Posted on 01/01/2020

Cuối năm lên Niu Phét
Thấy nhiều người viết hay
Tự dung thấy ngứa ngáy
Ừ thì cứ xuống tay

Đầu tiên gõ cái tí
Bài THƠ CHIỀU CUỐI NĂM
Rồi vừa gõ vừa nghĩ
Chả thấy hứng ghé thăm

Mà làm gì cũng thế
Không hứng làm sao làm?
Nhưng đã nhớ đặt bút
Dừng lại làm sao đang...

Ngoài kia chiều đang xuống
Thiên hạ như vội vàng
Người xe như mắc cửi
Đua với ngày cuối năm

Một năm mười hai tháng
Một tháng ba mươi ngày
Một ngày hai bốn tiếng
Tạo hoá thiệt là hay

Nếu không ra cái hạn
Để biết mà cố lên
Tháng ngày không phân biệt
Có lẽ khỏi người... điên?

Cuối ngày phải được nghỉ
Cuối tháng phải có lương
Cuối năm phải có Tết
Để kỳ nghỉ dài hơn

Vậy là người ta sống
Vớ hy vọng từng phần:
Từng chút, từng chút một
Cứ tận hưởng dần dần...

Ngoài kia màn đêm buông
Ngày dần đến giao thừa
Một năm mới sẽ đến
Bạn đã sẵn sàng chưa?

Cuối cùng thơ cũng kết
Bài dù dở dù hay
Năm mới tôi chúc bạn
Niềm hạnh phúc tràn đầy.

HẾT (bắt chước kết thư của
Chitbon) 😊

Ánh sáng

Posted on 09/06/2020

Đã thấy hoàng hôn nơi mắt trông
Thời gian hắt bóng xuống hư không
Đã thấy vàng phai nơi bóng lá
Ráng chiều hay chỉ mới hừng Đông?

(Tức cảnh. Chiều...)

Bình minh số trần trà

Posted on 01/07/2020

(Sáng sớm một tuần trà)

Buổi sáng nắng đi bộ
Mặc sức mồ hôi tuôn
Về nhà tắm nước mát
Cảm thấy đời tươi hơn?

Thành thơ chờ sôi nước
Thưởng thức một tuần trà
Bình minh reo ngoài cửa
Chim trong vườn hát ca...

30/6/2020

Răng giả

Posted on 14/02/2021

Làm được bộ răng giả
Sống quá nhe răng cười
Ai ngờ mười bốn tháng
Đã gặp sự cố rồi

Cả hàm răng không sao
Vẫn long lanh như mới
Riêng cái để móc vào
Than ôi, vừa bị gãy.

Một cái móc bé tý
Như chẳng quan trọng gì
Vậy mà giờ bị gãy
Cả hàm nghĩa lý chi?

Mấy ngày Tết ăn cháo
Mong “Nhà răng” đi làm
Nhưng thiên hạ vẫn nghi
Bao giờ mới có răng?

Việc qua rồi mới biết
Đừng khoe cái hàm răng
Mà lờ đi cái móc
Có ngày đói nhãn... răng.

Ban-Kăng!!! 😊

Mùng 3 tết con Trâu 2021